

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

เกษม ศิริสัมพันธ์. **ทฤษฎีการสื่อสารมวลชน**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ดอกหญ้า, 2539.

ธีรรัตน์ พันทวี. **การวิเคราะห์กรอบของกระบวนการผลิตข่าวโทรทัศน์**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหา

บัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.

พรสุรีย์ ชนะศรีสีบวงศ์. **กระบวนการคัดเลือกข่าวโทรทัศน์: ศึกษาเฉพาะกรณีสถานีโทรทัศน์ดี**

กองทัพบกช่อง 7. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน บัณฑิต

วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

พิศิษฐ์ ชวลาธวัช และ คณะ. **การรายงานข่าวชั้นสูง**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ดอกหญ้า, 2540.

ศิริชัย ศิริกาษา และ กาญจนา แก้วเทพ. **ทฤษฎีการสื่อสารมวลชน**. กรุงเทพฯ: คณะนิเทศศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

สุนันทา เคาไวกุล. **ความคาดหวังของนักสื่อสารมวลชน นักการเมือง และนักวิชาการต่องานข่าว**

การเมืองทางโทรทัศน์. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

สุโขทัยธรรมธราช, มหาวิทยาลัย. สาขาวิชานิเทศศาสตร์. **การผลิตรายการวิทยุกระจายเสียง**.

พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธราช, 2531.

อารยา ชันทปราบ. **ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการผลิตรายการประเด็นข่าวเศรษฐกิจทางสถานี**

โทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.

ภาษาอังกฤษ

Aspinall, R. **Radio programme production: A manual for training.** France: Unesco, 1971.

Bittner, J. R. **Mass communication: An introduction.** New Jersey: Prentice-Hall, 1989.

Cooper, F. Editor, Asia News Center, Voice of America. Interview, 31 December 1997.

Emery, W. B. **Broadcasting and government.** East Lansing, Michigan: Michigan State University Press, 1966.

Hasling, J. **Fundamentals of radio broadcasting.** USA: McGraw-Hill Book Company, 1980.

Head, S. W. **World broadcasting systems.** USA: Wadsworth Publishing Company, 1985.

Head, S. W. and Sterling, C. H. **Broadcasting in america.** 4th ed. Boston: Houghton Mifflin, 1987.

Hilliard, R. L. and Keith, M. C. **Global broadcasting systems.** Boston: Focal Press, 1996.

Hyde, S. W. **Television and radio announcing.** 2nd ed. Boston: Houghton Mifflin, 1971.

James, S. P. Assignments Chief, Voice of America. Interview, 3 September 1997.

Lippman, S. C. **VOA newsroom stylebook.** Washington, D.C.: 1995.

McQuail, D. **Mass communication theory: An Introduction.** 3rd ed. California: Sage Publications Inc., 1994.

McQuail, D. Media performance assessment in the public interest: Principles and methods. In Anderson, J. A. (ed.), **Communication yearbook 14**, pp. 111-145. Newbury Park, California: Sage Publications Inc., 1991.

Robinson, D. A. Chief of Burmese Service, Voice of America. Interview, 5 April 1998.

Severin, W. J. and Tankard, J. W., Jr. **Communication theories: Origins, methods and uses in the mass media.** 3rd ed. New York: Longman, 1992.

Shoemaker, P. J. and Reese, S. D. **Mediating the message: Theories of influences on mass media content.** 2nd ed. New York: Longman, 1996.

Thomas, G. P. Chief of S.E. Asia news bureau, Voice of America. Interview, 15 April 1998.

Tuchman, G. **Making news: A study in the construction of reality.** New York: The Free Press, 1978.

Wallis, R. and Baran, S. J. **The known world of broadcast news: International news and the electronic media.** London and New York: Routledge, 1990.

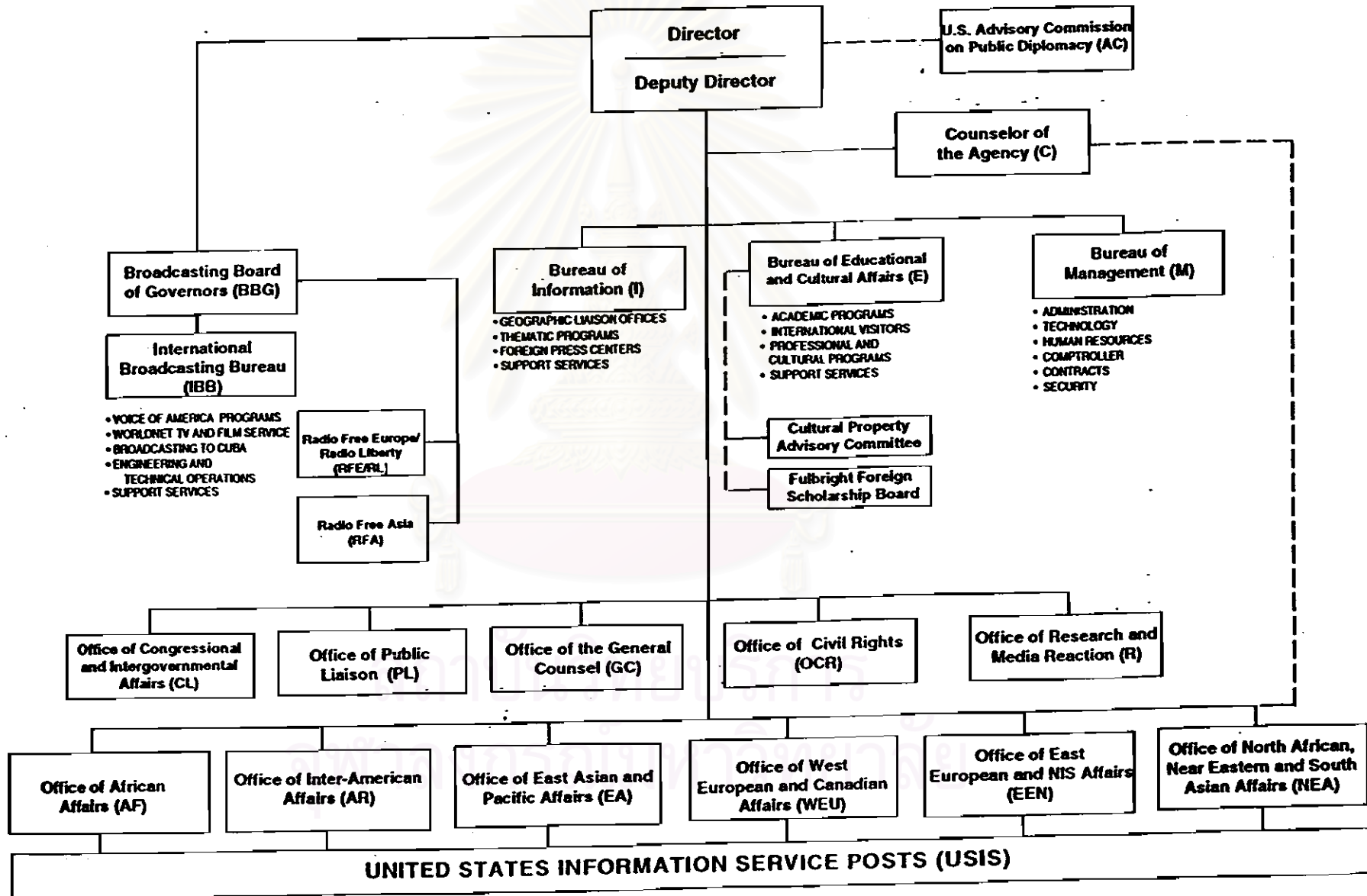

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

United States Information Agency

NOTE: In 1996, the USIA IG was merged with the Department of State IG.

DATE=January 21, 1998

TYPE=CORRESPONDENT REPORT

NUMBER=2-

TITLE=CAMBODIA-CEASE FIRE (S)

BYLINE=GARY THOMAS

DATELINE=BANGKOK

EDITOR=-

CONTENT=-

VOICED AT:

INTRO: CAMBODIA'S DEPOSED CO-PRIME MINISTER IS PROPOSING THAT CEASE-FIRE TALKS BE STARTED IN NEIGHBORING THAILAND BETWEEN HIS SIDE AND THE PHNOM PENH GOVERNMENT. PRINCE NORODOM RANARIDDH MADE THE PROPOSAL IN AN EXCLUSIVE INTERVIEW WITH VOA CORRESPONDENT GARY THOMAS, WHO HAS THIS REPORT.

TEXT: SPEAKING IN HIS BANGKOK HOME WEDNESDAY, PRINCE RANARIDDH SAID HE HAS CONVEYED AN OFFER TO CO-PRIME MINISTER HUN SEN THAT BOTH SIDES SEND REPRESENTATIVES TO BANGKOK FOR CEASE-FIRE TALKS.

// RANARIDDH ACT //

I AM PROPOSING THAT NOW BOTH SIDES SHOULD SEND ONE POLITICAL LEADER, REPRESENTATIVE TO BANGKOK TO HAVE TALKS. TO HAVE TALKS ABOUT WHAT? TO HAVE TALKS ABOUT THE MODALITIES OF THE CEASE-FIRE.

// END ACT //

PRINCE RANARIDDH EMPHASIZED THAT HIS OFFER OF TALKS SHOULD NOT BE CONSTRUED AS AN ACCEPTANCE OF HUN SEN'S LATEST CEASE-FIRE PROPOSAL.

HOWEVER, THE TALKS, IF THEY DO TAKE PLACE, COULD IMMEDIATELY GET BOGGED DOWN, AS PRINCE RANARIDDH SAID THAT POLITICAL ISSUES, SUCH AS HIS SAFE RETURN TO CAMBODIA AND THE UPCOMING ELECTIONS, SHOULD BE LINKED TO ANY HALT IN MILITARY ACTIVITY. (Signed)

↓
THEN ACT IS CLEAR

DATE=January 21, 1998

TYPE-CORRESPONDENT REPORT

NUMBER=2-

TITLE-CAMBODIA-CEASE FIRE (L)

BYLINE=GARY THOMAS

DATELINE=BANGKOK

EDITOR=-

CONTENT=-

VOICED AT:

INTRO: CAMBODIA'S DEPOSED CO-PRIME MINISTER IS PROPOSING THAT CEASE-FIRE TALKS BE STARTED IN NEIGHBORING THAILAND BETWEEN HIS SIDE AND THE PHNOM PENH GOVERNMENT. PRINCE NORODOM RANARIDDH REVEALED THE PROPOSAL IN AN EXCLUSIVE INTERVIEW WITH VOA. HOWEVER, AS CORRESPONDENT GARY THOMAS REPORTS FROM BANGKOK, THE PRINCE IS INSISTING ON LINKAGE BETWEEN MILITARY ISSUES AND POLITICAL ONES.

TEXT: SPEAKING IN HIS BANGKOK HOME WEDNESDAY, PRINCE RANARIDDH PROPOSED IMMEDIATE CEASEFIRE TALKS IN BANGKOK WITH THE GOVERNMENT OF CO-PRIME MINISTER HUN SEN. HE SAID HE CONVEYED THE OFFER TO HUN SEN WEDNESDAY MORNING THROUGH DISSIDENT POLITICIAN SAM RAINSY, WHO HAS BEEN ACTING AS AN INTERMEDIARY BETWEEN THE TWO SIDES.

// RANARIDDH ACT /

108 -- I HAVE SUGGESTED -- AND YOU ARE THE FIRST RADIO TO WHOM I REVEAL IT -- I JUST TOLD SAM RAINSY HE SHOULD CALL HUN SEN RIGHT NOW FROM BANGKOK AND SAY THAT I AM PROPOSING THAT NOW BOTH SIDES SHOULD SEND ONE POLITICAL LEADER, REPRESENTATIVE, TO BANGKOK, TO BANGKOK, TO HAVE TALKS. TO HAVE TALKS ABOUT WHAT? TO HAVE TALKS ABOUT THE MODALITIES OF THE CEASEFIRE.

// END ACT //

PRINCE RANARIDDH EMPHASIZED, HOWEVER, THAT HIS OFFER OF TALKS SHOULD NOT BE CONSTRUED AS AN ACCEPTANCE OF HUN SEN'S LATEST CEASEFIRE PROPOSAL.

TH TWO SIDES HAVE BEEN LOCKED IN A CONFLICT IN NORTHERN CAMBODIA SINCE THE JULY COUP THAT OUSTED PRINCE RANARIDDH AS FIRST PRIME MINISTER AND LEFT HUN SEN FIRMLY IN CONTROL. REPEATED EFFORTS BY THE GOVERNMENT TO DISLODGE THE REBELS FROM THEIR LAST STRONGHOLD IN THE BORDER TOWN OF O'SMACH HAVE FAILED.

UNDER HUN SEN'S NEW PROPOSAL, THE RANARIDDH LOYALISTS WOULD NOT BE REQUIRED TO LAY DOWN THEIR WEAPONS OR VACATE THEIR POSITIONS, BUT THEY WOULD HAVE TO REVEAL THE STRENGTH AND DISPOSITION OF THEIR FORCES.

BUT PRINCE RANARIDDH'S PROPOSAL FOR TALKS MAY RUN INTO TROUBLE, SINCE HE SAYS THAT POLITICAL ISSUES, SUCH AS THE CONDUCT OF THE ELECTIONS AND HIS SAFE RETURN TO CAMBODIA, MUST BE LINKED TO MILITARY MATTERS.

// RANARIDDH ACT //

126 -- I THINK THEY HAVE TO BE LINKED BECAUSE WHAT WE NEED IS A CEASEFIRE, BUT A LASTING CEASEFIRE. WHAT HAPPENED IS THE CONFLICT, THE ARMED HOSTILITIES, OCCURRED AFTER THE COUP D'ETAT, AND AFTER THE COUP D'ETAT CREATED POLITICAL PROBLEMS. AND SO WE CANNOT SEPARATE THE POLITICAL PROBLEMS, INCLUDING ELECTIONS, MY RETURN, ETCETERA, WITH THE MILITARY QUESTION, WHICH IS A CEASEFIRE.

// END ACT //

PRINCE RANARIDDH SAID HE HAS TEMPORARILY DROPPED PLANS FOR HIM TO RETURN TO CAMBODIA BECAUSE KING SIHANOUK HAS AGAIN LEFT THE COUNTRY TO GO TO CHINA. HUN SEN HAS SAID OTHER POLITICIANS WHO FLED THE COUNTRY AFTER THE JULY COUP ARE FREE TO RETURN, BUT THAT PRINCE RANARIDDH MUST STAND TRIAL

// RANARIDDH ACT ;

023 -- I CANNOT NOW SET ANY DATE FOR MY RETURN SINCE HIS MAJESTY THE KING, UNDER THE CAMPAIGN ORCHESTRATED BY HUN SEN AGAINST HIM, AGAINST THE MONARCHY AND SO ON -- YOU KNOW WE BELIEVE THAT THE RETURN OF KING WILL NOT ONLY FAVOR THE RETURN OF OPPONENTS, BUT TO MY OWN RETURN AND WILL ALSO PROVIDE GUARANTEES TO THE SAFETY OF THE RETURNEES.

// END ACT //

HUN SEN HAS SET ELECTIONS FOR JULY 26TH, AND SOME POLITICIANS HAVE ALREADY RETURNED. SOME DIPLOMATIC ANALYSTS HAVE SUGGESTED THIS DEMONSTRATES AN EROSION OF SUPPORT FOR PRINCE RANARIDDH. BUT HE DENIED THIS, SAYING HE ORDERED THEM TO GO BACK.

// OPT // THE EUROPEAN UNION IS GIVING CAMBODIA AN 11-POINT-FIVE MILLION DOLLAR GRANT FOR ELECTORAL AID WITHOUT ANY PRECONDITIONS, SUCH AS THE SAFE RETURN OF PRINCE RANARIDDH TO PARTICIPATE IN THE POLLS. PRINCE RANARIDDH EXPRESSED UNHAPPINESS AT THE E-U MOVE, SAYING THAT HIS RETURN REPRESENTS A PRINCIPLE OF DEMOCRATIC CHOICE.

// RANARIDDH ACT //

088 -- WHEN YOU, THE PRESS, TALK ABOUT RANARIDDH, DON'T TALK ABOUT RANARIDDH AS AN INDIVIDUAL, TALK ABOUT RANARIDDH AS A PRINCIPLE. AND SO THE TIME WHEN THEY DON'T LINK THE GRANTING OF AID TO MY RETURN, I THINK IT IS AGAINST DEMOCRACY, IT IS AGAINST THE PRINCIPLE AND IN THAT SENSE, I AM NOT ONLY DISAPPOINTED, I AM NOT HAPPY WITH THE E-U.

// END ACT // // END OPT //

AFTER THE INTERVIEW, A RANARIDDH AIDE SAID INTERNATIONAL PRESSURE MUST BE STEPPED UP FOR PRINCE RANARIDDH'S RETURN, SAYING THAT "TIME IS GETTING SHORT." (SIGNED)

NEB/GPT

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

DATE=February 2, 1998

TYPE=CORRESPONDENT REPORT

NUMBER=2-

TITLE=CAMBODIA-POL (L ONLY)

BYLINE=GARY THOMAS

DATELINE=BANGKOK

EDITOR=

CONTENT=

VOICED AT:

INTRO: A PROMINENT CAMBODIAN OPPOSITION POLITICIAN IS THREATENING TO WITHDRAW FROM THE UPCOMING ELECTIONS UNLESS THERE IS A MARKED IMPROVEMENT IN THE POLITICAL ATMOSPHERE. AS VOA CORRESPONDENT GARY THOMAS REPORTS FROM OUR SOUTHEAST ASIA BUREAU IN BANGKOK, THE THREAT ADDS FURTHER UNCERTAINTY ABOUT THE PLANNED POLLS.

TEXT: SAM RAINSY, LEADER OF THE KHMER NATION PARTY, SAYS HIS PARTY WILL BOYCOTT CAMBODIA'S ELECTIONS UNLESS THE GOVERNMENT OF CO-PRIME MINISTER HUN SEN IMPROVES THE POLITICAL ENVIRONMENT.

IN A TELEPHONE INTERVIEW FROM PHNOM PENH, SAM RAINSY SAID OTHER OPPOSITION PARTIES ALLIED WITH DEPOSED CO-PRIME MINISTER PRINCE NORODOM RANARIDDH WILL ALSO PULL OUT IF THINGS DO NOT IMPROVE.

// SAM RAINSY ACT //

005-- IF THE CURRENT TREND CONTINUES, AND IF THERE IS NO IMPROVEMENT OF THE POLITICAL SITUATION IN CAMBODIA, WE ARE GOING TO WITHDRAW FROM THE ELECTORAL PROCESS. WE MEAN NOT ONLY THE KHMER NATION PARTY, BUT THE FOUR PARTIES OF THE UNION OF CAMBODIAN DEMOCRATS,

// END ACT //

AMONG THE DEMANDS ARE THE SAFE AND FREE RETURN OF DEPOSED CO-PRIME MINISTER PRINCE NORODOM RANARIDDH, FREE ACSESS TO ELECTRONIC MEDIA, THE

DISMANTLING OF GOVERNMENT-SPONSORED MILITIAS, AND AMENDMENT OF THE ELECTORAL LAW.

SAM RAINSY SAYS A FINAL DECISION ON A BOYCOTT WILL BE MADE BY MARCH 26TH, WHICH IS THE DEADLINE FOR REGISTRATION OF POLITICAL PARTIES.

IN PHNOM PNEH, HUN SEN SHRUGGED OFF SAM RAINSY'S THREAT, SAYING IT IS "NORMAL" FOR ONE OR TWO PARTIES NOT TO PARTICIPATE IN ELECTIONS.

CAMBODIA'S POLITICAL SCENE WAS THROWN IN CHAOS IN JULY, WHEN PRINCE RANARIDDH WAS OUSTED BY HUN SEN IN WHAT AMOUNTED TO A COUP. PRINCE RANARIDDH REMAINS IN EXILE, AND HUN SEN HAS CALLED NEW ELECTIONS FOR JULY 26TH.

UNITED NATIONS HUMAN RIGHTS OFFICIALS HAVE QUESTIONED WHETHER THE POLLS WILL BE FREE AND FAIR UNLESS CONDITIONS IMPROVE AND THE GOVERNMENT SERIOUSLY INVESTIGATES THE KILLINGS OF MORE THAN 40 OF PRINCE RANARIDDH'S SUPPORTERS AFTER THE COUP.

SAM RAINSY WAS ONE OF THE FIRST OPPOSITION POLITICIANS WHO FLED CAMBODIA AFTER THE COUP TO RETURN. HE HAD HOPED TO FOSTER SOME KIND OF RECONCILIATION, BUT NOW SAYS HOPES FOR THAT ARE DIMMING.

// SAM RAINSY ACT //

046 -- I AM BECOMING MORE AND MORE SKEPTICAL. HUN SEN IS VERY NICE ON THE SURFACE. HE LOOKS AND HE SOUNDS VERY CHARMING IN FRONT OF YOU. BUT BEHIND YOUR BACK, HE DOES MANY TRICKY THINGS AGAINST YOU.

// END ACT //

// OPT // SAM RAINSY COMPLAINS THAT THE INTERIOR MINISTER ALLOWED SPLINTER FACTIONS TO REGISTER USING THE SAME NAME AND LOGO AS HIS PARTY, CHARGING IT WAS DONE TO GIVE ADVANTAGE TO HUN SEN'S CAMBODIAN PEOPLES' PARTY.

// SAM RAINSY ACT //

032 -- SO THIS IS A SILLY DECISION BY THE MINISTRY OF INTERIOR TO ACCEPT TO REGISTER A SO-CALLED ANOTHER PARTY, WHICH IS GOING TO CAUSE A LOT OF CONFUSION. THE CONFUSION SERVES THE INTEREST OF THE C-P-P. AND I AM

LIKELY TO LOSE 50 PER CENT OF MY SUPPORTERS BECAUSE THOSE WHO SUPPORT MY STRUGGLE AGAINST HUN SEN NOW THEY WILL SEE ON THE BALLOT TWO K-N-PS.

// END ACT // // END OPT //

DESPITE HIS PESSIMISM, SAM RAINSY SAYS HE BELIEVES THAT THERE ARE STILL GOOD PROSPECTS FOR A CEASEFIRE BETWEEN PRINCE RANARIDDH'S LOYALISTS AND HUN SEN'S FORCES IN NORTHERN CAMBODIA BECAUSE OF THAILAND'S WILLINGNESS TO MEDIATE. (SIGNED)

NEB/GPT

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

DATE=2/6/98
TYPE=BACKGROUND REPORT
NUMBER=5-
TITLE=CAMBODIA-TOURISM
BYLINE=GARY THOMAS
DATELINE=SIEM RIEP, CAMBODIA
CONTENT=
VOICED AT:

INTRO: AS BEAUTIFUL AND HISTORIC AS IT IS, CAMBODIA IS NOT ON THE LIST OF THE WORLD'S TOP TOURIST DESTINATIONS. A TURBULENT HISTORY OF VIOLENCE AND CIVIL WAR HAS TENDED TO SCARE AWAY ALL BUT THE HARDEST TRAVELLERS. BUT, AS VOA CORRESPONDENT GARY THOMAS HAS FOUND, AFTER A VISIT TO CAMBODIA'S MAIN TOURIST DRAW, CAMBODIANS FEEL TIMES HAVE CHANGED -- AND ARE TRYING TO LURE TOURISTS BACK.

TEXT: // CAMBODIAN FIDDLE MUSIC //

A LONE MUSICIAN PLAYS AS THE SUN RISES OVER ANGKOR WAT, THE 800 YEAR OLD TEMPLE THAT IS THE SYMBOL OF CAMBODIA. EVEN THE FINEST PHOTOGRAPHS CANNOT DO JUSTICE TO THE SIGHT OF THE FIRST LIGHT OF DAY SPLASHING ACROSS THE MAGNIFICENT SPIRES OF THIS ANCIENT WONDER. IT IS A MAGICAL MOMENT, INSPIRING WONDER AND AWE.

BUT IT IS A MOMENT THAT FEW PEOPLE IN WORLD EXPERIENCE. FOR WHEN MOST PEOPLE THINK OF CAMBODIA, THEY REMEMBER HEADLINES, NOT HISTORY -- AND THE HEADLINES ABOUT KIDNAPPINGS, CIVIL WAR, AND A COUP HAVE NOT BEEN GOOD FOR CAMBODIA.

CAMBODIA HAD PLACED GREAT HOPES IN DEVELOPING A TOURIST INDUSTRY, AFTER THE DEMOCRATIC ELECTIONS OF 1993. WITH ANGKOR WAT AND THE OTHER SURROUNDING REMAINS OF THE ANCIENT ANGKOR CIVILIZATION AS A NATURAL DRAW, THE TOURISTS DID START TO ARRIVE. BUT THEN CAME THE JULY COUP IN WHICH ONE PRIME MINISTER FORCIBLY OUSTED HIS RIVAL.

TOURISM PLUMMETED BY 60 PER CENT IN THE SECOND HALF OF 1997,
ACCORDING TO MINISTRY OF TOURISM STATISTICS.

NOW THE CAMBODIAN GOVERNMENT IS TRYING TO COUNTER THE BAD
PUBLICITY AND WOO THE TOURISTS BACK. WITH THE MOTTO "SEEING IS
BELIEVING," THE GOVERNMENT IS TRYING TO CONVINCCE TOURISTS THAT
CAMBODIA IS SAFE. AND RECENTLY THE THAI-BASED BANGKOK AIRWAYS
LAUNCHED DIRECT FLIGHTS FROM BANGKOK TO SIEM RIEP, HOME OF THE
ANGKOR TEMPLES, THUS ELIMINATING THE NEED TO TRANSIT THROUGH THE
CAPITAL PHNOM PENH.

A LOCAL TOUR GUIDE WHO GOES BY THE NICKNAME "YOKOHAMA" SAYS THE
TOURISTS STARTED TO TRICKLE BACK IN NOVEMBER.

// YOKOHAMA ACT //

097
FROM JULY, I MEAN PEOPLE DOESN'T COME BECAUSE MOST OF THE
EMBASSIES THEY ALWAYS SAY THE SITUATION IS A LITTLE BIT BAD. BUT, IN
FACT, FROM THIS THE GOVERNMENT HAS PROMOTED A KIND OF "SEEING IS
BELIEVING," LIKE THAT. LIKE, YOU'RE RIGHT HERE, PEACEFULLY, AT ANGKOR
WAT. IT'S READY FOR THE TOURISTS.

// END ACT //

AT THE GATES OF ANGKOR WAT, A TRAVEL AGENT FROM BELGIUM WHO GIVE
HER NAME ONLY AS PATSY SAYS CAMBODIA IS A HARD SELL TO HER CLIENTS.
BUT ON THIS, HER FIRST TRIP TO CAMBODIA, SHE SAYS SHE IS CONVINCED THA
IT IS INDEED SAFE.

// PATSY ACT //

WHEN YOU TELL THE PEOPLE TO TRAVEL TO CAMBODIA, THEY TELL US IT'S TOO DANGEROUS TO GO, AND THEY RATHER WANT TO GO TO VIETNAM OR THAILAND. BUT WE HOPE IT WILL GO BETTER AFTER THE ELECTIONS AND WITH THE TRAVEL THAT I MADE TODAY, I CAN SHOW THE PEOPLE WHAT TO SEE AND IT IS SAFE.

// END ACT //

JIM WOODCOCK, AN AMERICAN TOURIST FROM MIDLAND, TEXAS, WAS ASKED IF HE WAS WORRIED ABOUT SECURITY CONDITIONS.

// WOODCOCK ACT //

OH. MILDLY, BUT WE DECIDED WE'D TAKE THE RISK AND COME ON OVER ANYWAY.

// END ACT //

SIEM RIEP IS A SMALL TOWN AND THE TOURIST INFRASTRUCTURE IS STILL RUDIMENTARY. THERE ARE ABOUT 35 HOTELS AND GUEST HOUSES OF VARYING QUALITY. SEVERAL HOTELS WERE IN THE MIDST OF CONSTRUCTION WHEN THE JULY COUP TOOK PLACE AND THE OWNERS TEMPORARILY HALTED WORK.

THE SINGAPORE-BASED RAFFLE HOTEL CHAIN TOOK A BIG RISK IN BUYING THE OLD GRAND HOTEL D'ANGKOR AND COMPLETELY RENOVATING IT. WITH ROOMS STARTING AT OVER 300 DOLLARS A NIGHT, RANGING UP TO 19-HUNDRED DOLLARS FOR A VILLA, THE COMPANY IS GAMBLING THAT WEALTHY TRAVELLERS, AS OPPOSED TO YOUNG BACKPACKERS, WILL COME TO SIEM RIEP TO SEE THE WONDERS OF ANGKOR.

BUT THE ATTITUDE OF THE HOTEL'S OWNERS SEEMS TO BE IS "BUILD IT, AND THEY WILL COME." GILBERT MADHAVAN, MANAGER OF THE HOTEL, SAYS CAMBODIA'S TOURIST POTENTIAL IS VERY HIGH.'

// MADHAVAN ACT //

OH, WE'RE HERE FOR THE LONG TERM. A HOTEL WE LOOK AT, WHAT, 60 YEARS, 90 YEARS INVESTMENT. SO IN THE LONG TERM, WE SEE A BIG POTENTIAL IN CAMBODIA. AND ESPECIALLY IN SIEM RIEP BECAUSE OF THE ANGKOR TEMPLES. THE ANGKOR TEMPLES HAVE ALWAYS BEEN A BIG DRAW AND WILL CONTINUE TO BE A BIG DRAW.

// END ACT //

BUT, SAY MANY TOURISTS AND TOUR OPERATORS, MUCH WILL DEPEND ON WHETHER THE UPCOMING ELECTIONS, SCHEDULED FOR JULY, WILL BRING BACK A MEASURE OF POLITICAL STABILITY -- AND BRING BACK MORE TOURISTS WITH IT.

(FIDDLE MUSIC UNDER AND FADE) (SIGNED)

OPT ANNOUNCER CLOSE: IN HIS NEXT REPORT, GARY THOMAS WILL TAKE LISTENERS ON A TOUR OF THE ANGKOR TEMPLES.'

NEB/GPT/FC

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

DATE=2/6/98
TYPE=BACKGROUND REPORT
NUMBER=6-
TITLE=CAMBODIA-ANGKOR
BYLINE=GARY THOMAS
DATELINE=SIEM RIEP, CAMBODIA
CONTENT=
VOICED AT:

●INTRO: THE WORLD IS FULL OF THE FADED WONDERS OF ANCIENT CIVILIZATIONS -- THE PYRAMIDS OF EGYPT, THE CITY OF PETRA IN JORDAN, THE GREAT WALL OF CHINA. BUT ONE OF THE MOST AWE-INSPIRING -- AND LEAST VISITED -- SITES IS IN CAMBODIA. IN THIS SECOND OF TWO PARTS, VOA CORRESPONDENT GARY THOMAS TAKES US ON A TOUR OF ANCIENT RUINS OF ANGKOR.

TEXT: // FLUTE MUSIC //

A YOUNG FLUTIST, ONE LEG MISSING FROM A LANDMINE, PLAYS A PLAINTIVE MELODY AS VISITORS CROSS THE MOAT THAT LEADS TO THE CROWN JEWEL OF THE ANCIENT ANGKOR CIVILIZATION -- ANGKOR WAT.

ANGKOR WAT IS A TEMPLE THAT WAS THE CENTERPIECE OF THE POWERFUL DYNASTY THAT RULED NOT ONLY CAMBODIA, BUT PARTS OF VIETNAM, LAOS, THAILAND, AND MALAYSIA FOR SOME FOUR CENTURIES AT THE PEAK OF ITS POWER. FOR UNKNOWN REASONS, ANGKOR WAS ABANDONED IN 1431 AND LEFT TO THE RAVAGES OF THE JUNGLE, THE ELEMENTS, AND WAR -- UNTIL REDISCOVERED BY A FRENCH ARCHEOLOGIST SOME 130 YEARS AGO.

WALKING ALONG THE ONE-HALF KILOMETER LONG APPROACH ALLOWS A VISITOR TO SLOWLY APPRECIATE THE WONDER OF ANGKOR WAT. BUILT BY KING SURYAVARMAN THE SECOND MORE THAN 800 YEARS AGO, IT WAS DEDICATED TO THE HINDU GOD VISHNU. THE FIVE SPIRES, TOWERING SOME 65 METERS HIGH, SOAR ABOVE THE LANDSCAPE IN A VISION THAT IS AS FAMILIAR

TO CAMBODIANS AS THE PYRAMIDS ARE TO EGYPTIANS. THE STRUCTURE APPEARS ON BOTH THE CAMBODIAN FLAG AND THE CURRENCY. THE GREY STONE CHANGES COLOR TO A BURNT ORANGE IN THE SETTING AFTERNOON SUN.

THE ENTRANCE TO THE CENTRAL PART OF THE TEMPLE ITSELF, INVOLVES A CLIMB UP SOME 30 WELL-WORN, SLIPPERY STEPS. BUT THAT DOES NOT DETER AN ELDERLY AUSTRALIAN TOURIST. JOHN WHITE SAYS HE HAS BEEN WAITING FOR THIS ALL HIS LIFE.

// WHITE ACT //

09/06 I'VE ALWAYS WANTED TO SEE ANGKOR WAT EVER SINCE I WAS A CHILD. I'M 66 YEARS OLD, AND EVER SINCE I'VE BEEN A KID, THEY USED TO HAVE CHOCOLATES WITH CARDS IN THEM OF THE PYRAMIDS AND THAT, AND THEY HAD THIS. AND I JUST THOUGHT, IT WOULD BE GREAT. I JUST DIDN'T REALIZE IT WAS GOING TO BE AS BIG AS IT IS.

// END ACT //

ALONG THE 800-METER LONG UPPER WALL ARE A SERIES OF STUNNINGLY-CARVED RELIEFS, DEPICTING HINDU RELIGIOUS SCENES AND EPIC EVENTS IN KHMER HISTORY. UNFORTUNATELY, MANY OF THE CARVED STATUES HAVE BEEN VANDALIZED, SOME BY THE KHMER ROUGE, SAY LOCAL RESIDENTS, AND OTHERS HAVE BEEN STOLEN FOR SALE ON THE ART WORLD'S BLACK MARKET.

THE PEACEFUL SCENE IS MARRED BY LITTER STREWN ABOUT, INCLUDING THOUSANDS OF PLASTIC BAGS FROM THE OMNIPRESENT AND PERSISTENT VENDORS SELLING EVERYTHING FROM COLD DRINKS TO TACKY SOUVENIRS.

// VENDORS ACT //

148 YOU BUY SOMETHING, MISTER? YOU BUY FROM ME?

// END ACT //

THE GUARDS ARE SUPPOSED TO KEEP VENDORS OUT OF ANGKOR WAT PROPER BUT THE VENDORS SAY THEY SIMPLY BRIBE THEM TO BE ALLOWED IN TO HAVE THEIR WARES. THEY CANNOT FAULTED TOO MUCH; AFTER ALL, THESE ARE EXTREMELY POOR PEOPLE WHOSE ONLY INCOME IS FROM SALES TO TOURISTS. STILL, THE VENDORS -- MANY OF WHOM ARE ONLY CHILDREN -- ARE A JARRING NOTE IN AN OTHERWISE BEAUTIFUL SCENE.

JUST DOWN THE ROAD FROM ANGKOR WAT, IS THE ANCIENT CITY OF ANGKOR THOM -- OR WHAT IS LEFT OF IT. AT THE HEIGHT OF ITS POWER, THE CITY MEASURED SOME NINE SQUARE KILOMETERS AND HOUSED PERHAPS ONE MILLION PEOPLE. BUT BECAUSE THE RESIDENCES WERE ALL WOOD, ALL THAT REMAIN ARE TEMPLES AND PALACES, IN VARYING STATES OF DECAY.

BUT WHAT IS LEFT IS IMPRESSIVE. THE GIANT CARVED FACES OF THE BAYON TEMPLE HAVE AN UNSETTLING EFFECT ON A VISITOR; SOME HAVE DEEP FROWNS, OTHERS HAVE ENIGMATIC SMILES. SOME VISITORS FIND THE TEMPLE MORE IMPRESSIVE THAN ANGKOR WAT. A JAPANESE CONSORTIUM IS ENGAGED IN RESTORATION, TRYING TO SAVE THE REST OF THE STRUCTURE FROM CRUMBLING.

BUT MANY VISITORS -- INCLUDING THIS REPORTER -- PREFER THE MONASTERY AND TEMPLE OF TA PROHM, A SHORT DISTANCE FROM ANGKOR THOM. ALTHOUGH THE SURROUNDING COUNTRYSIDE HAS BEEN CLEARED AWAY

FROM MANY OF THE ANGKOR MONUMENTS, TA PROHM HAS FOR THE MOST PART BEEN LEFT TO THE MERCY OF THE JUNGLE.

// JUNGLE SOUNDS ACT //

NO SOUND EXCEPT THE JUNGLE INTRUDES HERE, AND A VISITOR CAN IMAGINE WHAT IT MUST HAVE BEEN LIKE TO HAVE BEEN THE FIRST PERSON TO STUMBLE UPON THE RUINS OF AN ANCIENT CIVILIZATION. THE FORCE OF NATURE INTERTWINES WITH THE WORK OF HUMANKIND, AS CENTURIES-OLD TREES SURROUND AND CHOKE MUCH OF THE STRUCTURE. IT IS DEEPLY MOVING.

LIKE THE REST OF ANGKOR, IT IS A TESTAMENT TO BOTH A ONCE-GLORIOUS CIVILIZATION, AND THE INEXORABLY POWERFUL FORCE OF NATURE.

AS I STOOD THERE, I WONDERED WHETHER THE REMNANTS OF OUR CIVILIZATION WILL EVER PROVOKE THE SAME AIR OF WONDERMENT AND AWE AS DO THE RUINS OF ANGKOR.

// JUNGLE SOUNDS AND FADE //

(SIGNED):

NEB/GPT/FC

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

DATE=April 23, 1998

TYPE=CORRESPONDENT REPORT

NUMBER=2-

TITLE=CAMBODIA-KHMER ROUGE

BYLINE=GARY THOMAS

DATELINE=BANGKOK

EDITOR=-

CONTENT=-

VOICED AT:

INTRO: THE SENIOR GENERAL OF CAMBODIA'S OPPOSITION IN EXILE DENIES HAVING LINKS TO THE KHMER ROUGE. GENERAL NHIEK BUN CHHAY REPUDIATED COMMENTS HE MADE IN AN INTERVIEW TO THAI TELEVISION AND REBROADCAST BY OTHER NEWS OUTLETS. HOWEVER, AS VOA CORRESPONDENT GARY THOMAS REPORTS FROM OUR SOUTHEAST ASIA BUREAU IN BANGKOK, HIS DENIAL CONTRADICTS HIS OWN ON THE RECORDED COMMENTS MADE BARELY 24 HOURS BEFORE.

TEXT: GENERAL NHIEK BUN CHHAY, THE COMMANDER OF FORCES LOYAL TO DEPOSED CO-PRIME MINISTER PRINCE NORODOM RANARIDDH, REJECTS WHAT HE CALLS "RUMORS SPREAD BY THE MEDIA" THAT HE HAS TIES WITH THE KHMER ROUGE.

IN A STATEMENT ISSUED FROM HIS HEADQUARTERS IN NORTHERN CAMBODIA, HE DENIED A THAI T-V REPORT THAT KHMER ROUGE FORCES HAD MERGED WITH HIS TROOPS AND THAT TA MOK, A SENIOR KHMER ROUGE COMMANDER KNOWN FOR HIS BRUTALITY, WOULD BE HIS ADVISOR. HE SPECIFICALLY REJECTED V-O-A'S BROADCAST OF THE STORY WEDNESDAY, WHICH QUOTED FROM THE INTERVIEW AIRED BY THAI TELEVISION CHANNEL THREE.

HE ADMITS THAT SOME KHMER ROUGE IN ANLONG VENG HAVE COME TO HIM TO SURRENDER BUT THAT HE HAS NOT MADE ANY DECISION ON WHETHER TO ACCEPT THEM. HE SAYS HE CAN ONLY WELCOME KHMER ROUGE DEFACTORS WHO HAVE SEVERED LINKS WITH THE LEADERS INVOLVED IN KHMER ROUGE GENOCIDE.

THE GENERAL CALLED FOR THE UNITED NATIONS TO SEND OBSERVERS TO VERIFY THE SITUATION FOR THEMSELVES.

HOWEVER, DESPITE HIS DENIALS, NHIEK BUN CHHAY DID ANNOUNCE AN UPCOMING MERGER WITH KHMER ROUGE ELEMENTS. CHANNEL THREE MADE A COPY OF THE TELEPHONE INTERVIEW WITH NHIEK BUN CHHAY AVAILABLE TO V-O-A. SPEAKING IN THAI, HE IS CLEARLY HEARD SAYING KHMER ROUGE FORCES WILL JOIN WITH ROYALIST FORCES, WITH HIM AS COMMANDER. HE SAYS THE OFFICIAL ANNOUNCEMENT MAY COME NEXT WEEK -- AND THAT THE MEDIA WILL BE INVITED TO WITNESS THE MERGER.

// NHIEK BUN CHHAY ACT IN THAI //

UNDER CLOSE SCRUTINY, THE DENIAL IS LESS THAN CATEGORICAL. THE REMAINING KHMER ROUGE ELEMENTS HAVE REINVENTED THEMSELVES UNDER A NEW NAME CALLING THEMSELVES THE "NATIONAL SOLIDARITY PARTY" -- AND ARE THEREFORE, IN A TECHNICAL SENSE, NOT "KHMER ROUGE." MOREOVER, NHIEK BUN CHHAY DENIES THAT THERE HAS BEEN A MERGER -- BUT DOES NOT DENY AN UPCOMING ONE.

AS FOR TA MOK, NHIEK BUN CHHAY SAID TO THE ASSOCIATED PRESS TA MOK WOULD BE ADVISOR TO THE NATIONAL SOLIDARITY PARTY, NOT TO THE ROYALIST MILITARY FORCES, AS WAS INITIALLY REPORTED.

THE ISSUE OF CONSORTING WITH THE KHMER ROUGE -- OR WHATEVER THEY WISH TO BE CALLED NOW -- IS A VERY TOUCHY ONE. KEEPING UP CONTACT WITH THE KHMER ROUGE COULD SCUTTLE THE FRAGILE AND COMPLEX JAPANESE PEACE PLAN UNDER WHICH PRINCE RANARIDDH, OUSTED BY A COUP LAST JULY, WAS ALLOWED TO RETURN HOME SO HE COULD COMPETE UNHINDERED IN UPCOMING ELECTIONS. /

PRINCE RANARIDDH WAS FOUND GUILTY OF CONSPIRING WITH THE MOVEMENT BY A PHNOM PENH COURT, BUT WAS GRANTED AMNESTY UNDER TERMS OF THE JAPANESE PEACE PLAN. BUT THE PLAN ALSO CALLS ON PRINCE RANARIDDH AND HIS FOLLOWERS TO SEVER ALL TIES WITH THE KHMER ROUGE.

MOREOVER, NHIEK BUN CHHAY AND THE OTHER OPPOSITION GENERALS HAVE NOT RECEIVED ANY SUCH AMNESTY, DESPITE EFFORTS BY PRINCE RANRIDDH TO OBTAIN A ROYAL PARDON FOR THEM. WHILE CONTACT WITH THE KHMER ROUGE MAY GIVE THEM SOME MILITARY EDGE, IT COULD WELL KILL WHATEVER CHANCE THERE IS FOR AN

AMNESTY FOR THE ROYALIST GENERALS. (SIGNED)

NEB/GPT

DATE=May 6, 1998

TYPE=CORRESPONDENT REPORT

NUMBER=2-

TITLE=THAILAND-HUN SEN (S)

BYLINE=GARY THOMAS

DATELINE=BANGKOK

EDITOR=

CONTENT=

VOICED AT:

INTRO: CAMBODIAN LEADER HUN SEN HAS ARRIVED IN THAILAND FOR A BREIF VISIT. HUN SEN IS TO MEET WITH THAILAND'S LEADERSHIP TO DISCUSS A VARIETY OF ISSUES, INCLUDING FIGHTING CLOSE TO THE BORDER AND THE SITUATION OF NEARLY 90-THOUSAND CAMBODIAN REFUGEES IN THAILAND. VOA CORRESPONDENT GARY THOMAS REPORTS FROM BANGKOK.

TEXT: HUN SEN IGNORED REPORTERS' QUESTIONS UPON ARRIVAL IN BANGKOK AND HEADED STRAIGHT FOR HIS LODGINGS AT A BANGKOK HOTEL. AIDES SAY HE WILL HAVE NO PUBLIC COMMENTS TO MAKE UNTIL A NEWS CONFERENCE SCHEDULED FOR THURSDAY MORNING BANGKOK TIME.

HIS OFFICIAL SCHEDULE FOR WEDNESDAY ONLY LISTS A MEETING WITH PRIME MINISTER CHUAN LEEKPAI AND A SIGNING CEREMONY FOR A BILATERAL AGREEMENT ON NARCOTICS SUPPRESSION. THE SCHEDULED TALKS ARE EXPECTED TO CENTER ON THE FIGHTING ALONG THE BORDER BETWEEN CAMBODIAN GOVERNMENT FORCES AND THE REMNANTS OF THE KHMER ROUGE MOVEMENT. THE FIGHTING HAS CREATED A NEW WAVE OF REFUGEES FLEEING ACROSS THE BORDER TO THAILAND.

AIDES ARE SILENT ABOUT WITH WHOM HE IS MEETING AND WHAT THEY ARE TALKING ABOUT DURING THE BLANK SPACES IN HIS SCHEDULE. BUT IT IS EXPECTED THEY WILL DEAL WITH THE TOUCHY POLITICAL SITUATION IN CAMBODIA AND ARRANGEMENTS FOR JULY'S ELECTIONS -- ARRANGEMENTS MANY ANALYSTS SAY ARE WOEFULLY INADEQUATE. (SIGNED)

DATE=May 6, 1998

TYPE=CORRESPONDENT REPORT

NUMBER=2-

TITLE=THAILAND-HUN SEN (1)

BYLINE=GARY THOMAS

DATELINE=BANGKOK

EDITOR=

CONTENT=

VOICED AT:

INTRO: CAMBODIAN LEADER HUN SEN HAS ARRIVED IN THAILAND FOR A BRIEF VISIT. HUN SEN IS TO MEET WITH THAILAND'S LEADERSHIP TO DISCUSS A VARIETY OF ISSUES, INCLUDING FIGHTING CLOSE TO THE BORDER AND THE SITUATION OF NEARLY 90-THOUSAND CAMBODIAN REFUGEES IN THAILAND. AS VOA CORRESPONDENT GARY THOMAS REPORTS FROM BANGKOK, HE IS KEEPING A VERY GUARDED SCHEDULE.

TEXT: UPON ARRIVAL IN BANGKOK, HUN SEN IGNORED THE QUESTIONS OF WAITING REPORTERS' QUESTIONS AND HEADED IMMEDIATELY FOR HIS LODGINGS AT A LOCAL HOTEL, WHERE HE REMAINED ALL AFTERNOON. HE EMERGED ONLY IN THE LATE AFTERNOON FOR A MEETING WITH PRIME MINISTER CHUAN LEEKPAI AND A SIGNING CEREMONY FOR A BILATERAL AGREEMENT ON NARCOTICS SUPPRESSION, TO BE FOLLOWED BY AN OFFICIAL DINNER.

THE SCHEDULED TALKS ARE EXPECTED TO CENTER ON THE FIGHTING ALONG THE BORDER BETWEEN CAMBODIAN GOVERNMENT FORCES AND THE REMNANTS OF THE KHMER ROUGE MOVEMENT. THE FIGHTING HAS CREATED A NEW WAVE OF REFUGEES FLEEING ACROSS THE BORDER TO THAILAND.

WHAT WAS INTRIGUING WAS THE LARGE BLOCK OF UNACCOUNTED-FOR TIME IN HIS SCHEDULE. HIS OFFICIAL PROGRAM FOR HIS 36-HOUR VISIT LISTS NO APPOINTMENTS FOR EITHER WEDNESDAY MORNING OR FOR THE ENTIRE AFTERNOON, LEADING REPORTERS TO WONDER JUST WHO THE CAMBODIAN LEADER WAS MEETING WITH.

HUN SEN TURNED DOWN REPEATED REQUESTS FOR AN INTERVIEW WITH V-O-A. AIDES ALSO REFUSED TO COMMENT, SAYING THAT HUN SEN WILL HAVE NOTHING TO SAY UNTIL A NEWS CONFERENCE, CURRENTLY SCHEDULED FOR THURSDAY MORNING BANGKOK TIME.

CAMBODIA IS IN AN EXTREMELY DELICATE POLITICAL SITUATION, WITH ELECTIONS SCHEDULED FOR JULY. YET THERE IS CONSIDERABLE UNCERTAINTY IN THE INTERNATIONAL COMMUNITY ABOUT WHETHER TRULY FREE, FAIR, AND CREDIBLE ELECTIONS CAN BE MOUNTED BY THE JULY 26TH DATE.

ELECTION PREPARATIONS ARE FAR BEHIND SCHEDULED AND, ACCORDING TO PHNOM PENH BASED DIPLOMATS, WOEFULLY INADEQUATE. THERE IS ALSO CONCERN ABOUT WHAT DIPLOMATS HAVE DESCRIBED AS AN ATMOSPHERE OF POLITICAL INTIMIDATION.

PRINCE NORODOM RANARIDDH WAS DEPOSED AS CO-PRIME MINISTER LAST YEAR BY HUN SEN. HE ONLY RETURNED TO CAMBODIA MONDAY UNDER TERMS OF A COMPLEX JAPANESE-BROKERED PEACE PLAN TO TAKE UP RESIDENCE AND BEGIN HIS ELECTION CAMPAIGN. HIS OWN TROOPS HAVE BEEN FIGHTING THE PHNOM PENH GOVERNMENT FORCES IN NORTHERN CAMBODIA SINCE THE JULY COUP.

REPORTS SAY A RANARIDDH COMMANDER WILL TRAVEL TO CAMBODIA TO DISCUSS A PERMANENT CEASE-FIRE WITH THE GOVERNMENT AND THE REINTEGRATION OF THE PRO-RANARIDDH FORCES INTO THE REGULAR CAMBODIAN ARMY.

UNDER THE JAPANESE PEACE PLAN, PRINCE RANARIDDH OBTAINED AN AMNESTY FOR OFFENSES HE IS ALLEGED TO HAVE COMMITTED DURING THE EVENTS OF LAST JULY. THE PRINCE WANTS A SIMILAR AMNESTY FOR HIS TOP MILITARY COMMANDER, BUT HUN SEN HAS OPPOSED ANY SUCH MOVE. (SIGNED)

NEB/GPT

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

DATE=5/10/98
TYPE=BACKGROUND REPORT
NUMBER=5-40324
TITLE=CAMBODIA / REFUGEES
BYLINE=GARY THOMAS
DATELINE=SISAKET PROVINCE
CONTENT=
VOICED AT:

INTRO: THE CAMBODIAN GOVERNMENT IS BATTLING THE LAST REMNANTS OF THE ONCE-FEARED KHMER ROUGE MOVEMENT IN NORTHERN CAMBODIA. THE NEW FIGHTING HAS SPARKED A NEW WAVE OF REFUGEES CROSSING INTO THAILAND TO ESCAPE THE CLASHES. V-O-A CORRESPONDENT GARY THOMAS VISITED THE BORDER TO ASSESS THE SITUATION AND FILES THIS REPORT.

TEXT:

// SOUNDS OF ENGINES AND VOICES, IN AND UNDER //

THEY STREAM ACROSS THE BORDER TO THAILAND BY EVERY CONVEYANCE IMAGINABLE. A FORTUNATE FEW MAKE THE TRIP FROM THE BORDER, 12 KILOMETERS AWAY, TO THE HASTILY ERECTED CAMP BY TRUCK. MOST COME IN RICKETY CARTS PILED WITH THEIR MEAGER BELONGINGS. SOME CARTS ARE PULLED BY ENGINE-POWERED PLOWS, SOME BY WATER BUFFALO AND SOME BY HUMAN BEINGS.

THE DEATH OF KHMER ROUGE LEADER POL POT LAST MONTH SPARKED ANOTHER SCHISM WITHIN THE SECRETIVE GUERRILLA MOVEMENT BETWEEN THOSE WHO WANTED TO DEFECT TO THE GOVERNMENT AND THOSE -- LED BY POL POT'S LIEUTENANT, TA MOK -- WHO WANTED TO FIGHT ON.

IT ALSO SPARKED ANOTHER EXODUS OF REFUGEES AS AN ESTIMATED 18- TO 20 THOUSAND ~~PEOPLE~~ CAMBODIANS CROSSED THE BORDER WITHIN

THE PAST WEEK OR SO FROM THE AREA AROUND ANLONG VENG, WHERE THE REMAINING KHMER ROUGE ARE MAKING A DESPERATE STAND AGAINST PHNOM PENH FORCES.

A HASTILY-ERECTED CAMP HAS BEEN SET UP IN SISAKET PROVINCE BY THE THAI ARMY TO HOUSE THE REFUGEES SOME 12 KILOMETERS FROM THE BORDER. ON THIS BLISTERINGLY HOT DAY, THE CAMBODIANS ARE MOVING INTO THE CAMP FROM A TEMPORARY SITE CLOSER TO THE BORDER.

THE TERM "CAMP" MAY BE A BIT MISLEADING. FOR THERE IS AS YET VERY LITTLE FOR THE REFUGEES ON THIS HOT, DUSTY PLAIN ON THE THAI SIDE OF THE BORDER. PLASTIC SHEETS PROVIDE ELEMENTARY SHELTER. THERE IS LITTLE NATURAL SHADE. WATER MUST BE TRUCKED IN. A FEW VENDORS SELL FOOD AND CLOTHING. WHAT SANITARY FACILITIES THERE ARE ARE OF THE MOST RUDIMENTARY KIND.

// CROWD NOISE AND UNDER //

THE MEDICAL TENT IS DOING A BRISK BUSINESS. A COMBINED THAI-GERMAN MEDICAL TEAM EXAMINES PEOPLE AND TRIES TO TREAT THEIR COMPLAINTS. WOLFGANG HLADIK OF THE MALTESE ORDER -- A GERMAN-BASED GROUP THAT HAS SENT IN MEDICAL HELP -- SAYS THE COMPLAINTS ARE ABOUT WHAT ONE WOULD EXPECT UNDER THESE CONDITIONS.

// HLADIK ACTUALITY //

BASICALLY, THEY ARE A BIT EXHAUSTED BY THE LONG WALKING. AND, OF COURSE, CHILDREN ARE GETTING EASILY DEHYDRATED,

SUFFERING FROM DIARRHEA, PNEUMONIA, AND A BIT A MALARIA.
BUT THERE'S NO SERIOUS HEALTH PROBLEM YET.

// END ACTUALITY //

FOR MANY OF THE REFUGEES, THIS IS THE FIRST THEY HAVE EVER BEEN OUTSIDE THEIR ENCLOSED EXISTENCE WITHIN KHMER ROUGE-HELD TERRITORY IN ANLONG VENG. SO ISOLATED HAVE THEY BEEN THAT MANY HAVE NEVER SEEN A WESTERNER BEFORE. A VISITING WESTERN REPORTER WALKING THROUGH THEIR MIDST IS STARED AT LIKE HE WAS FROM ANOTHER PLANET.

MANY OF THE MEN APPEAR TO BE KHMER ROUGE. THEY ARE WEARING OLIVE-GREEN UNIFORMS WITH THE DISTINCTIVE MAO-STYLE CAP. NEARLY EVERYONE HAS A GREEN MILITARY PACK.

COLONEL CHAWISAT PRICHIBON -- THE THAI MILITARY COMMANDER IN THE AREA -- DENIES THERE ARE ANY KHMER ROUGE HERE. THEY ARE ALL, HE SAYS, CIVILIANS: KHMER FROM ANLONG VENG, AS HE REFERS TO THEM.

NEVERTHELESS, THAI POLICE ARE OBSERVED TO STOP SEARCH SEVERAL OF THE CAMBODIANS' CARTS, PRESUMABLY FOR WEAPONS. THAI OFFICERS SAY PRIVATELY THEY ALLOW KHMER ROUGE IN, AS LONG AS THEY ARE NOT ARMED.

// REST OPTIONAL //

MOST OF THE REFUGEES ARE TOO FRIGHTENED TO TALK TO A REPORTER. BUT ONE MAN AGREES TO TALK, AS LONG AS HE REMAINS ANONYMOUS. IN HALTING ENGLISH, HE SAYS MOST OF THE PEOPLE ARE CIVILIANS, BUT

CONFIDES THAT MANY KHMER ROUGE FIGHTERS HAVE ALSO COME ACROSS. HE SAYS SOME KHMER ROUGE DEPOSIT THEIR FAMILIES IN THE CAMP, THEN RETURN BACK TO JOIN IN THE FIGHT. HE SAYS THE KHMER ROUGE ARE TRYING TO RECRUIT PEOPLE TO GO BACK WITH THEM TO FIGHT WITH TA MOK AND HIS HARDLINERS -- BUT WITHOUT MUCH SUCCESS.

// MAN ACTUALITY //

SOME THEY TRY TO MOBILIZE PEOPLE HERE TO GO BACK TO THE BATTLEFIELD. BUT THEY REFUSE TO GO. BECAUSE THEY SAY THEY LEFT THEIR HOMES TO AVOID FIGHTING. THE LEADER THEY BRING BACK (TA MOK) THEY OPPOSE.

// END ACTUALITY //

ASKED WHEN HE MIGHT GO BACK, THE MAN SAYS -- WITH DISARMING SIMPLICITY -- WHEN IT IS SAFE AND, HE ADDS. WHEN THERE ARE GUARANTEES FROM INTERNATIONAL AGENCIES FOR THEIR SAFETY. (SOUND UNDER AND FADE) (SIGNED)

NEB / WD / WD

NEB/GPT

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายละเอียดของการวิเคราะห์ข่าวแบ่งตามเกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ 6 ประการ

1. SIGNIFICANCE (ความสำคัญของข่าว)

ข่าววันที่ 23 เมษายน 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - KHMER ROUGE (L)

เนื้อหาโดยสรุป รายงานถึงความเคลื่อนไหวของผู้นำทางทหารของเขมรแดงและผู้นำทางทหารของกลุ่มเขมรแดงที่ว่าจะมีการรวมกองกำลังกัน โดยได้ปฏิเสธรายงานข่าวที่เสียงอเมริกาได้ รายงานข่าวไปเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2541 ว่าไม่เป็นความจริง

วิเคราะห์ ผู้วิจัยในฐานะที่มีส่วนร่วมอยู่ในองค์กรและกระบวนการทำข่าว พบว่าเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2541 ผู้สื่อข่าวเสียงอเมริกาได้รายงานข่าวโดยอ้างถึงการรายงานข่าวของโทรทัศน์ช่อง 3 ว่า พลเอกเนียบ บุญชัย ได้ให้สัมภาษณ์ว่ามีการรวมกันของกองกำลังที่ภักดีต่อเขมรแดงกับกองกำลังที่เหลืออยู่ของเขมรแดง นำโดยตามือก และตามือกจะมารับตำแหน่ง เสนาธิการทหารคนใหม่ของกองกำลัง ในวันที่ตามมีแฟกซ์แถลงการณ์จากกองกำลังที่ภักดีต่อเขมรแดง (Royal Cambodian Armed Forces) โดยพลเอกเนียบ บุญชัย ปฏิเสธรายงานข่าวของเสียงอเมริกา เป็นเหตุให้ผู้สื่อข่าวเดือดเนื้อร้อนใจขึ้นมาทันที เพราะมีผลกระทบต่อการทำงานของเข จึงหาทางออกหลังจากที่ปรึกษาทางโทรศัพท์อยู่หลายครั้งกับกองบรรณาธิการ จึงได้เขียนข่าวขึ้นขึ้นมา เพื่อแก้ต่าง (แก้ตัว) ต่อแถลงการณ์ของพลเอกเนียบ บุญชัย ผู้วิจัยจึงเห็นว่าข่าวขึ้นนี้ไม่ได้ถูกเขียนขึ้นมาเพื่อวัตถุประสงค์ทางด้านข่าว แต่เพื่อวัตถุประสงค์ของต่อตัวผู้สื่อข่าวเองรวมไปถึงชื่อเสียงขององค์กรด้วย เพราะแถลงการณ์ขึ้นนี้ได้ถูกส่งไปยังสำนักข่าวต่างประเทศหลายแห่ง

ข่าววันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - POL (L)

เนื้อหาโดยสรุป รายงานถึงความวุ่นวายที่เกิดขึ้นระหว่างการประชุมสภาว่าด้วยเรื่องงบประมาณระหว่างฝ่ายที่สนับสนุนเขมรแดงกับฝ่ายสนับสนุนสมเด็จพระสันตะปาปา เมื่อรองประธานสภาได้กล่าวถึงเหตุการณ์เดือนกรกฎาคม ปีที่แล้ว ว่าเป็นการทำปฏิวัติ ฝ่ายพรรค BDLP ที่สนับสนุนสมเด็จพระสันตะปาปา ได้ถูกขึ้นประท้วงและต้องการให้รองประธานสภาถอนคำพูดเสีย จากนั้นก็ได้มีการพูดถึงเรื่องเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ที่ว่าด้วยการลงทะเบียนของพรรคการเมือง และท่าทีของสมเด็จพระสันตะปาปาต่อเขมรแดง และความเคลื่อนไหวของเขมรแดงในต่างแดนด้วย

วิเคราะห์ เหตุการณ์ความวุ่นวายในการประชุมสภานับว่า เป็นเหตุการณ์ที่ไม่มีความสำคัญในแง่คุณค่าความเป็นข่าวระดับนานาชาติ หรือมีผลกระทบต่อประชาชนชาวกัมพูชาเท่าใดนัก หากแต่ผู้สื่อข่าวได้พยายามหยิบยกเอาสาเหตุที่ทำให้เกิดความวุ่นวาย มาเป็นประเด็นในการรายงานข่าว โดยเชื่อมโยงไปถึงความขัดแย้งที่ปรากฏอยู่แล้วระหว่างเขมรแดงกับสมเด็จพระสันตะปาปา

ข่าววันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - ANGKOR (BKG)

เนื้อหาโดยสรุป เนื้อหาเกี่ยวกับนครวัดในกัมพูชา ซึ่งเป็นโบราณสถานที่สำคัญของโลก ผู้สื่อข่าวได้เขียนถึงที่มาที่ไปของความยิ่งใหญ่ของนครวัดในอดีต และได้รายงานให้เห็นถึงบรรยากาศความงดงาม ประกอบกับการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวบางราย แต่ก็ได้พูดถึง ความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยที่เกิดขึ้น จากการขายของกินและของที่ระลึกให้กับนักท่องเที่ยว รวมไปถึงเศษขยะต่างๆ และยังได้พูดถึงนครธม เมืองเก่าแก่ที่อยู่คู่กับนครวัด และได้กล่าวเปรียบเทียบไว้ถึงความยิ่งใหญ่ของอารยธรรมอันเก่าแก่ของมนุษยชาติกับพลังแห่งธรรมชาติ

ข่าววันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - TOURISM (BKG)

เนื้อหาโดยสรุป กัมพูชาไม่ได้เป็นจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยว เนื่องด้วยสงครามภายในประเทศ เพราะเมื่อพูดถึงกัมพูชา ผู้คนจะจำได้แต่พาดหัวข่าวที่เป็นเรื่องไม่ดีๆ เสียหมด ไม่ได้นึกถึงประวัติศาสตร์ของประเทศนี้เลย แต่หลังจากการเลือกตั้งครั้งใหญ่เมื่อปี ค.ศ.1993 กัมพูชาจึงได้พยายามพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะการท่องเที่ยว เพื่อนำเงินตราเข้าประเทศ ด้วยจุดขายของนครวัด นครธม แต่ก็ต้องมาหยุดชะงักลงอีกจากเหตุการณ์รัฐประหารเมื่อเดือนกรกฎาคม ค.ศ.1997 แต่ปัจจุบัน (ณ.เวลาที่รายงานข่าว) รัฐบาลกำลังพยายามที่จะลบภาพความไม่ดีเหล่านั้นออกไปเสีย และเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวกลับมาอีกครั้งหนึ่ง ไกด์ชาวเบลเยียมคนหนึ่งกล่าวว่า มันเป็นการยากมากที่จะขายทัวร์นี้เพราะคนส่วนใหญ่คำนึงถึงเรื่องความปลอดภัยมากกว่า นอกจากนี้ยังรายงานถึงการเข้ามาลงทุนในกิจการโรงแรมของชาวสิงคโปร์ ในเมืองเสียมราฐด้วยว่ามีความเสี่ยงสูง แต่นักลงทุนก็มั่นใจว่าจะสามารถรองรับนักท่องเที่ยวที่มีอำนาจซื้อสูงได้ แต่ผู้สื่อข่าวก็ได้ทิ้งท้ายข่าวด้วยการโยงเรื่องการท่องเที่ยวเข้าไปเกี่ยวกับการเมือง คือการเลือกตั้งที่จะมีขึ้นในเดือนกรกฎาคมว่าจะเป็นดัชนีชี้วัดว่านักท่องเที่ยวจะกลับมายังกัมพูชาอีกถ้าการเมืองในกัมพูชามีเสถียรภาพหลังการเลือกตั้ง

วิเคราะห์สำหรับข่าว 2 ชิ้นของวันที่ 6 กุมภาพันธ์ ข่าวชิ้นนี้ ผู้วิจัยต้องขอชี้แจงถึงเบื้องหลังว่าทำไมผู้สื่อข่าว ถึงได้เขียนข่าวเกี่ยวกับโบราณสถานของกัมพูชา เนื่องด้วยเหตุที่ว่าสายการบินบางกอกแอร์ ได้ติดต่อมายังผู้วิจัย เชิญให้เดินทางฟรีไปกับเที่ยวบิน ปฐมฤกษ์ ของเส้นทางบินใหม่ระหว่างกรุงเทพ กับ เสียมราฐ ซึ่งผู้วิจัยติดธุระกิจไม่สามารถเดินทางไปได้ จึงได้ตัดสินใจชวนให้ผู้สื่อข่าวไปแทน แต่ผู้สื่อข่าวจะเดินทางไปได้นั้น บ่อมต้องมีเหตุผลและผลงานออกมา จึงได้แจ้งไปยังบรรณาธิการและได้รับการอนุมัติ เพราะการเดินทางเที่ยวนี้ฟรีตลอดทั้งค่าเดินทางและที่พัก ผู้วิจัยจึงสรุปว่ารายงานข่าวนี้ไม่ได้ถูกรายงานมาด้วยความตั้งใจเพราะมีความสำคัญในระดับการทำข่าวของเสียมอเมริกาเลย แต่เป็นผลต่อเนื่องเท่านั้นเอง เช่นเดียวกับข่าว CAMBODIA TOURISM แต่บังเอิญนานๆ ครั้ง ถึงจะมีรายงานข่าวประเภทนี้โดยผู้สื่อข่าว จึงไม่ได้รับการแจ้งจากบรรณาธิการ อีกทั้งข่าวชิ้นนี้ก็ไม่ได้ถูกนำไปออกอากาศในข่าวประจำชั่วโมงด้วย แต่ถูกนำไปใช้

ในรายการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับข่าวแทน ในสมัยก่อนที่จะมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการออกอากาศของเสียงอเมริกามาเป็น VOA NEWS NOW

2. BALANCE (ความสมดุลของข่าว)

ข่าววันที่ 7 พฤษภาคม 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA / HUN SEN (L)

เนื้อหาโดยสรุป นายกรัฐมนตรีคนที่สองของกัมพูชา ฮุนเซน ได้เดินทางมายังประเทศไทย และได้เปิดเผยข่าวเกี่ยวกับประเด็นการเลือกตั้งที่จะมีขึ้น รวมถึงเรื่องนิรโทษกรรมต่อบรรดาผู้นำของเขมรแดง ซึ่งเป็นไปไม่ได้

วิเคราะห์ ข่าวนี้มีสองฝ่ายที่เกี่ยวข้องในเนื้อหา คือ รัฐบาลโดยสมเด็จพระฮุนเซน กับบรรดาฝ่ายตรงกันข้ามคือเขมรแดง ไม่ว่าจะเป็น นายพลตาม็อก, นายเขิว สัมพันธ์, นายนวน เขียว โดยสมเด็จพระฮุนเซนได้พูดว่าจะไม่ยอมนิรโทษกรรมให้บรรดาฝ่ายเขมรแดงเป็นอันขาดและพวกเขาจะต้องถูกนำตัวขึ้นพิจารณาคดีในฐานะอาชญากรสงคราม แต่ผู้สื่อข่าวไม่ได้มีการหาข้อมูลของฝ่ายเขมรแดงในกรณีนี้เลย ซึ่งเป็นการเสนอข่าวไม่สมดุลด้วยข้อจำกัดที่ว่าไม่สามารถเข้าถึงแหล่งข่าวของเขมรแดงได้ อีกทั้งรายงานข่าวนี้ก็ให้ความสำคัญไปที่การแถลงข่าวของตัวสมเด็จพระฮุนเซนอยู่แล้ว

ข่าววันที่ 23 เมษายน 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - KHMER ROUGE (L)

เนื้อหาโดยสรุป รายงานถึงความเคลื่อนไหวของผู้นำทางทหารของเจ้ารณฤทธิ์และผู้นำทางทหารของกลุ่มเขมรแดงที่ว่าจะมีการรวมกองกำลังกัน โดยได้ปฏิเสธรายงานข่าวที่เสียงอเมริกาได้รายงานข่าวไปเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2541 ว่าไม่เป็นความจริง

วิเคราะห์ ดังที่กล่าวไว้ในเกณฑ์ความสำคัญของข่าวข้างต้นแล้วว่า ข่าวนี้ไม่ได้เขียนขึ้นมาเพราะมีเหตุการณ์เกิดขึ้น แต่ตั้งใจเขียนขึ้นมาแก้ต่าง (แก้ตัว) แผลงการณ์ของพลเอกเนียบ บุญชัย ทำให้เนื้อหาบางส่วนถูกเขียนเพื่อจับผิดพลเอกเนียบ บุญชัยในแถลงการณ์นั้น อีกทั้งมีการขอเทปรายงานข่าวจากสถานีโทรทัศน์ ช่อง 3 มาแล้วนำมาตัดทอนนำเสนอบางส่วนไว้ในรายงานข่าว ซึ่งในแถลงการณ์พลเอกเนียบ บุญชัย ได้ปฏิเสธที่จะให้ตาม็อกมาเป็นเสนาธิการทหารของกองกำลังหลังการรวมของทั้งสองกองกำลัง แต่ไม่ได้ปฏิเสธที่ว่าไม่มีการรวมกองกำลัง ซึ่งผู้สื่อข่าวไม่ได้พูดถึงประเด็นตำแหน่งเสนาธิการ ทหารฯ ที่ในรายงานข่าววันที่ 22 เมษายน พูดไว้ แต่กลับนำเสนอเฉพาะประเด็นการรวมกองกำลัง ในย่อหน้าที่ว่า “ However, despite his denials, Nhiek Bun Chay did announce an upcoming merger with Khmer Rouge elements. Channel three made a copy of the telephone interview with Nhiek Bun Chay available to V-O-A. Speaking in thai, he is clearly heard saying Khmer Rouge forces will join with royalist forces, with him as commander....” (แล้วต่อด้วยเสียงจากการให้สัมภาษณ์กับโทรทัศน์ช่อง 3 ในภาษาไทย) อีกทั้งไม่

ได้มีความพยายามโทรศัพท์สัมภาษณ์โดยตรงต่อพลเอกเนียก บุญชัยเลย เท่ากับไม่มีความเป็นกลางในการนำเสนอ ทั้งๆ ที่เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องโดยตรงระหว่างผู้สื่อข่าวที่เขียนข่าวนี้กับพลเอกเนียก บุญชัย

นอกจากนี้ยังย้ำให้เห็นว่ารายงานข่าวของเสียงอเมริกาวันที่ 22 เมษายน 2541 เป็นความจริง ด้วยการอ้างถึงรายงานข่าวจากสำนักข่าวเอพีที่ว่า “As for Ta Mok, Nhiek Bun Chhay said to the Associated Press Ta Mok would be advisor to the National Solidarity Party, not to the royalist military forces,as was initially reported.”

ข่าววันที่ 21 เมษายน 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - ELECTIONS (L)

เนื้อหาโดยสรุป เป็นข่าวเกี่ยวกับความเคลื่อนไหว ในการให้ความช่วยเหลือทางการเงินของสหภาพยุโรปต่อการเลือกตั้งในกัมพูชา

วิเคราะห์ ในแง่ของความสมดุลย์ของเนื้อหา ได้นำเสนอข่าวเพียงด้านของสหภาพยุโรป และด้านของฝ่ายที่ไม่ใช่รัฐบาลกัมพูชาคือเขารณฤทธิ์ ซึ่งเป็นคู่แข่งทางการเมืองที่สำคัญในการเลือกตั้ง แต่กลับไม่ได้ให้ข้อเท็จจริงใดๆ ของด้านรัฐบาลเลย

ข่าววันที่ 17 เมษายน 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA KHMER ROUGE (BKG)

เนื้อหาโดยสรุป เป็นการรายงานเกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นหลังจากการเสียชีวิตของผู้นำเขมรแดง นายพอล พต โดยนักการทูตหลายคนในกัมพูชาได้กล่าวว่า การตายของพอลพตมีผลกระทบต่อเพียงเล็กน้อยต่อเขมรแดง และเขมรแดงเองก็ไม่มี ความหมายอะไรต่อการข่มขู่ทางทหารอีกแล้ว ประธานาธิบดีสหรัฐ บิล คลินตัน ก็ได้กล่าวว่าถึงแม้พอลพตได้ตายไปแล้ว แต่บรรดาแกนนำของเขมรแดงก็ยังจำเป็นต้องถูกนำตัวมาพิจารณาคดีอยู่ดี เช่นเดียวกับสมเด็จฮุนเซ็นก็ได้กล่าวเช่นนั้น ทั้งนี้บรรดาแกนนำของเขมรแดงที่เหลืออยู่ได้แก่ ตาม็อก นวนเซียว และเขียว สัมพันธ์ แต่อย่างไรก็ตาม นักวิเคราะห์กล่าวว่า การนำตัวบรรดาแกนนำเขมรแดงมาดำเนินคดีอาจจะมีผลเสียต่อหลายๆ คนในรัฐบาล เพราะต่างก็เคยเป็นเขมรแดงมาก่อนเช่นกัน

วิเคราะห์ เนื้อหาข่าวเกี่ยวกับฝ่ายเขมรแดง แต่ไม่มีการนำเอาข้อมูลที่มาจากฝ่ายเขมรแดงมาเขียนไว้ มีแต่ข้อมูลที่เป็นการวิพากษ์ หรือแสดงความคิดเห็นของฝ่ายอื่นๆ ไม่จะเป็นฝ่ายรัฐบาล นักการทูตตะวันตกและของตัวผู้สื่อข่าวเองด้วย ทำให้รายงานนี้ไม่สมดุลย์

ข่าววันที่ 3 เมษายน 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - RANARIDDH (L)

เนื้อหาโดยสรุป ผู้สื่อข่าวได้รายงานการเสร็จสิ้นการเดินทางกลับประเทศกัมพูชาเป็นครั้งแรกของเจ้านโรดม รณฤทธิ์ หลังจากการกระทำรัฐประหารโดยนายกรัฐมนตร่วมคนที่สอง สมเด็จฮุนเซ็น

โดยเจ้ารณฤทธิ์ได้เปิดโอกาสให้สื่อมวลชนเข้าสัมภาษณ์ที่พระราชวัง เกี่ยวกับความกังวลในการเลือกตั้งที่จะมีขึ้น

วิเคราะห์ การที่ผู้สื่อข่าวได้รายงานการประทอนสัมภาษณ์ของเจ้าโรคม รณฤทธิ์ ที่กรุงพนมเปญ ประเทศกัมพูชา ในประเด็นต่างๆ เกี่ยวกับการจัดการเลือกตั้งที่จะมีขึ้นอันเป็นข้อเรียกร้องของพระองค์เพียงฝ่ายเดียวนั้น และบอกไว้ในส่วนนำของข่าวว่ายังไม่มีข้อสรุปอะไรออกมา โดยให้ความสำคัญต่อข้อเรียกร้องเจ้ารณฤทธิ์เพียงฝ่ายเดียว ทั้งๆ ที่ในขณะที่นั้นผู้สื่อข่าวก็อยู่ในกรุงพนมเปญ สามารถเข้าถึงแหล่งข่าวของรัฐบาลได้ด้วย นับว่าเป็นการรายงานข่าวที่ไม่สมดุลย์

ข่าววันที่ 1 เมษายน 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - MEDIA (BKG)

เนื้อหาโดยสรุป เป็นรายงานข่าวเกี่ยวกับการเข้าถึงในการใช้สื่อมวลชนเป็นเครื่องมือในการหาเสียง สำหรับการเลือกตั้งที่จะมีขึ้น โดยฝ่ายค้านอย่างเจ้าโรคม รณฤทธิ์เห็นว่าเสียเปรียบเพราะไม่มีอะไรรับประกันได้ว่าจะได้ใช้สื่อมวลชนอย่างเท่าเทียมกัน อีกทั้งนักวิเคราะห์ได้มองด้วยว่าแหล่งข่าวสารในกัมพูชาที่สำคัญสำหรับประชาชนก็คือ วิทยุ ทั้งวิทยุท้องถิ่น หรือแม้แต่วิทยุระหว่างประเทศอย่างเสียงอเมริกา และโทรทัศน์ สำหรับผู้ที่อยู่ในเมืองหลวง ส่วนสื่อสิ่งพิมพ์นั้นถูกควบคุมค่อนข้างมาก ไม่มีเสรีภาพในการนำเสนอข่าวสาร นอกจากนี้อดีตวุฒิสมาชิกสหรัฐ ที่เดินทางมากับเจ้ารณฤทธิ์ในครั้งนี้ก็ได้ ก็ได้ใช้ประเด็นนี้มาเป็นดัชนีชี้ให้เห็นถึงความหวังของการเลือกตั้งอย่างบริสุทธิ์และยุติธรรมด้วย

วิเคราะห์ ผู้สื่อข่าวได้นำข้อเรียกร้องของเจ้าโรคม รณฤทธิ์ ที่เกี่ยวกับความสามารถในการเข้าถึงสื่อมวลชนอย่างเท่าเทียมกันเพื่อใช้ในการรณรงค์หาเสียง โดยเฉพาะสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น วิทยุและโทรทัศน์ มาเป็นประเด็นในการรายงานข่าวเกี่ยวกับธรรมชาติของสื่อมวลชนในประเทศกัมพูชา ว่าเป็นสื่อที่เข้าถึงประชาชนได้มากที่สุด และประชาชนเองก็ไม่มีทางเลือกอื่น เพราะสื่อสิ่งพิมพ์ก็มีอยู่น้อยและถูกควบคุมเช่นเดียวกับสื่ออิเล็กทรอนิกส์ อีกทั้งยังได้กล่าวอ้างว่าด้วยเหตุที่สื่อมวลชนท้องถิ่นถูกควบคุม ประชาชนกัมพูชาจึงต้องพึ่งพาสื่อกระจายเสียงระหว่างประเทศแทน ไม่ว่าจะเป็น VOA, BBC และ RFA โดยมีการนำบทสัมภาษณ์ของนักวิเคราะห์และอดีตวุฒิสมาชิกสหรัฐมาเป็นส่วนเสริมให้รายงานข่าวมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น และเป็นส่วนสนับสนุนข้อเรียกร้องของฝ่ายค้านอย่างเจ้ารณฤทธิ์ นับได้ว่าเป็นการรายงานข่าวอย่างไม่สมดุลย์โดยจงใจแต่ด้วยวิธีการนำเสนอในหัวข้อข่าวที่เกี่ยวกับสื่อมวลชนแทน

ข่าววันที่ 1 เมษายน 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA CLASHES (S)

เนื้อหาโดยสรุป เจ้ารณฤทธิ์ได้ออกมาเรียกร้องให้กลุ่มที่สนับสนุนพระองค์ อยู่ในความสงบและอดทนต่อการขู่ใดๆ ของฝ่ายตรงกันข้าม หลังจากที่มีการปะทะกันระหว่างกลุ่มผู้ที่สนับสนุนพระองค์กับกลุ่มที่สนับสนุนสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าชายบรมนาถสโร

วิเคราะห์ ข่าวนี้ขาดความสมดุล เพราะเหตุการณ์เป็นการปะทะกันของสองกลุ่มที่ไม่ลงรอยกัน แต่ผู้สื่อข่าวกลับนำเสนอข้อเรียกร้องและความคิดเห็นของฝ่ายเจ้ารณฤทธิ์เพียงฝ่ายเดียว ซึ่งอาจจะเป็นเพราะว่าการเข้าถึงแหล่งข่าว (เจ้ารณฤทธิ์) นั้นทำได้ค่อนข้างสะดวกสำหรับเสียดอเมริกา และยังนำเสนอบทสัมภาษณ์ที่เจ้ารณฤทธิ์ตรัสว่า ให้บรรดาผู้ที่สนับสนุนพระองค์ใช้ความอดกลั้น อย่าตกเป็นเบี้ยล่างของการขู่ข่มขู่ของฝ่ายตรงกันข้าม โดยผู้สื่อข่าวไม่ได้นำเสนอมุมมองหรือข้อคิดเห็นของอีกฝ่ายหนึ่ง ทำให้ผู้รับสารเกิดความรู้สึกหรือเข้าใจไปได้ว่า เป็นเพราะการขู่ข่มจากฝ่ายตรงกันข้าม (ซึ่งหมายถึงบรรดาผู้สนับสนุนสมเด็จพระสันตะปาปา) ทำให้เกิดการปะทะกัน

ข่าววันที่ 24 มีนาคม 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - THAILAND (L)

เนื้อหาโดยสรุป รายงานข่าวเกี่ยวกับ การเดินทางมาเยือนประเทศไทย ของรัฐมนตรีร่วมกลาโหม กัมพูชา นายเตียบัน เพื่อหารือข้อราชการหลายประการ และหนึ่งในนั้นก็คือ การรับรองความปลอดภัยในการเดินทางกลับกัมพูชาของเจ้าโรตม รณฤทธิ์ โดยรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ มรว. สุขุมพันธุ์ บริพัตร ได้ให้สัมภาษณ์เชื่อมั่นว่า การเดินทางกลับกัมพูชาของเจ้ารณฤทธิ์จะเป็นส่วนทำให้การเลือกตั้งนั้น บริสุทธิ์และยุติธรรมได้ แต่อย่างไรก็ตามยังคงมีเรื่องราวอีกหลายประการที่น่าเป็นห่วง นอกเหนือไปจากการเสด็จกลับกัมพูชาของพระองค์

วิเคราะห์ ข่าวนี้เป็นการหารือในหลายๆ ประเด็นระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลกัมพูชา แต่การที่ผู้สื่อข่าวหยิบยกเอาแต่ประเด็นความปลอดภัยของการเสด็จนิวัตกลับกัมพูชามานำเสนอนั้น แสดงให้เห็นถึงความไม่เป็นกลางในการเลือกนำเสนอแต่สิ่งที่เป็นประเด็นเรียกร้องของฝ่ายตรงกันข้ามกับรัฐบาลกัมพูชา โดยความจงใจ ถึงแม้ว่าจะสอดคล้องกับกระแสของเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในเวลานั้นก็ตาม หากแต่ถ้าไม่นำเสนอความคิดเห็นของฝ่ายรัฐบาลกัมพูชาในเรื่องเดียวกันนี้ หรือในประเด็นอื่นๆ ที่รัฐบาลเรียกร้อง

ข่าววันที่ 18 มีนาคม 2541 หัวเรื่อง RANARIDDH - REACT (L)

เนื้อหาโดยสรุป รายงานถึงการตัดสินใจของศาลในกรุงพนมเปญ ตามข้อกล่าวหาของสมเด็จพระสันตะปาปาว่าเจ้ารณฤทธิ์สมรู้ร่วมคิดกับเขมรแดงในการพยายามยึดอำนาจรัฐประหาร ในขณะที่เจ้ารณฤทธิ์ก็ได้เตรียมขอพระราชทานอภัยโทษจากกษัตริย์สีหนุ และยังได้กล่าวปฏิเสธต่อข้อกล่าวหาด้วย นอกจากนี้ยังได้รายงานถึงการวิจารณ์ซ้ำแล้วซ้ำอีกของเจ้าหน้าที่ด้านสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติถึงการที่รัฐบาลกัมพูชาไม่ดำเนินการสอบสวนอย่างจริงจังในกรณีการสังหารบุคคลที่เป็นพันธมิตรกับเจ้ารณฤทธิ์ หลังจากเหตุการณ์ปฏิวัติเมื่อเดือนกรกฎาคม ปีที่ผ่านมา

วิเคราะห์ รายงานข่าวเป็นเรื่อง เกี่ยวกับการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับเจ้ารณฤทธิ์และสมเด็จพระสันตะปาปา แต่กลับนำเสนอปฏิริยาทางด้านเจ้ารณฤทธิ์ฝ่ายเดียว โดยไม่ได้กล่าวถึงปฏิริยาของฝ่ายสมเด็จพระสันตะปาปาเลย นับว่าเป็นรายงานข่าวที่มีเนื้อหาไม่สมดุล ให้ความสำคัญแต่กับฝ่ายเจ้ารณฤทธิ์

ข่าววันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - POL (L)

เนื้อหาโดยสรุป ความวุ่นวายทางการเมืองในประเทศกัมพูชายังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่อง โดยที่นักการเมืองฝ่ายค้านคนสำคัญได้กล่าวหานายกรัฐมนตรีสมเด็จฮุนเซ็นว่า กำลังพยายามใช้เล่ห์เพทุบายเพื่อเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อพรรคการเมืองของตนในการเลือกตั้ง และทำลายโอกาสของพรรคฝ่ายค้าน นอกจากนี้ความขัดแย้งระหว่างพรรคของนายสม รังษีกับพรรคของสมเด็จฮุนเซ็นแล้ว ยังมีความขัดแย้งระหว่างพรรคพุนซินเปคของเจ้ารณฤทธิ์กับพรรคบีเอสดีพีด้วย ซึ่งนายสม รังษีอ้างว่าเป็นฝีมือการกำกับของฮุนเซ็นเช่นกัน อนึ่งนายสมรังษี อดีตเคยเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง แต่ได้หลบหนีออกนอกประเทศหลังจากการปฏิวัติเมื่อเดือนกรกฎาคม ปีที่ผ่านมา และได้กลับมายังกัมพูชาอีกครั้ง เพื่อลงแข่งขันในการเลือกตั้งทั่วไป และได้พยายามเป็นตัวกลางในการเจรจาหยุดยิงระหว่างกองกำลังของฮุนเซ็นกับเจ้ารณฤทธิ์ และเขาได้ขู่ว่าจะคว่ำบาตรการเลือกตั้ง ถ้าฮุนเซ็นไม่พัฒนาบรรยากาศทางการเมืองให้ดีขึ้น นอกจากนี้กษัตริย์สีหนุยังได้วิพากษ์ การให้เงินช่วยเหลือของสหภาพยุโรปโดยไม่มีเงื่อนไขในเบื้องต้นด้วยว่า เป็นการทอดทิ้งเจ้ารณฤทธิ์ ในขณะที่เจ้ารณฤทธิ์เองก็ยังไม่เสด็จกลับกัมพูชาเพราะฮุนเซ็นได้ขู่ว่าจะจับพระองค์และฟ้องดำเนินคดี

วิเคราะห์ ข่าวนี้ได้รายงานความขัดแย้งวุ่นวายทางการเมืองในกัมพูชา ระหว่างฝ่ายค้านกับรัฐบาล แต่ผู้สื่อข่าวได้รายงานความเคลื่อนไหวและข้อคิดเห็นของฝ่ายค้านเท่านั้น ไม่ได้มีการพูดถึงฝ่ายรัฐบาล แสดงให้เห็นว่าไม่มีความสมดุลในข่าว

ข่าววันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - POL (L)

เนื้อหาโดยสรุป นักการเมืองฝ่ายค้านนายสม รังษี ขู่ว่าจะถอนตัวออกจากการเลือกตั้งที่จะมีขึ้น เว้นแต่ว่าจะมีสัญญาณที่บ่งชี้ว่าบรรยากาศทางการเมืองมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นกว่าเดิม นอกจากนี้เขายังต้องการเห็นการเสด็จนิวัตกลับกัมพูชาของเจ้ารณฤทธิ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและปลอดภัย อีกทั้งต้องมีการให้ใช้สื่อมวลชนที่เป็นวิทย์และโทรทัศน์ได้อย่างเสรี รวมไปถึงปรับปรุงกฎหมายเลือกตั้ง บรรยากาศทางการเมืองในกัมพูชาได้เริ่มวุ่นวายมาตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ปีที่แล้ว หลังจากสมเด็จฮุนเซ็นทำการปฏิวัติ และกำหนดวันเลือกตั้งทั่วไปขึ้นในวันที่ 26 กรกฎาคม 2541 นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ด้านสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติยังแสดงความวิตกกังวลว่า การเลือกตั้งจะบริสุทธิ์ยุติธรรมได้ก็ต่อเมื่อมีการสนองตอบต่อเงื่อนไขทางการเมือง รวมไปถึงสอบสวนเหตุการณ์กรณผู้ให้การสนับสนุนเจ้ารณฤทธิ์หลังเหตุการณ์ปฏิวัติด้วย นายสม รังษี ยังได้กล่าวอย่างมีความหวังว่า การหยุดยิงระหว่างกองกำลังของสมเด็จฮุนเซ็นกับฝ่ายเจ้ารณฤทธิ์ อาจเป็นไปได้ เพราะไทยจะเป็นตัวกลางในการเจรจา

วิเคราะห์ ข่าวชิ้นนี้เขียนนำเสนอไม่เพียงแต่ฝ่ายค้าน ที่ออกมาให้ข่าวคือนายสม รังษี เกี่ยวกับการเลือกตั้งที่จะมีขึ้น แต่ยังได้นำเสนอปัญหาของเจ้ารณฤทธิ์ด้วย รวมไปถึงฝ่ายสหประชาชาติ

ที่ทำให้ความสนใจในการขาดกรรมผู้สนับสนุนเจ้ารณฤทธิ์ด้วย ซึ่งอาจไม่ได้ตั้งใจเพราะเป็นเหตุการณ์ที่นายสม รังษี ออกมาให้ข่าวนี้ แต่ที่ผู้สื่อข่าวเองกลับไม่ได้นำเสนอมุมมองหรือข้อคิดเห็นหรือปฏิกิริยาของทางฝ่ายรัฐบาลอย่างเท่าเทียมกัน เพียงแต่พูดไว้เล็กน้อย ว่าสมเด็จพระสันตะปาปาไม่ได้สนใจต่อคำขู่ของนายสม รังษี

ข่าววันที่ 19 มกราคม 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - SITREP (L)

เนื้อหาโดยสรุป เป็นการรายงานสถานการณ์ทางการเมืองทั่วๆ ไปในกัมพูชา เกี่ยวกับการเลือกตั้งที่จะมีขึ้น ผู้แทนของสหประชาชาติในกัมพูชา นายโทมัส แฮมมาเบอร์ก ได้ให้สัมภาษณ์ว่า เขาไม่มีความเชื่อมั่นว่าการเลือกตั้งที่จะมีขึ้นจะเป็นไปด้วยความบริสุทธิ์และยุติธรรม เพราะความรุนแรงในกัมพูชายังคงมีอยู่ โดยเฉพาะถ้ารัฐบาลไม่มีการสอบสวนอย่างจริงจังในเหตุการณ์รุนแรงที่เกิดขึ้นที่ผ่านมา ในขณะที่เดียวกันสมเด็จพระสันตะปาปาได้กล่าวว่า เขาจะตอบโต้ต่อการวิพากษ์วิจารณ์ใดๆ ถ้ายังไม่หยุดการกล่าวหาในเรื่องสิทธิมนุษยชน ในขณะที่การต่อสู้ระหว่างกองกำลังของสมเด็จพระสันตะปาปาของเจ้ารณฤทธิ์ ก็ยังคงดำเนินอยู่ตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา โดยที่สมเด็จพระสันตะปาปายามที่จะทำลายฐานที่มั่นสุดท้าย

วิเคราะห์ ข่าวนี้ผู้สื่อข่าว ให้หัวเรื่องว่าเป็นการรายงานสถานการณ์ทั่วๆ ไปของกัมพูชา แต่ในรายงานพบว่าเนื้อหานั้นเน้นไปที่การละเมิดสิทธิมนุษยชนในกัมพูชาของฝ่ายรัฐบาล ภายใต้การนำของสมเด็จพระสันตะปาปา ซึ่งเนื้อหาทางด้านของสมเด็จพระสันตะปาปาที่เกี่ยวกับเรื่องนี้ในรายงานข่าวนี้น้อยมาก จนทำตาซึ่งความสมดุลย์ของเนื้อหานั้นเอียงอย่างเห็นได้ชัด

ข่าววันที่ 16 มกราคม 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA / E-U/ ELECTIONS (L)

เนื้อหาโดยสรุป สหภาพยุโรปได้ให้เงินช่วยเหลือ เพื่อการเลือกตั้งในกัมพูชากว่า 11 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยปราศจากเงื่อนไขเบื้องต้นใดๆ ทำให้ฝ่ายค้านคือเจ้ารณฤทธิ์ออกมาต่อต้านงานการกระทำของสหภาพยุโรป เป็นการทำให้ประชาธิปไตยในกัมพูชาถอยหลังไปอีก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่ไม่ตั้งเงื่อนไขให้สมเด็จพระสันตะปาปารับรองความปลอดภัยในการเลือกตั้งกลับกัมพูชาของเจ้ารณฤทธิ์ ซึ่งทางสหรัฐรวมถึงรัฐบาลของหลายๆ ประเทศ ก็ได้ออกมาบอกว่า การเลือกตั้งจะไม่มีทางเป็นไปอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรม เว้นแต่เจ้ารณฤทธิ์จะได้รับการรับรองความปลอดภัยในการเลือกตั้งกลับประเทศ เพื่อร่วมแข่งขันในการเลือกตั้งด้วย นอกจากนี้แล้วนับตั้งแต่การรัฐประหารโดยสมเด็จพระสันตะปาปา ทำให้ชาติต่างๆ ยุติและระงับการให้ความช่วยเหลือด้านการเงินต่อกัมพูชา

วิเคราะห์ รายงานข่าวนี้นขาดความสมดุลย์ของเนื้อหาด้วยความตั้งใจหรือไม่ก็ตามของผู้สื่อข่าว เพราะเขียนให้ความสนใจต่อฝ่ายค้านในการตัดสินใจของสหภาพยุโรปโดยปราศจากเงื่อนไข ซึ่งฝ่ายค้านต้องการให้มีเงื่อนไข แต่ไม่ได้ให้ข้อมูลใดๆ ทางฝ่ายรัฐบาลเกี่ยวกับประเด็นนี้เลย ทั้งๆ ที่เรื่องการให้ความช่วยเหลือด้านการเงินนี้กระทำการระหว่างสหภาพยุโรปกับรัฐบาลกัมพูชา

ข่าววันที่ 6 มกราคม 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - POL POT (L)

เนื้อหาโดยสรุป หนังสือพิมพ์ Bangkok Post ได้รายงานข่าวว่า นายพอลพต ผู้นำเขมรแดง ยังคงถูกควบคุมตัวไว้ในเมืองอันลองเวง ทางตอนเหนือของกัมพูชา อันเป็นการลบข่าวลือที่ว่าเขาได้เดินทางออกนอกประเทศไปแล้ว ผู้สื่อข่าวของ Bangkok Post นายประสิทธิ์ยังรายงานด้วยว่า อดีตผู้นำเขมรแดงได้บอกกับเขาว่า ชีวิตทางการเมืองของเขาได้จบสิ้นลงแล้ว ก่อนหน้านี้มีรายงานข่าวที่ยืนยันไม่ได้กล่าวว่า พอลพตได้เดินทางออกจากกัมพูชาเพื่อไปรักษาตัว ซึ่งบางกระแสก็บอกว่าไปรักษาที่ประเทศจีน แต่เจ้าหน้าที่ของจีนได้ออกมาปฏิเสธข่าวนั้น ละครกรรมของนายพอลพตได้เป็นหัวข้อที่ได้รับการสงสัยอย่างมากรวมทั้งข่าวลือในช่วงปีที่ผ่านมา สองปีก่อนมีรายงานข่าวว่าเขาได้ตายลง และในปีถัดมาก็มีข่าวว่านายทหารระดับสูงของเขาได้จับตัวและกักขังเขาไว้ ต่อมาผู้สื่อข่าวของ FAR EASTERN ECONOMIC REVIEW ได้รับเชิญไปเป็นสักขีพยานในการตัดสินคดีให้นายพอลพตถูกจองจำตลอดชีวิต นอกจากนี้พอลพตยังได้ปฏิเสธข้อกล่าวหาที่ว่าเขาเป็นต้นเหตุที่ทำให้มีการสังหารชาวกัมพูชากว่า 1-2 ล้านคน นอกจากนี้ตามมือ ทหารคนสนิทของพอลพตก็ได้ออกมาปฏิเสธความรับผิดชอบเช่นกัน โดยบอกว่าพอลพตเท่านั้นที่มีอำนาจสั่งการและเป็นผู้ที่ต้องรับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียว

วิเคราะห์ ในรายงานข่าวมีการอ้างคำพูดของฝ่ายเขมรแดง กล่าวหาสมเด็จฮุนเซ็นว่าเป็นหุ่นเชิดของรัฐบาลเวียดนาม อีกทั้งยังปิดท้ายข่าวว่าเขาเป็นคนที่ใช้กำลังผลักดันให้เข้ารณฤทธิ์ ให้พ้นจากตำแหน่ง โดยที่ผู้สื่อข่าวไม่ได้มีการนำเสนอข้อมูลของฝ่ายสมเด็จฮุนเซ็นที่ถูกพาดพิงไว้ในข่าวนี้อย่างไร ทำให้ข่าวนี้อาจไม่มีความสำคัญกับเฉพาะฝ่ายตรงข้ามรัฐบาลอย่างเดียวนั้นเอง คือทั้งเขมรแดงและเข้ารณฤทธิ์

ข่าววันที่ 5 มกราคม 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - POL POT (L)

เนื้อหาโดยสรุป มีข่าวลือมากมายเกี่ยวกับตัวนายพอลพต อดีตผู้นำเขมรแดง ผู้ซึ่งเป็นที่ต้องการตัวของหลายๆ ฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นรัฐบาลกัมพูชา หรือนานาชาติ ข่าวลือล่าสุดก็คือเขาได้หลบหนีออกจากกัมพูชาไปยังประเทศจีนเพื่อรักษาตัว แต่ทางการจีนก็ได้ออกมาปฏิเสธข่าวนี้อีก แต่นักข่าว Mr.Nate Thayer ได้ให้สัมภาษณ์เสียงอเมริกาว่า เขาไม่เชื่อว่านายพอลพตจะหนีออกนอกประเทศ และยังคงถูกควบคุมตัวอยู่ที่เมืองอันลองเวง ทางตอนเหนือของกัมพูชา เพราะไม่มีใครมีหลักฐานที่นำมายืนยันได้ว่าเขาหนีออกนอกประเทศ ข่าวลือต่างๆ นั้นได้รับการพิสูจน์ว่าไม่จริง ด้วยการที่นักข่าว Mr.Thayer ได้เดินทางไปยังเมืองอันลองเวง และเห็นกับตาว่านายพอลพตยังคงอยู่ที่นั่นภายใต้การควบคุมตัวไว้ของเขมรแดง อีกทั้งเขาก็มีท่าทางอิดโรยและสุขภาพไม่สู้ดีนัก ข่าวลือต่างๆ นี้อาจจะยังคงมีต่อไป จนกว่าที่นายพอลพตจะเสียชีวิต ซึ่งเมื่อถึงเวลานั้น อาจจะไม่มีการบอกได้ว่าเขาเสียชีวิตจริงๆ ก็ได้

วิเคราะห์ ข่าวนี้เกี่ยวข้องกับตัวนายพลพต แต่ข้อมูลส่วนใหญ่ได้มาจากแหล่งอื่นๆ ไม่มีแหล่งข้อมูลที่มาจากตัวนายพลพตโดยตรง ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นข้อคิดเห็นทั้งนั้น โดยเฉพาะการสัมภาษณ์นักข่าว Mr.Nate Thayer ผู้ซึ่งผู้สื่อข่าวเสียงอเมริกาให้นำหน้ากว่าเขาเป็นบุคคลที่น่าเชื่อถือที่สุด เพราะเป็นผู้เดียวที่เคยได้ไปเห็นและสัมภาษณ์พลพตมาแล้วด้วยตนเอง และจากการให้นำบทสัมภาษณ์มาเสนอไว้ ก็ทำให้เชื่อได้ว่านายพลพตน่าจะยังอยู่ในเมืองอันลอมเวง ไม่ได้เป็นไปตามข่าวลือ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าข้อมูลที่ได้นั้นทำให้ข่าวไม่สมดุล เพราะอาศัยเพียงแหล่งข่าวเดียว ถึงแม้ว่าผู้ที่ให้สัมภาษณ์ คือนักข่าวนั้น จะค่อนข้างน่าเชื่อถือก็ตาม

3. COMPLETENESS (ความสมบูรณ์ของเนื้อหา)

ข่าว วันที่ 6 พฤษภาคม 2541 หัวเรื่อง THAILAND - HUN SEN (S & L)

เนื้อหาโดยสรุป รายงานการเดินทางมาเยือนประเทศไทยของนายกรัฐมนตรีคนที่สองของกัมพูชา สมเด็จฮุนเซ็นว่า มีวัตถุประสงค์เพื่อลงนามในสนธิสัญญาทวิภาคีว่าด้วยการปราบปรามยาเสพติด และรายงานข่าวยังได้กล่าวถึงสถานการณ์ทางการเมืองก่อนการเลือกตั้งด้วย

วิเคราะห์ ข่าวนี้รายงานถึงวัตถุประสงค์ของการเดินทางมาเยือนประเทศไทย แต่กลับไม่รายงานในรายละเอียดของเหตุการณ์นั้นโดยตรง ได้กล่าวไว้เพียงเล็กน้อย แต่ส่วนใหญ่มุ่งไปที่ประเด็นทางการเมืองในกัมพูชามากกว่า แสดงให้เห็นว่าขาดความสมบูรณ์ของข่าว

ข่าววันที่ 22 เมษายน 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - RANARIDDH UPDATE (S)

เนื้อหาโดยสรุป เจ้ารณฤทธิ์ ได้เดินทางกลับกัมพูชาเป็นครั้งที่สอง เพื่อเข้าเฝ้ากษัตริย์สีหนุ ในการขอความช่วยเหลือให้จัดการกับความวุ่นวายทางการเมืองที่มีอยู่ในขณะนี้สำหรับการเลือกตั้งที่จะมีขึ้น นอกจากนี้พระองค์ยังทรงปฏิเสธว่ามีความสัมพันธ์กับเขมรแดงที่เหลืออยู่ด้วย และมีความประสงค์จะให้กองกำลังของพระองค์ที่เหลืออยู่เข้าไปรวมกับกองกำลังของรัฐบาลกัมพูชาด้วย

วิเคราะห์ ข่าวนี้ขาดความสมบูรณ์ตรงที่ไม่ได้ให้รายละเอียดอย่างครบถ้วนเกี่ยวกับการให้สัมภาษณ์ต่อข่าวโทรทัศน์ ว่าให้สัมภาษณ์เมื่อไหร่ โทรทัศน์ช่องอะไร และที่ไหน

ข่าววันที่ 8 เมษายน 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - ELECTIONS (S & L)

เนื้อหาโดยสรุป เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งที่จะมีขึ้น แต่มีความเป็นห่วงจากเลขาธิการองค์การสหประชาชาติในเรื่องปัญหาต่างๆ ที่อาจจะมีผลทำให้การเลือกตั้งไม่บริสุทธิ์และยุติธรรม รวมไปถึงความเคลื่อนไหวของฝ่ายเจ้ารณฤทธิ์และสมเด็จฮุนเซ็นด้วย นอกจากนี้มีการนำเอาบรรยากาศการเลือกตั้งครั้งก่อนนำมาเปรียบเทียบด้วย เพื่อแสดงให้เห็นความแตกต่างกับการเลือกตั้งที่จะมีขึ้น โดยเฉพาะในประเด็นการสนับสนุนจากต่างชาติ

วิเคราะห์ ข่าวนี้เกี่ยวข้องกับกาเลือกตั้งที่จะมีขึ้น โดยเปิดประเด็นไปที่เลขาธิการสหประชาชาติ และมีการกล่าวถึงฝ่ายเจ้ารณฤทธิ์ และสมเด็จฮุนเซ็น แต่ไม่มีการกล่าวถึงฝ่ายอื่นๆ ที่จะมีส่วนในการเลือกตั้งเลย คือให้ความสำคัญเฉพาะคู่รักคู่แค้นทางการเมืองเท่านั้น จึงขาดความสมบูรณ์ไป

ข่าววันที่ 1 เมษายน 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - CLASHES (S)

เนื้อหาโดยสรุป เจ้ารณฤทธิ์ได้ออกมาเรียกร้องให้กลุ่มที่สนับสนุนพระองค์ อยู่ในความสงบและอดทนต่อการขู่ใดๆ ของฝ่ายตรงกันข้าม หลังจากที่มีการปะทะกันระหว่างกลุ่มผู้สนับสนุนพระองค์กับกลุ่มที่สนับสนุนสมเด็จฮุนเซ็น

วิเคราะห์ ข่าวนี้ขาดความสมบูรณ์ของเหตุการณ์ โดยที่รายงานข่าวนั้นเกี่ยวกับการปะทะกันของทั้งสองกลุ่มแต่ไม่มีรายละเอียดว่าเหตุการณ์ดำเนินมาได้อย่างไร จำนวนของผู้ที่เข้าร่วมในการปะทะกัน บอกแต่เพียงว่ามีผู้ได้รับบาดเจ็บเท่าไร และจบลงอย่างไร

ข่าววันที่ 24 มีนาคม 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - THAILAND (L)

เนื้อหาโดยสรุป รายงานข่าวเกี่ยวกับ การเดินทางมาเยือนประเทศไทย ของรัฐมนตรีร่วมกลาโหม กัมพูชา นายเตียบัน เพื่อหารือข้อราชการหลายประการ และหนึ่งในนั้นก็คือ การรับรองความปลอดภัยในการเดินทางกลับกัมพูชาของเจ้านโรดม รณฤทธิ์ โดยรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ มรว. สุขุมพันธุ์ บริพัตร ได้ให้สัมภาษณ์เชื่อมั่นว่า การเดินทางกลับกัมพูชาของเจ้ารณฤทธิ์จะเป็นส่วนทำให้การเลือกตั้งนั้น บริสุทธิ์และยุติธรรมได้ แต่อย่างไรก็ตามยังคงมีเรื่องราวอีกหลายประการที่น่าเป็นห่วง นอกเหนือไปจากการเสด็จกลับกัมพูชาของพระองค์

วิเคราะห์ รายงานข่าวนี้อาจเกี่ยวข้องกับกาหารือระหว่างฝ่ายไทยกับกัมพูชาในหลายๆ ประการ แต่ผู้สื่อข่าวกลับนำเสนอเพียงประเด็นเดียว คือความปลอดภัยในการเสด็จนิวัติสู่กัมพูชาของเจ้ารณฤทธิ์ ซึ่งขาดความสมบูรณ์ของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

ข่าววันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - POL (L)

เนื้อหาโดยสรุป ความวุ่นวายทางการเมืองในประเทศกัมพูชายังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่อง โดยที่นักการเมืองฝ่ายค้านคนสำคัญได้กล่าวหา นายกรัฐมนตรีสมเด็จฮุนเซ็นว่า กำลังพยายามใช้เล่ห์เพทุบายเพื่อเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อพรรคการเมืองของตนในการเลือกตั้ง และทำลายโอกาสของพรรคฝ่ายค้าน นอกจากความขัดแย้งระหว่างพรรคของนายสม รังษีกับพรรคของสมเด็จฮุนเซ็นแล้ว ยังมีความขัดแย้งระหว่างพรรคพุนชินเปคของเจ้ารณฤทธิ์กับพรรคบีเอลดีพีด้วย ซึ่งนายสม รังษีอ้างว่าเป็นฝีมือการกำกับของฮุนเซ็นเช่นกัน อนึ่งนายสม รังษี อดีตเคยเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง แต่ได้หลบหนีออกนอกประเทศหลังจากการปฏิวัติเมื่อเดือนกรกฎาคม ปีที่ผ่านมา และได้กลับมา

กัมพูชาอีกครั้ง เพื่อลงแข่งขันในการเลือกตั้งทั่วไป และได้พยายามเป็นตัวกลางในการเจรจาหยุดยิงระหว่างกองกำลังของฮุนเซ็นกับเจ้ารณฤทธิ์ และเขาได้ขู่ว่าจะคว่ำบาตรการเลือกตั้ง ถ้าฮุนเซ็นไม่พัฒนาบรรยากาศทางการเมืองให้ดีขึ้น นอกจากนี้กษัตริย์สีหนุยังได้วิพากษ์ การให้เงินช่วยเหลือของสหภาพยุโรปโดยไม่มีเงื่อนไขในเบื้องต้นด้วยว่า เป็นการทอดทิ้งเจ้ารณฤทธิ์ ในขณะที่เจ้ารณฤทธิ์เองก็ยังไม่เสด็จกลับกัมพูชาเพราะฮุนเซ็นได้ขู่ว่าจะจับพระองค์และฟ้องดำเนินคดี

วิเคราะห์ ข่าวนี้อาจลดความสมบูรณ์ของเหตุการณ์เพราะรายงานเกี่ยวกับความขัดแย้ง แต่ไม่ได้เขียนให้เห็นภาพอย่างชัดเจนว่าขัดแย้งอย่างไร โดยเขียนถึงข้อกล่าวอ้างของฝ่ายค้านเพียงอย่างเดียว ทำให้ไม่เข้าใจในความเป็นไปของเหตุการณ์ทั้งหมด รับรู้ได้แค่เพียงว่าฝ่ายค้านกล่าวหาฝ่ายรัฐบาลอย่างไรบ้าง

ข่าววันที่ 21 มกราคม 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - CEASE FIRE (L)

เนื้อหาโดยสรุป เจ้ารณฤทธิ์ได้ให้สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวของเสียมอเมริกา ประจำภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ว่าเขาได้ผ่านข้อเสนอในการเจรจาหยุดยิงของเขาไปยังสมเด็จพระฮุนเซ็น ผ่านทางนายสม รังษี ซึ่งเป็นคนกลางในการเจรจา โดยให้มีการส่งตัวแทนของทั้งสองฝ่ายมาเจรจาที่กรุงเทพมหานคร และยังย้ำด้วยว่าข้อเสนอของเขาไม่ได้หมายความว่าเขายอมรับข้อเสนอของสมเด็จพระฮุนเซ็นก่อนหน้านั้น แต่ในการเจรจาต้องมีการนำประเด็นการเลือกตั้งรวมถึงการรับรองความปลอดภัยในการเดินทางกลับกัมพูชาของพระองค์มารวมไว้ด้วย เพราะเรื่องของการทหารนั้นมีความเกี่ยวข้องกับเรื่องทางการเมือง ทางด้านสมเด็จพระฮุนเซ็นได้พูดว่าบรรดานักการเมืองที่หนีออกนอกประเทศหลังจากเหตุการณ์ปฏิวัติในเดือนกรกฎาคม มีอิสระที่จะเดินทางกลับประเทศได้รวมถึงเจ้ารณฤทธิ์ด้วย แต่เขาต้องถูกนำตัวขึ้นศาลเพื่อพิจารณาคดี ซึ่งเจ้ารณฤทธิ์เองได้กล่าวว่า เขาตัดสินใจเลื่อนการเดินทางกลับประเทศเพราะว่า กษัตริย์สีหนุไม่ได้ประทับอยู่ในประเทศเนื่องจากเดินทางไปประเทศจีน

วิเคราะห์ ข่าวนี้อาจได้ฟังหรืออ่านผ่านๆ ก็ดูว่าจะสมบูรณ์ครบถ้วน เพราะได้รับทราบเหตุการณ์ค่อนข้างจะชัดเจน ครบทุกประเด็น แต่ปรากฏว่าในย่อหน้าที่รายงานไว้ว่าสมเด็จพระฮุนเซ็นกล่าวว่า นักการเมืองที่หนีออกนอกประเทศหลังจากการปฏิวัติเดือนกรกฎาคมมีอิสระที่จะกลับสู่ประเทศได้แต่สำหรับเจ้ารณฤทธิ์แล้วนั้น ต้องถูกดำเนินคดีด้วย “ Hun Sen has said other politicians who fled the country after the July coup are free to return, but that Prince Ranariddh must stand trial.” ซึ่งรายงานไม่ได้บอกว่าการดำเนินคดีในข้อหาอะไรและอย่างไร จึงขาดความสมบูรณ์ไปบ้างในรายงานข่าวนี้นี้

4. ACCURACY (ความแม่นยำของเนื้อหา)

ข่าว วันที่ 10 พฤษภาคม 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA / REFUGEES (BKG)

เนื้อหาโดยสรุป เหตุการณ์นี้ ผู้สื่อข่าวได้เดินทางไปยังจังหวัดศรีสะเกษ เพื่อรวบรวมข้อมูลของผู้อพยพชาวกัมพูชา ที่เดินทางข้ามพรมแดนมายังฝั่งประเทศไทย เพื่อหนีภัยสงครามระหว่างกองกำลังของรัฐบาลกับฝ่ายตรงกันข้าม (เขมรแดง) โดยได้รายงานถึงสาเหตุที่ทำให้ประชาชนกัมพูชาส่วนหนึ่งต้องอพยพเข้ามายังประเทศไทย มีการบรรยายถึงสภาพของพื้นที่และของค่ายผู้ลี้ภัยที่จัดหาไว้โดยหน่วยงานทหาร รวมถึงมีการสัมภาษณ์ ผู้ที่เกี่ยวข้องในการให้ความช่วยเหลือด้านการแพทย์ที่เป็นชาวเยอรมัน อีกทั้งมีการรายงานด้วยว่า บรรดาผู้อพยพเหล่านี้ไม่ใช่แค่พลเรือนเท่านั้น หากแต่ยังมีกองกำลังของเขมรแดงปะปนมาด้วย ซึ่งทหารไทยได้ปฏิเสธ แต่จากการสัมภาษณ์ชาวเขมรผู้หนึ่งได้บอกในสิ่งที่ตรงกันข้าม

วิเคราะห์ ในส่วนของความแม่นยำ ผู้สื่อข่าวได้รายงานว่ามีจำนวนมากของผู้อพยพที่เป็นครั้งแรกของพวกเขาที่ได้เดินทางออกมาจากพื้นที่ครอบครองของเขมรแดงในอันลองเวง ซึ่งพวกเขาไม่เคยได้เห็นคนตะวันตกมาก่อนเลยในชีวิต และจ้องมอง (ผู้สื่อข่าว) ราวกับว่ามาจากดาวดวงอื่น "... For many of the refugees, this is the first they have ever been outside their enclosed existence within Khmer rouge-held territory in Anlong Veng. ... A visiting western reporter walking through their midst is stared at like he was from another planet." ผู้วิจัยขอตั้งข้อสังเกตว่า ผู้สื่อข่าวได้ถามไถ่ผู้อพยพเหล่านั้นอย่างน้อยแค่ไหน จึงได้ตัดสินใจว่าพวกเขาเป็นและคิดเช่นนั้น ซึ่งขัดแย้งกับประโยคที่บอกว่าผู้อพยพส่วนใหญ่มีท่าทางกลัวที่จะพูดคุยกับผู้สื่อข่าว อีกทั้งการสื่อสารในภาษาอังกฤษก็ทำได้ไม่ดีนัก และมีเพียงชายคนเดียวที่ยอมพูดคุยด้วย "... Most of the refugees are too frightened to talk to a reporter. But one man agrees to talk, ... in halting english,..."

ข่าววันที่ 28 เมษายน 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - HUN SEN (BKG)

เนื้อหาโดยสรุป รายงานการปรากฏตัวของสมเด็จพระสันตะปาปาเป็นครั้งแรกต่อสาธารณชน หลังจากที่มีการดาของเขาเสียชีวิต และพูดถึงบรรยากาศทางการเมืองต่างๆ ไป

วิเคราะห์ ในย่อหน้าที่กล่าวถึงกองกำลังฝ่ายตรงข้ามกับรัฐบาลหลังจากที่มีจำนวนหนึ่งแปรพักตร์ จำนวนของกองกำลังที่กล่าวว่าเป็นเหลืออยู่หลายร้อยคนนั้น ไม่มีความแม่นยำของข้อมูลเพราะไม่สามารถตรวจสอบได้ เป็นเพียงการคาดคะเนเท่านั้น "... More than three-thousand Khmer Rouge have gone over to the government side. Only some of the second tier leadership, such as Ta Mok, Khieu Samphan, and Nuon Chea, remain at large with several hundred fighters."

ข่าววันที่ 23 เมษายน 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - KHMER ROUGE (L)

เนื้อหาโดยสรุป รายงานถึงความเคลื่อนไหวของผู้นำทางทหารของเขมรแดงและผู้นำทางทหารของกลุ่มเขมรแดงที่ว่าจะมีการรวมกองกำลังกัน โดยได้ปฏิเสธรายงานข่าวที่เสี้ยวอเมริกาได้รายงานข่าวไปเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2541 ว่าไม่เป็นความจริง

วิเคราะห์ ดังที่กล่าวไว้ในเกณฑ์ความสำคัญของข่าวข้างต้นแล้วว่า ข่าวนี้ไม่ได้เขียนขึ้นมาเพราะมีเหตุการณ์เกิดขึ้น แต่ตั้งใจเขียนขึ้นมาแก้ต่าง (แก้ตัว) แลวงการณ์ของพลเอกเนียบ บุญชัย ซึ่งนอกจากจะไม่มี ความสำคัญและความสมคูลย์ในรายงานข่าวแล้ว ยังไม่มีความแม่นยำด้วยเนื่องจากว่าข้อเท็จจริงได้ถูกบิดเบือนไป โดยที่ในแลวงการณ์พลเอกเนียบ บุญชัย ได้ปฏิเสธที่ว่าจะให้ผู้นำมือนอกมาเป็นเสนารธิการทหารของกองกำลังหลังการรวมของทั้งสองกองกำลัง แต่ไม่ได้ปฏิเสธที่ว่าจะไม่มีการรวมกองกำลัง ซึ่งผู้สื่อข่าวไม่ได้พูดถึงประเด็นตำแหน่งเสนารธิการ ทั้งๆ ที่ในรายงานข่าววันที่ 22 เมษายน พูดไว้ แต่กลับนำเสนอเฉพาะประเด็นการรวมกองกำลัง ในย่อหน้าที่ว่า “ However, despite his denials, Nhiek Bun Chay did announce an upcoming merger with Khmer Rouge elements. Channel three made a copy of the telephone interview with Nhiek Bun Chay available to V-O-A. Speaking in Thai, he is clearly heard saying Khmer Rouge forces will join with royalist forces, with him as commander....”

ข่าววันที่ 22 เมษายน 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA-RANARIDDH (L)

เนื้อหาโดยสรุป รายงานถึงบรรยากาศและความเคลื่อนไหวทางการเมืองก่อนที่จะมีการเลือกตั้ง โดยกล่าวถึงเฉพาะความเคลื่อนไหวของเขมรแดงและผู้นำทางทหาร และในข่าวยังพูดถึงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มของเขมรแดงกับกลุ่มของเขมรแดงด้วย รวมถึงบทบาทของประเทศญี่ปุ่นในการเข้ามามีส่วนให้เขมรแดงสามารถเข้าร่วมในการเลือกตั้งได้

วิเคราะห์ ในรายงานมีอยู่ช่วงหนึ่งที่กล่าวถึง กองกำลังของเขมรแดงที่เหลืออยู่นั้น ถูกทำให้เกิดความโดดเดี่ยวและระส่ำระสายไม่มีความมั่นคง ผู้วิจัยมองว่าการให้สถานะเช่นนี้เป็นความไม่แม่นยำเพราะยังพิสูจน์ไม่ได้ว่าในความเป็นจริงเป็นอย่างไร

ข่าววันที่ 17 เมษายน 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA KHMER ROUGE (BKG)

เนื้อหาโดยสรุป เป็นการรายงานเกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นหลังจากการเสียชีวิตของผู้นำเขมรแดง นายพอล พต โดยนักการทูตหลายคนในกัมพูชาได้กล่าวว่า การตายของพอลพตมีผลกระทบเพียงเล็กน้อยต่อเขมรแดง และเขมรแดงเองก็ไม่มี ความหมายอะไรต่อการข่มขู่ทางทหารอีกแล้ว ประธานาธิบดีสหรัฐ บิล คลินตัน ก็ได้กล่าวว่าถึงแม้พอลพตได้ตายไปแล้ว แต่บรรดาแกนนำของเขมรแดงก็ยังจำเป็นต้องถูกนำตัวมาพิจารณาคดีอยู่ดี เช่นเดียวกับสมเด็จฮุนเซนก็ได้กล่าวเช่นนั้น ทั้งนี้บรรดาแกนนำของเขมรแดงที่เหลืออยู่ได้แก่ ตามีอก นวนเซียบ และเซียบ สัมพันธ์ แต่อย่างไรก็

ตาม นักวิเคราะห์ก็กล่าวว่าการนำตัวบรรดาแกนนำเขมรแดงมาดำเนินคดีอาจจะมีผลเสียต่อหลาย ๆ คนในรัฐบาล เพราะต่างก็เคยเป็นเขมรแดงมาก่อนเช่นกัน

วิเคราะห์ ในย่อหน้าที่พูดถึงกองกำลังของเขมรแดงในปัจจุบัน ว่าส่วนใหญ่เป็นคนรุ่นหนุ่ม ที่ยังไม่เกิดด้วยซ้ำ เมื่อเขมรแดงเรืองอำนาจปกครองกัมพูชา "...-- many no more than teenagers – and were not even alive during the years of Khmer Rouge rule in the mid to late 1970s" ซึ่งในประเด็นนี้ไม่มีหลักฐานอะไรยืนยันได้ว่าเป็นความจริง เพราะไม่มีใครมีข้อมูลที่แท้จริงของกองกำลังเขมรแดง

ข่าววันที่ 16 เมษายน 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA- POL POT (S & L)

เนื้อหาโดยสรุป เป็นข่าวการตายของนายพล พต ผู้นำเขมรแดง บริเวณชายแดนไทยกัมพูชา ซึ่งเป็นรายงานที่ยังไม่สามารถหาแหล่งข่าวยืนยันได้ว่า นายพล พต ตายจริง หากแต่มีความน่าเชื่อถือได้ว่าจะเป็นอย่างจริง

วิเคราะห์ ถ้าจะพูดถึงความแม่นยำ อาจมองได้เป็น 2 แนวทาง แนวทางแรก คือไม่มีความแม่นยำเลย เพราะในเวลานั้นไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่านายพล พต ตายจริง แต่ในแนวทางที่สอง คือมีความแม่นยำบนหลักการของ "Two sources rule" เพราะถ้าข่าวนี้ไม่มีมูลความจริงบ้างเลย ทุกสำนักข่าวคงไม่รายงานข่าวออกมาพร้อมๆ กัน โดยเฉพาะสำนักข่าวเชิงพาณิชย์ที่มีผู้สื่อข่าวพิเศษค่อนข้างมากคอยเกาะติดสถานการณ์เกี่ยวกับนายพล พต อยู่แล้ว

ข่าววันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - TOURISM (BKG)

เนื้อหาโดยสรุป กัมพูชาไม่ได้เป็นจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยว เนื่องจากสงครามภายในประเทศ เพราะเมื่อพูดถึงกัมพูชา ผู้คนจะจำได้แต่พวกหัวข่าวที่เป็นเรื่องไม่ดีๆ เสียหมด ไม่ได้นึกถึงประวัติศาสตร์ของประเทศนี้เลย แต่หลังจากการเลือกตั้งครั้งใหญ่เมื่อปี ค.ศ.1993 กัมพูชาจึงได้พยายามพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะการท่องเที่ยว เพื่อนำเงินตราเข้าประเทศ ด้วยจุดขายของนครวัด นครธม แต่ก็ต้องมาหยุดชะงักลงอีกจากเหตุการณ์รัฐประหารเมื่อเดือนกรกฎาคม ค.ศ.1997 แต่ปัจจุบัน (ณ.เวลาที่รายงานข่าว) รัฐบาลกำลังพยายามที่จะลบภาพความไม่ดีเหล่านั้นออกไปเสีย และเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวกลับมาอีกครั้งหนึ่ง โกดซ์ชาวเบลเยียมคนหนึ่งกล่าวว่า มันเป็นการยากมากที่จะขายทัวร์นี้เพราะคนส่วนใหญ่คำนึงถึงเรื่องของความปลอดภัยมากกว่า นอกจากนี้ยังรายงานถึงการเข้ามาลงทุนในกิจการโรงแรมของชาวสิงคโปร์ ในเมืองเสียมราฐด้วยว่ามีความเสี่ยงสูง แต่นักลงทุนก็มั่นใจว่าจะสามารถรองรับนักท่องเที่ยวที่มีอำนาจซื้อสูงได้ แต่ผู้สื่อข่าวก็ได้ทิ้งท้ายข่าวด้วยการโยงเรื่องการท่องเที่ยวเข้าไปเกี่ยวกับการเมือง คือการเลือกตั้งที่จะมีขึ้นในเดือนกรกฎาคมว่าจะเป็นการขึ้นชื่อไว้ว่านักท่องเที่ยวจะกลับมาอีกกัมพูชาอีกถ้าการเมืองในกัมพูชามีเสถียรภาพหลังการเลือกตั้ง

วิเคราะห์ ในย่อหน้าที่สองที่ผู้สื่อข่าวเขียนว่า ถ้าให้นึกถึงประเทศกัมพูชา คนส่วนมากนึกถึงเรื่องข่าวพาดหัวที่เกี่ยวกับสงครามกลางเมือง การลักพาตัว และรัฐประหาร มากกว่าประวัติศาสตร์ ซึ่งเป็นการกล่าวอ้างขึ้นมาโดยไม่มีหลักฐานยืนยัน หรืออ้างถึงแหล่งที่มาของข้อมูลนี้ จึงไม่มีความแม่นยำอย่างยิ่ง

5. FACTUALNESS (ความจริงโดยปราศจากความคิดเห็นทั้งของแหล่งข่าวหรือส่วนตัว)

ข่าว วันที่ 10 พฤษภาคม 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA / REFUGEES (BKG)

เนื้อหาโดยสรุป เหตุการณ์นี้ ผู้สื่อข่าวได้เดินทางไปยังจังหวัดศรีสะเกษ เพื่อรวบรวมข้อมูลของผู้อพยพชาวกัมพูชา ที่เดินทางข้ามพรมแดนมายังฝั่งประเทศไทย เพื่อหนีภัยสงครามระหว่างกองกำลังของรัฐบาลกับฝ่ายตรงกันข้าม (เขมรแดง) โดยได้รายงานถึงสาเหตุที่ทำให้ประชาชนกัมพูชาส่วนหนึ่งต้องอพยพเข้ามายังประเทศไทย มีการบรรยายถึงสภาพของพื้นที่และของค่ายผู้ลี้ภัยที่จัดหาไว้โดยหน่วยงานทหาร รวมถึงมีการสัมภาษณ์ ผู้ที่เกี่ยวข้องในการให้ความช่วยเหลือด้านการแพทย์ที่เป็นชาวเยอรมัน อีกทั้งมีการรายงานด้วยว่าบรรดาผู้อพยพเหล่านี้ไม่ใช่แค่พลเรือนเท่านั้น หากแต่ยังมีกองกำลังของเขมรแดงปะปนมาด้วย ซึ่งทหารไทยได้ปฏิเสธ แต่จากการสัมภาษณ์ชาวเขมรผู้หนึ่งได้บอกในสิ่งที่ตรงกันข้าม

วิเคราะห์ รายงานข่าวนี้อาจมีการนำเสนอบางส่วนด้วยมุมมองส่วนตัวของผู้สื่อข่าว ไปในทางที่สร้างให้เกิดความเข้าใจว่าค่ายผู้อพยพที่ทางทหารไทยจัดหาให้มีสภาพไม่เหมาะสมหรือมี facility ไม่ครบถ้วนที่ควรจะเป็นค่ายสำหรับผู้อพยพในสภาพแวดล้อมนั้นๆ "... The term "CAMP" may be a bit misleading. For there is as yet very little for the refugees on this hot, dusty plain on the Thai side of the border. Plastic sheets provide elementary shelter. There is little natural shade. Water must be trucked in. A few vendors sell food and clothing. What sanitary facilities there are of the most rudimentary kind..."

ข่าววันที่ 7 พฤษภาคม 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - HUN SEN (S&L)

เนื้อหาโดยสรุป นายกรัฐมนตรี ฮุนเซน ได้กล่าวในที่ประชุมแถลงข่าวโดยผ่านล่ามส่วนตัวที่กรุงเทพมหานครว่า จะไม่มีการเลื่อนการเลือกตั้งออกไปจากกำหนดการเดิมแม้แต่วันเดียว เขายังได้กล่าวด้วยว่า ถ้าไม่สามารถจัดการเลือกตั้งได้ตามกำหนด ก็ต้องเลื่อนออกไปจนกว่าจะถึงปีค.ศ. 2003 นอกจากนี้เขายังปฏิเสธที่จะนิรโทษกรรมต่อบรรดาผู้นำเขมรแดงหัวรุนแรงที่เหลืออยู่ เช่น ตาม็อก และ เขียว สัมพันธ์ และถ้าต้องการดำเนินคดีคนเหล่านี้ทั้งในและต่างประเทศต้องจัดการ

หลังจากการเลือกตั้ง การเดินทางมาประเทศไทยของฮุนเซน ได้มีการเข้าพบนายกรัฐมนตรีชวน หลีกภัย และลงนามในสนธิสัญญาการป้องกันการลักลอบขนยาเสพติด

วิเคราะห์ การให้สัมภาษณ์ของฮุนเซน ถือว่าเป็นเรื่องที่อยู่นอกเหนือจากกำหนดการณ์อย่างเป็นทางการ และเขาก็ได้พูดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง การนิรโทษกรรม และอื่นๆ ซึ่งไม่ได้อยู่ในประเด็นการหารือระหว่างเขากับนายกรัฐมนตรีของไทย เป็นการตอบคำถามของบรรดาผู้สื่อข่าวที่ไปในงานแถลงข่าว ซึ่งจัดขึ้นที่โรงแรมดุสิตธานี จึงจัดได้ว่าเป็นความคิดเห็นที่ไม่ใช่ข้อเท็จจริง

ข่าว วันที่ 6 พฤษภาคม 2541 หัวเรื่อง THAILAND - HUN SEN (S & L)

เนื้อหาโดยสรุป รายงานการเดินทางมาเยือนประเทศไทย ของนายกรัฐมนตรีคนที่สองของกัมพูชา ว่า มีวัตถุประสงค์เพื่อลงนามในสนธิสัญญาทวิภาคีว่าด้วยการปราบปรามยาเสพติด และรายงานข่าวยังได้กล่าวถึงสถานการณ์ทางการเมืองก่อนการเลือกตั้งด้วย

วิเคราะห์ ในการเดินทางมาเยือนครั้งนี้ หมายกำหนดการที่ผู้สื่อข่าวได้รับมีแต่เพียงที่บอกไว้ว่า สมเด็จฮุนเซนจะเข้าพบนายกรัฐมนตรี เพื่อลงนามในสนธิสัญญาทวิภาคีว่าด้วยความร่วมมือในการปราบปรามยาเสพติด แต่ในรายงานผู้สื่อข่าวเสริมต่อไว้ว่า บรรดาผู้สื่อข่าว ต่างพากันสงสัยว่าในวันถัดไปหลังจากการลงนามสมเด็จฮุนเซนได้เข้าพบกับใคร และยังสามารถเดาว่า นอกเหนือจากเรื่องดังกล่าว น่าจะมีการปรึกษาหารือกันถึงเรื่องสถานการณ์สู้รบที่ชายแดนไทย กัมพูชา เพื่อปราบปรามกลุ่มเขมรแดงที่เหลืออยู่ แสดงให้เห็นว่าผู้สื่อข่าวได้นำเอาความคิดเห็นส่วนตัวปนเข้าไปในรายงานข่าวด้วย โดยการโยงเอาเหตุการณ์ที่กำลังเกิดขึ้นมาเป็นตัวเชื่อมความคิดเห็นของเขาเอง

ข่าววันที่ 27 เมษายน 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - REFUGEES (L)

เนื้อหาโดยสรุป การประชุมระหว่างไทย กัมพูชา และองค์การเพื่อผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ ที่กรุงเทพมหานคร ในประเด็นการส่งผู้อพยพชาวกัมพูชากลับประเทศนั้น มรว.สุชุมพันธ์ บริพัตร รมช.ต่างประเทศของไทย ได้กล่าวในการให้สัมภาษณ์หลังการประชุมว่า การส่งผู้ลี้ภัยกลับจะช่วยให้การเลือกตั้งมีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น แต่ในแถลงการณ์ร่วมมีใจความว่า การส่งผู้ลี้ภัยสงครามกลับโดยสมัครใจนี้ มิได้เป็นเงื่อนไขเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งที่จะมีขึ้น ทางด้านรมต.ต่างประเทศของกัมพูชากล่าวว่า ถึงแม้ว่าผู้ลี้ภัยเหล่านี้จะไม่ได้ไปใช้สิทธิ การเลือกตั้งที่จะมีขึ้นก็ยังคงเปิดกว้างมากกว่าครั้งที่ผ่านมาในปี ค.ศ.1993 มีการประมาณจำนวนของผู้ลี้ภัยว่ามีมากถึง 64,000 คน ที่อาศัยอยู่ในค่ายตามแนวชายแดนไทย กัมพูชา นอกจากนี้แล้วหากการหยุดยิงอย่างจริงจังระหว่างกองกำลังฝ่ายรัฐบาลกับของเจ้ารณฤทธิ์และเขมรแดง จะทำให้การส่งกลับผู้ลี้ภัยสงครามทำให้อย่างปลอดภัยและรวดเร็ว

วิเคราะห์ ข่าวนี้มีการนำเอาความคิดเห็นที่ได้จากการสัมภาษณ์ของ มรว. สุขุมพันธ์ ภาย หลังการประชุมมาใส่ไว้รวมถึง ของรต.ต่างประเทศของกัมพูชาด้วย อีกทั้งมีนำข้อเรียกร้องของ นานาชาติที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งมาใส่ไว้ด้วยเช่นกัน มิได้มีแต่ข้อมูลของการประชุมเพียงอย่าง เดียว

ข่าววันที่ 23 เมษายน 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - KHMER ROUGE(L)

เนื้อหาโดยสรุป รายงานถึงความเคลื่อนไหวของผู้นำทางทหารของเข้รณฤทธิ์และผู้นำทางทหาร ของกลุ่มเขมรแดงที่จะมีการรวมกองกำลังกัน โดยได้ปฏิเสธรายงานข่าวที่เสียงอเมริกาได้ รายงานข่าวไปเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2541 ว่าไม่เป็นความจริง

วิเคราะห์ ดังที่กล่าวไว้ในเกณฑ์ความสำคัญของข่าวข้างต้นแล้ว ว่าข่าวนี้ไม่ได้เขียนขึ้นมา เพราะมีเหตุการณ์เกิดขึ้น แต่ตั้งใจเขียนขึ้นมาแก้ต่าง (แก้ตัว) แลดูการณ์ของพลเอกเนียบ บุญชัย โดยในรายงานเขียนว่า พลเอกเนียบ บุญชัย ได้ปฏิเสธรายงานข่าวของสื่อมวลชนทั้งหลาย และอีก ทั้งได้ปฏิเสธรายงานของเสียงอเมริกาที่อ้างจากโทรทัศน์ไทย โดยไม่ได้ระบุช่อง (ดูแลดูการณ์ใน ภาคผนวก) ส่วนผู้สื่อข่าวได้เขียนขึ้นต้นว่าดังนี้ "In a statement issued from his headquarters in northern Cambodia, he denied a Thai T-V report that.... He specifically rejected V-O-A's broadcast of the story Wednesday, which quoted form the interview aired by Thai television channel Three." ซึ่งเป็นการเขียนบิดเบือนไปจากความเป็นจริง ถึงแม้จะเล็กน้อยก็ตาม

ข่าววันที่ 22 เมษายน 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - RANARIDDH (S & S update)

เนื้อหาโดยสรุป เข้รณฤทธิ์ ได้เดินทางกลับกัมพูชาเป็นครั้งที่สอง เพื่อเข้าเฝ้ากษัตริย์สีหนุ ในการ ขอความช่วยเหลือให้จัดการกับความวุ่นวายทางการเมืองที่มีอยู่ในขณะนี้สำหรับการเลือกตั้งที่จะมี ขึ้น นอกจากนี้พระองค์ยังทรงปฏิเสธว่ามีความสัมพันธ์กับเขมรแดงที่เหลืออยู่ด้วย และมีความ ประสงค์จะให้กองกำลังของพระองค์ที่เหลืออยู่เข้าไปรวมกับกองกำลังของรัฐบาลกัมพูชาด้วย สำหรับในข่าว update มีเพิ่มเติมว่า เนียบ บุญ ชัย ทหารอาวุโสของกองกำลังที่ภักดีต่อเข้รณฤทธิ์ ได้ออกมาให้สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์กับทีวีของไทยว่า จะมีการรวมกำลังที่เหลือกับกำลังของเขมร แดงและบอกด้วยว่าผู้ที่ทำหน้าที่เสนาธิการทหารในกองกำลังผสมคือตามือกผู้บัญชาการเขมร แดง

วิเคราะห์ ในรายงานนี้เกี่ยวข้องกับการเสด็จกลับกัมพูชาของเข้รณฤทธิ์ และได้มีการ รายงานการให้สัมภาษณ์ของเข้รณฤทธิ์ด้วยทั้งใน 2 รายงานข่าว รวมถึงในรายงานขึ้น update มี การเขียนถึงสิ่งที่เนียบ บุญ ชัยให้สัมภาษณ์ทีวีของไทย มาไว้ด้วย เช่นกัน เพราะฉะนั้นข่าวนี้ไม่ได้มี แต่ข้อเท็จจริงอย่างเดียว นอกจากนี้ในบทนำของขึ้น update ผู้สื่อข่าวได้วิเคราะห์ ว่าแลดูการณ์ ของเข้รณฤทธิ์ กับของ เนียบ บุญ ชัย ขัดแย้งกัน ซึ่งเป็นความคิดเห็นของผู้สื่อข่าวเอง

ข่าววันที่ 22 เมษายน 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - RANARIDDH (L)

เนื้อหาโดยสรุป เจ้ารณฤทธิ์ ได้เดินทางกลับกัมพูชาเป็นครั้งที่สอง เพื่อเข้าเฝ้ากษัตริย์สีหนุโภาาร ขอความช่วยเหลือให้จัดการกับความวุ่นวายทางการเมืองที่มีอยู่ในขณะนี้สำหรับการเลือกตั้งที่จะมีขึ้น นอกจากนี้พระองค์ยังทรงปฏิเสธว่ามีความสัมพันธ์กับเขมรแดงที่เหลืออยู่ด้วย และมีความประสงค์จะให้กองกำลังของพระองค์ที่เหลืออยู่เข้าไปรวมกับกองกำลังของรัฐบาลกัมพูชาด้วย นอกจากนี้พระองค์ได้ออกแถลงการณ์ว่าไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเขมรแดง แต่ในขณะที่เนยк บุนชัย นายทหารหมู่กองกำลังที่ภักดีต่อเจ้ารณฤทธิ์ ได้ให้สัมภาษณ์กับทีวีไทยว่า จะมีการรวมกองกำลังเข้ากับของเขมรแดง โดยบรรลุข้อตกลงกันเมื่อวันอังคารวานนี้ ซึ่งการรวมครั้งนี้เป็นเรื่องทางทหารล้วนๆ ไม่เกี่ยวข้องกับทางการเมือง อนึ่งเจ้ารณฤทธิ์นั้นถูกทางการกัมพูชา โดยสมเด็จพระนเรศวรมหาราชว่าสมรู้กับคิดกับเขมรแดงเพื่อโค่นล้มฮุนเซ็น แต่ด้วยแผนสันติภาพของประเทศญี่ปุ่น ทำให้เจ้ารณฤทธิ์ได้รับอภัยโทษ และสามารถเดินทางกลับกัมพูชาเพื่อเข้าร่วมในการเลือกตั้งได้ด้วย

วิเคราะห์ รายงานข่าวนี้มีการนำความคิดเห็นของหลายฝ่ายทั้งของเจ้ารณฤทธิ์ ของเขม บุนชัย ของเนยк บุนชัย เข้ามาผูกเป็นเรื่องกับการให้สัมภาษณ์ของเจ้ารณฤทธิ์ รูปแบบการนำเสนอจึง ไม่ได้มีแต่ข้อเท็จจริงเท่านั้น

ข่าววันที่ 21 เมษายน 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - ELECTIONS (L)

เนื้อหาโดยสรุป เจ้าหน้าที่ของสหภาพยุโรปได้กล่าวว่า สหภาพยุโรปปรับประกันว่าจะให้ความช่วยเหลือด้านการเงิน ต่อการเลือกตั้งในกัมพูชาที่จะมีขึ้นในวันที่ 26 กรกฎาคม 2541 รวมทั้งมีการกำหนดเงื่อนไขแบบเข้าไปในความช่วยเหลือนั้นด้วย แต่ปฏิเสธที่จะเปิดเผยเวลานั้น โดยบอกแต่เพียงว่า เงินจำนวน 11 ล้านดอลลาร์สหรัฐจะถูกนำไปใช้ในการลงทะเบียนเลือกตั้ง และการสังเกตการณ์การเลือกตั้ง เช่นเดียวกับการจัดเตรียมให้ผู้เข้าแข่งขันได้ใช้สื่อมวลชนอย่างเท่าเทียมกัน ทางด้านเจ้ารณฤทธิ์เองก็ได้ตำหนินานาชาติรวมถึงสหภาพยุโรปอย่างรุนแรง ต่อการที่ไม่ได้มีการกำหนดเงื่อนไขอย่างจริงจังเข้าไปในการช่วยเหลือ โดยได้บอกกับเสียงอเมริกาเมื่อเดือนมีนาคมว่า สหภาพยุโรปกำลังต้องการล้างมือจากปัญหา กัมพูชา ซึ่งได้รับการปฏิเสธจากชุดอังกฤษประจำประเทศไทยว่า ไม่เป็นความจริง

วิเคราะห์ เป็นรายงานข่าวต่อเนื่องจากการประชุมเมื่อวันที่ 19 เมษายน ระหว่าง สหราชอาณาจักร สหภาพยุโรป และอาเซียน เกี่ยวกับการเลือกตั้งในกัมพูชา โดยรายงานข่าวนี้นำเอาบทสัมภาษณ์ของชุดอังกฤษประจำประเทศไทยมาใส่ไว้ รวมถึงความคิดเห็นที่เจ้ารณฤทธิ์ได้กล่าวไว้กับเสียงอเมริกาเมื่อเดือนมีนาคม ทำให้กล่าวได้ว่า ข่าวนี้ส่วนใหญ่จะเป็นการรวบรวมความคิดเห็นมานำเสนอมากกว่าข้อเท็จจริง เพราะไม่ใช่เป็นข่าวที่เกิดขึ้นในวันที่รายงาน

ข่าววันที่ 20 เมษายน 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - RANARIDDH (L)

เนื้อหาโดยสรุป เจ้านครม รัตนฤทธิ จะเดินทางกลับกัมพูชา เพื่อเข้าเฝ้ากษัตริย์สีหนุ ท่ามกลางบรรยากาศทางการเมืองที่วุ่นวาย การกลับกัมพูชาครั้งนี้เป็นครั้งที่สอง หลังจากที่ถูกขับคั่นออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีร่วม เมื่อเดือนกรกฎาคม ปีที่ผ่านมา เจ้ารัตนฤทธิต้องการเข้าร่วมการเลือกตั้งด้วย แต่มีความวิตกกังวลต่อสถานการณ์การข่มขู่ทางการเมือง

วิเคราะห์ เป็นการรายงานความเคลื่อนไหวของเจ้ารัตนฤทธิ เพื่อที่จะเข้าร่วมในกระบวนการเลือกตั้งด้วย แต่มีการนำเอาเหตุการณ์การประชุมระหว่างเจ้าหน้าที่ทั้งของสหรัฐและอาเซียน ที่ดำเนินไปเมื่อวันที่ 19 เมษายน 2541 มาใส่ไว้ในรายงานข่าวอีกครั้งหนึ่ง หลังจากที่มีการนำเสนอไปแล้วเมื่อวันที่ 19 เมษายน 2541 ทั้งบทสัมภาษณ์ของทูตสหรัฐและรมต. ต่างประเทศของฟิลิปปินส์ รวมไปถึงการอ้างอิงถึงความคิดเห็นของผู้ใกล้ชิดเจ้ารัตนฤทธิด้วย จึงไม่ใช่เป็นรายงานข่าวที่มีแต่ข้อเท็จจริงอย่างเดียว

ข่าววันที่ 19 เมษายน 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA POL (S)

เนื้อหาโดยสรุป เจ้าหน้าที่ระดับสูงของหลายฝ่ายไม่ว่าจะเป็นสหรัฐ สหภาพยุโรป และอาเซียน ได้มาประชุมกันที่กรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับการเลือกตั้งในกัมพูชาว่าจะทำอย่างไรให้ดำเนินไปได้

อย่างบริสุทธิ์และยุติธรรม รวมไปถึงการให้ความช่วยเหลือด้านการเงินในการจัดการเลือกตั้งด้วย

วิเคราะห์ เป็นรายงานข่าวการประชุม แต่ผู้สื่อข่าวไม่ได้เข้าร่วมในการประชุมด้วย ได้มีการสัมภาษณ์ผู้ที่เข้าร่วมประชุม หลังจากการประชุมได้เสร็จสิ้นลง โดยในข่าวสั้นมีการนำบทสัมภาษณ์ของทูตสหรัฐประจำสหประชาชาติมาใส่ไว้ด้วย ซึ่งก็ถือว่าเป็นความคิดเห็นที่นอกเหนือไปจากการประชุม

ข่าววันที่ 19 เมษายน 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA POL (L)

เนื้อหาโดยสรุป เจ้าหน้าที่ระดับสูงของหลายฝ่ายไม่ว่าจะเป็นสหรัฐ สหภาพยุโรป และอาเซียน ได้ประชุมร่วมกันเกี่ยวกับการเลือกตั้งในกัมพูชาว่าจะทำอย่างไรให้ดำเนินไปได้อย่างบริสุทธิ์และยุติธรรม รวมไปถึงการให้ความช่วยเหลือด้านการเงินในการจัดการเลือกตั้ง โดยผู้แทนของสหรัฐได้กล่าวว่าจะพยายามผลักดันให้การเลือกตั้งเป็นไปตามที่กำหนดไว้ แต่ยังคงมีอุปสรรคสำคัญหลายประการไม่ว่าจะเป็นการข่มขู่ทางการเมือง ความเท่าเทียมกันในการใช้สื่อมวลชน สถานภาพของเจ้ารัตนฤทธิ แต่ทางตรงกันข้าม เจ้าหน้าที่ของทางอาเซียนกลับเห็นว่า การเตรียมการต่างๆ เพื่อให้การเลือกตั้งบริสุทธิ์และยุติธรรมนั้นเป็นไปอย่างน่าพอใจ และคิดว่าจะจัดการเลือกตั้งได้ตามกำหนด

วิเคราะห์ ในบทนำของข่าว ผู้สื่อข่าวได้รายงานว่า การตายของพอลพตไม่ได้ทำให้ปัญหาต่างๆ ทางการเมืองในกัมพูชาหมดไป และในย่อหน้าแรกของรายงานข่าว ผู้สื่อข่าวได้โยงเอาการ

ตายของอดีตผู้นำเขมรแดงเข้ามา ก่อนเริ่มเรื่องการประชุม โดยบอกว่าบรรดาเจ้าหน้าที่เหล่านั้น คำนึงถึงอนาคตมากกว่าอดีตของกัมพูชา ซึ่งในส่วนนี้เป็นการเขียนจากวิจารณ์ของผู้สื่อข่าวเอง เพราะการประชุมถูกกำหนดไว้ล่วงหน้า โดยไม่ได้คำนึงถึงการตายพลพรรคหรือไม่ ซึ่งเป็นความคิดเห็นของผู้สื่อข่าวเอง อีกทั้งได้มีการนำบทสัมภาษณ์ทั้งของจตุตศรัฐประจําสหประชาชาติ และรัฐมนตรีต่างประเทศของฟิลิปปินส์ใส่ไว้ด้วย รวมไปถึงความคิดเห็นของแหล่งข่าวคนอื่น ๆ แต่ไม่ได้นำมาเขียนมาใส่ไว้

ข่าววันที่ 17 เมษายน 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA KHMER ROUGE (BKG)

เนื้อหาโดยสรุป เป็นการรายงานเกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นหลังจากการเสียชีวิตของผู้นำเขมรแดง นายพล พต โดยนักการทูตหลายคนในกัมพูชาได้กล่าวว่า การตายของพลพรรคมีผลกระทบเพียงเล็กน้อยต่อเขมรแดง และเขมรแดงเองก็ไม่ได้มีความหมายอะไรต่อการข่มขู่ทางทหารอีกแล้ว ประธานาธิบดีสหรัฐ บิล คลินตัน ก็ได้กล่าวว่าถึงแม้พลพรรคได้ตายไปแล้ว แต่บรรดาแกนนำของเขมรแดงก็ยังจำเป็นต้องถูกนำตัวมาพิจารณาคดีอยู่ดี เช่นเดียวกับสมเด็จพระสันตะปาปา ก็ได้กล่าวเช่นนั้น ทั้งนี้บรรดาแกนนำของเขมรแดงที่เหลืออยู่ได้แก่ ตาม็อก นวนเชียว และเชียว สัมพันธ์ แต่อย่างไรก็ตาม นักวิเคราะห์ก็กล่าวว่าการนำตัวบรรดาแกนนำเขมรแดงมาดำเนินคดีอาจจะมีผลเสียต่อหลายๆ คนในรัฐบาล เพราะต่างก็เคยเป็นเขมรแดงมาก่อนเช่นกัน

วิเคราะห์ รายงานข่าวชิ้นนี้เป็นการรวบรวมเอาความคิดเห็นของหลายๆ ฝ่ายเกี่ยวกับเขมรแดง มานำเสนอ นอกจากนี้ยังมีความคิดเห็นของผู้สื่อข่าวปนอยู่ด้วย เช่นในบทนำ “ The death of Pol Pot raises the inevitable question: what is next for cambodia’s khmer rouge movement?” หรือในย่อหน้าที่สาม “ But that still leaves the question of what to do about the seniormost khmer rouge leaders...”

ข่าววันที่ 17 เมษายน 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - POL (S)

เนื้อหาโดยสรุป ทหารไทยได้นำทีมเข้าไปยังพื้นที่ บริเวณชายแดนไทย - กัมพูชา เพื่อทำการพิสูจน์ศพของนายพล พต อดีตผู้นำเขมรแดง และพบว่าไม่มีหลักฐานอะไรที่บ่งบอกว่าเป็นการแก่งกระทำหรือถูกฆ่าให้ตาย โดยได้ทำการถ่ายรูปและนำเส้นผมรวมทั้งจัดการพิมพ์ลายนิ้วมือของศพ เพื่อนำมาทำการพิสูจน์อีกครั้งหนึ่ง เขมรแดงได้กล่าวว่า มีการเตรียมที่จะเผาศพของนายพล พต ในเร็ววัน ในขณะที่เจ้าหน้าที่ทางการของกัมพูชา กล่าวว่า เพียงแค่ภาพถ่ายอย่างเดียวไม่เพียงพอที่จะเป็นหลักฐานในการพิสูจน์ว่าพลพรรคได้ตายจริง ควรต้องมีการชันสูตรศพอย่างละเอียดด้วย

วิเคราะห์ รายงานข่าวเกี่ยวกับการเข้าไปพิสูจน์ศพพลพรรคของทหารไทย แต่ได้มีการนำเสนอความคิดเห็นของทางการกัมพูชาและคำกล่าวของเขมรแดงเกี่ยวกับศพพลพรรคมาไว้ด้วย

ข่าววันที่ 16 เมษายน 2541 หัวเรื่อง OBITUARY: POL POT (BKG)

เนื้อหาโดยสรุป เป็นข่าวการเสียชีวิตของพอล พต โดยรายงานถึงประวัติส่วนตัวและความเป็นมาของพอล พต รวมไปถึงประวัติทางการเมืองและสิ่งที่เขาได้ทำไว้ต่อประเทศกัมพูชา

วิเคราะห์ ในย่อหน้าสุดท้าย ไม่ใช่ความเป็นจริงที่เกิดขึ้น เพราะความไม่ชัดเจนหรือความไม่รู้เกี่ยวกับตัวพอล พต ในหลายๆ ประการนั้น เป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นต่อตัวผู้สื่อข่าวเอง ผู้สื่อข่าวตัดสินใจเองใช่หรือไม่ว่า ถ้าพวเขาไม่ได้รับการชันสูตรโดยคนกลาง ก็จะไม่มีการรู้ความจริงว่า อะไรคือสาเหตุที่แท้จริงของการตาย

ข่าววันที่ 16 เมษายน 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA- POL POT (S & L)

เนื้อหาโดยสรุป เป็นข่าวการตายของนายพอล พต ผู้นำเขมรแดง บริเวณชายแดนไทยกัมพูชา ซึ่งเป็นรายงานที่ยังไม่สามารถหาแหล่งข่าวยืนยันได้ว่า นายพอล พต ตายจริง หากแต่มีความน่าเชื่อถือได้ว่าจะเป็นความจริง

วิเคราะห์ ถึงแม้ว่ารายงานข่าวนี้ ในขณะที่รายงานนั้นยังไม่มีการพิสูจน์ได้ว่านายพอล พต ตายจริงหรือไม่ ยังคงเต็มไปด้วยความสงสัยของหลายๆ ฝ่าย แต่ข่าวนี้ได้ รับการรายงานโดยสำนักข่าวต่างๆ ทุกแห่ง ดังนั้นผู้สื่อข่าวของเสียอเมริกาจึงรายงานข่าวชิ้นนี้บนหลักการ “Two sources rule” คือมีแหล่งข่าวที่ยืนยันได้อย่างน้อย 2 แหล่งข่าว ดังนั้นในรายงานข่าวจึงได้รายงานไปตามความเป็นจริงที่ทราบจากสำนักข่าวที่บอกรับเป็นสมาชิก เพราะถึงแม้ว่าผู้วิจัยได้ทำการติดต่อไปยังหน่วยงานทหารไทยในพื้นที่อื่นเป็นที่มาของข่าว ก็ไม่สามารถได้รับ คำยืนยันได้เลยต้องรอการกลับมาของฝ่ายไทยที่มีการส่งทหารเข้าไปยังเขตประเทศกัมพูชา เพื่อพิสูจน์ แต่ข่าวนี้ไม่สามารถรอนจนถึงเวลานั้นได้ ผู้สื่อข่าวจึงต้องรายงานไปบนหลักการดังกล่าว แต่มีบางส่วนของรายงานข่าวที่ผู้สื่อข่าวได้ใส่ความคิดเห็นส่วนตัวลงไป ในย่อหน้าสุดท้ายที่ว่า “ The timing of his reported death has raised suspicions that his death might not have been from natural causes. The true cause of the death of Pol Pot may never be known.”

ข่าววันที่ 8 เมษายน 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - ELECTIONS (S & L)

เนื้อหาโดยสรุป เลขานุการองค์การสหประชาชาติได้ส่งจดหมายแสดงความพึงพอใจเกี่ยวกับความก้าวหน้าของการเลือกตั้งที่จะมีขึ้น แต่ยังคงเป็นห่วงในเรื่องของความบริสุทธิ์และยุติธรรม นอกจากนี้ยังในจดหมายยังกล่าวตำหนิความล้มเหลวในเรื่องของสิทธิมนุษยชน การหยุดยั้งถาวร รวมไปถึงการไม่เท่าเทียมกันในการใช้สื่อมวลชนเพื่อการหาเสียงด้วย อนึ่งนายกรัฐมนตรีร่วมศูนย์ ได้ใช้กำลังยึดอำนาจจากเจ้ารณฤทธิ์ นายกรัฐมนตรีคนที่หนึ่งของกัมพูชา เมื่อเดือนกรกฎาคมปีที่แล้ว และได้กำหนดให้มีการเลือกตั้งทั่วไปในวันที่ 26 กรกฎาคม 2541 ทางด้านเจ้ารณฤทธิ์เอง

ยังคงมีความหวาดกลัวจากการข่มขู่ของคนของฮุนเซ็น และอยากจะทำให้มีการเลื่อนการเลือกตั้งออกไปประมาณ 2 เดือน อีกทั้งยังได้กล่าวหาประชาคมนานาชาติและสหภาพยุโรปด้วยว่าต้องการจะล้างมือออกจากปัญหาของกัมพูชา

วิเคราะห์ ข่าวนี้นับเป็นการนำเอาความคิดเห็นส่วนตัวของเลขานุการองค์การสหประชาชานำเสนอ อันเกี่ยวเนื่องกับการเลือกตั้งในกัมพูชา รวมถึงมีการนำเอาความคิดเห็นอันเป็นข้อวิตกกังวลที่เจ้ารณฤทธิ์ ได้เคยให้สัมภาษณ์เสียงอเมริกาไปไว้ รวมไปถึงความคิดเห็นอื่นๆ อีก ไม่ว่าจะ เป็นของนักวิเคราะห์หรือนักการทูตตะวันตก

ข่าววันที่ 3 เมษายน 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - RANARIDDH (L)

เนื้อหาโดยสรุป ผู้สื่อข่าวได้รายงานการเสร็จสิ้นการเดินทางกลับประเทศกัมพูชาเป็นครั้งแรกของเจ้านโรดม รณฤทธิ์ หลังจากการกระทำรัฐประหารโดยนายกรัฐมนตรีร่วมคนที่สอง สมเด็จฮุนเซ็น โดยเจ้ารณฤทธิ์ได้เปิดโอกาสให้สื่อมวลชนเข้าสัมภาษณ์ที่พระราชวัง เกี่ยวกับความกังวลในการเลือกตั้งที่จะมีขึ้น

วิเคราะห์ ในส่วนนำของข่าว ผู้สื่อข่าวได้เกริ่นนำว่า การเดินทางกลับมารั้งนี้ยังคงไม่ได้ข้อสรุปอะไรออกมา โดยอิงจากข้อเรียกร้องของเจ้ารณฤทธิ์ที่ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงในเงื่อนไขบางประการในการเลือกตั้ง แต่ยังไม่ได้รับการสนองตอบกลับมา

ในส่วนของเนื้อหาข่าว ถึงแม้จะมีการใส่คำสัมภาษณ์ของเจ้ารณฤทธิ์ไว้ แต่ส่วนนี้ไม่ถือว่าเป็นความคิดเห็น เพราะเป็นการรายงานสิ่งที่เจ้ารณฤทธิ์พูดในการประทานสัมภาษณ์โดยตรง

ข่าววันที่ 1 เมษายน 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - MEDIA (BKG)

เนื้อหาโดยสรุป เป็นรายงานข่าวเกี่ยวกับการเข้าถึงในการใช้สื่อมวลชน เป็นเครื่องมือในการหาเสียง สำหรับการเลือกตั้งที่จะมีขึ้น โดยฝ่ายค้านอย่างเจ้านโรดม รณฤทธิ์เห็นว่า เสี่ยงเปรียบเพราะไม่มีอะไรรับประกันได้ว่าจะได้ใช้สื่อมวลชนอย่างเท่าเทียมกัน อีกทั้งนักวิเคราะห์ได้มองด้วยว่า แหล่งข่าวสารในกัมพูชาที่สำคัญสำหรับประชาชนก็คือ วิทยุ ทั้งวิทยุท้องถิ่น หรือแม้แต่วิทยุระหว่างประเทศอย่างเสียงอเมริกา และโทรทัศน์สำหรับผู้ที่อยู่ในเมืองหลวง ส่วนสื่อสิ่งพิมพ์นั้นถูกควบคุมค่อนข้างมาก ไม่มีเสรีภาพในการนำเสนอข่าวสาร นอกจากนี้อดีตวุฒิสมาชิกสหรัฐ ที่เดินทางมากับเจ้ารณฤทธิ์ในครั้งนี้ก็ได้ ก็ได้ใช้ประเด็นนี้ มาเป็นดัชนีชี้ให้เห็นถึงความหวังของการเลือกตั้งอย่างบริสุทธิ์และยุติธรรมด้วย

วิเคราะห์ ข่าวชิ้นนี้ มีการไปสัมภาษณ์นักวิเคราะห์และอดีตวุฒิสมาชิก แล้วนำมาใส่ไว้ใน รายงานซึ่งถือเป็นข้อคิดเห็นที่เพิ่มเข้ามา โดยข้อคิดเห็นของ ทั้งสองคนนั้นค่อนข้างจะ โน้มเอียงไป ทางฝ่ายเจ้ารณฤทธิ์ผู้ซึ่งเรียกร้องในเรื่องของการเข้าถึงเพื่อใช้สื่อมวลชนในการรณรงค์หาเสียงด้วย ข่าววันที่ 1 เมษายน 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA CLASHES (S)

เนื้อหาโดยสรุป เจ้ารณฤทธิ์ได้ออกมาเรียกร้องให้กลุ่มที่สนับสนุนพระองค์ อยู่ในความสงบและ อดทนต่อการข่มขู่ใดๆ ของฝ่ายตรงกันข้าม หลังจากที่มีการปะทะกันระหว่างกลุ่มผู้ที่สนับสนุน พระองค์กับกลุ่มที่สนับสนุนสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี

วิเคราะห์ ข่าวนี้เป็นเรื่องของการปะทะกันระหว่างสองกลุ่มที่สนับสนุนเจ้ารณฤทธิ์กับสม เด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี แต่ผู้สื่อข่าวได้มีการนำเอาคำสัมภาษณ์ของเจ้ารณฤทธิ์มานำเสนอด้วย โดยที่พระองค์ ไม่ได้ทรงอยู่ในเหตุการณ์โดยตรง จึงถือได้ว่าเป็นความคิดเห็นที่เพิ่มเติมเข้ามาในรายงานข่าว

ข่าววันที่ 24 มีนาคม 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - THAILAND (L)

เนื้อหาโดยสรุป รายงานข่าวเกี่ยวกับ การเดินทางมาเยือนประเทศไทย ของรัฐมนตรีร่วมกตาทาโหม กัมพูชา นายเตียบัน เพื่อหารือข้อราชการหลายประการ และหนึ่งในนั้นก็คือ การรับรองความ ปลอดภัยในการเดินทางกลับกัมพูชาของเจ้าโรคม รณฤทธิ์ โดยรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการ ต่างประเทศ มรว. สุขุมพันธุ์ บริพัตร ได้ให้สัมภาษณ์เชื่อมั่นว่า การเดินทางกลับกัมพูชาของเจ้ารณ ฤทธิ์จะเป็นส่วนทำให้การเลือกตั้งนั้น บริสุทธิ์และยุติธรรมได้ แต่อย่างไรก็ตามยังคงมีเรื่องราวอีก หลายประการที่น่าเป็นห่วง นอกเหนือไปจากการเสด็จกลับกัมพูชาของพระองค์

วิเคราะห์ ในข่าวนี้ มีการนำเสนอความคิดเห็นของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่าง ประเทศของไทยในประเด็นความปลอดภัยในการเสด็จนิวัตกลับกัมพูชาของเจ้ารณฤทธิ์ อีกทั้งยัง นำความคิดเห็นของผู้สนับสนุนใกล้ชิดกับเจ้ารณฤทธิ์มาใส่ไว้ด้วยเช่นกัน

ข่าววันที่ 23 มีนาคม 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - RANARIDDH (L)

เนื้อหาโดยสรุป รายงานข่าวพูดถึงการพบปะกันระหว่างเจ้ารณฤทธิ์ กับทูตญี่ปุ่นประจำประเทศ ไทย เกี่ยวกับการเสด็จกลับกัมพูชาของพระองค์หลังจากที่ได้รับนิรโทษกรรมจากรัฐบาล ตามแผน สันติภาพของญี่ปุ่น แต่ในขณะเดียวกันผู้สนับสนุนที่ใกล้ชิดกับเจ้ารณฤทธิ์ก็ยังคงเป็นกังวลในเรื่อง ของความปลอดภัยในการเสด็จกลับกัมพูชา อีกทั้งการเตรียมพร้อมในการเลือกตั้งในอีกหลายๆ ประการที่บรรดาชาติต่างๆ ที่ให้ความช่วยเหลือในการเลือกตั้งยังคงเป็นห่วงอยู่ ไม่ว่าจะเป็นการลง ทะเบียนในการมีสิทธิ์ออกเสียง การส่งผู้อพยพที่อยู่ในไทยกลับไปยังกัมพูชา นอกจากนี้ยังได้ รายงานด้วยว่ากลุ่มเขมรแดงได้ปฏิเสธแผนการสันติภาพของญี่ปุ่นด้วย และคว่ำบาตรการเลือกตั้ง

วิเคราะห์ ผู้สื่อข่าวได้ใส่ความคิดเห็นโดยเปรียบเทียบเกมทางการเมืองครั้งนี้ว่าเสมือนการ แข่งขันหมากรุกไว้ในส่วนนำของข่าว อีกทั้งมีการนำเอาความคิดเห็นของผู้สนับสนุนที่ใกล้ชิดกับ

เจ้ารณฤทธิ์รวมทั้งความคิดเห็นของทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทยมาใส่ไว้ในข่าวด้วย นอกจากนี้ยังได้ใช้วลีที่ว่า “...the clock has been running down.” เป็นส่วนขยายและเน้นความไม่พร้อมในการเลือกตั้งที่จะมีขึ้น

ข่าววันที่ 18 มีนาคม 2541 หัวเรื่อง RANARIDDH - REACT (L)

เนื้อหาโดยสรุป รายงานถึงการตัดสินใจของศาลในกรุงพนมเปญ ตามข้อกล่าวหาของสมเด็จพระสันตะปาปาว่าเจ้ารณฤทธิ์สมรู้ร่วมคิดกับเขมรแดงในการพยายามยึดอำนาจรัฐประหาร ในขณะที่เจ้ารณฤทธิ์ก็ได้เตรียมขอพระราชทานอภัยโทษจากกษัตริย์สีหนุ และยังได้กล่าวปฏิเสธต่อข้อกล่าวหาด้วย นอกจากนี้ยังได้รายงานถึงการวิจารณ์ซ้ำแล้วซ้ำอีกของเจ้าหน้าที่ด้านสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติถึงการที่รัฐบาลกัมพูชาไม่ดำเนินการสอบสวนอย่างจริงจังในกรณีการสังหารบุคคลที่เป็นพันธมิตรกับเจ้ารณฤทธิ์ หลังจากเหตุการณ์ปฏิวัติเมื่อเดือนกรกฎาคม ปีที่ผ่านมา

วิเคราะห์ ข่าวนี้ไม่ได้นำเสนอแต่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในวันนี้เท่านั้น ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับคดีตัดสินคดีที่เจ้ารณฤทธิ์ถูกกล่าวหาโดยสมเด็จพระสันตะปาปา แต่ได้นำเสนอข้อคิดเห็นของผู้ใกล้ชิดเจ้ารณฤทธิ์ด้วยเกี่ยวกับการขอพระราชทานอภัยโทษจากกษัตริย์สีหนุ และข้อคิดเห็นเกี่ยวกับผลของการตัดสินคดีความ รวมไปถึงข้อคิดเห็นของนานาชาติที่ว่าไว้ว่าการกลับไปยังกัมพูชาของเจ้ารณฤทธิ์จะเป็นเสมือนกุญแจดอกสำคัญที่จะทำให้นานาชาติยอมรับการเลือกตั้งที่จะมีขึ้นได้

ข่าววันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - POL (L)

เนื้อหาโดยสรุป รายงานถึงความวุ่นวายที่เกิดขึ้นระหว่างการประชุมสภาว่าด้วยเรื่องงบประมาณระหว่างฝ่ายที่สนับสนุนเจ้ารณฤทธิ์กับฝ่ายสนับสนุนสมเด็จพระสันตะปาปา เมื่อรองประธานสภาได้กล่าวถึงเหตุการณ์เดือนกรกฎาคม ปีที่แล้ว ว่าเป็นการทำปฏิวัติ ฝ่ายพรรค BDLP ที่สนับสนุนสมเด็จพระสันตะปาปา ได้ลุกขึ้นประท้วงและต้องการให้รองประธานสภาถอนคำพูดเสีย จากนั้นก็ได้มีการพูดถึงเรื่องเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ที่ว่าด้วยการลงทะเบียนของพรรคการเมือง และท่าทีของสมเด็จพระสันตะปาปาต่อเจ้ารณฤทธิ์ และความเคลื่อนไหวของเจ้ารณฤทธิ์ในต่างแดนด้วย

วิเคราะห์ ในส่วนนำของข่าว ผู้สื่อข่าวได้เขียนไว้ว่า “.. The dispute may be a sign of things to come as elections approach.” อันเป็นการแสดงความคิดเห็นส่วนตัวไว้ โดยได้โยงเอาความวุ่นวายในการประชุมสภา ไปเข้ากับการเลือกตั้งที่จะมีขึ้น อันเป็นการคาดเดา และแม้แต่ในส่วนเนื้อหาเองก็ยังเขียนขยายความการคาดเดาไว้ว่า การวิวาทะครั้งนี้แสดงให้เห็นถึงบาดแผลที่บาดลึกอันเกิดขึ้นมาต่อเนื่องตั้งแต่เดือนกรกฎาคมปีที่แล้ว “The exchange in the normally placid national assembly demonstrates how deep the wounds still are from July in Cambodia’s political scene.” ซึ่งนับได้ว่าเป็นส่วนของความคิดเห็นเช่นกัน

ข่าววันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - POL (L)

เนื้อหาโดยสรุป ความวุ่นวายทางการเมืองในประเทศกัมพูชายังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่อง โดยที่นักการเมืองฝ่ายค้านคนสำคัญได้กล่าวหานายกรัฐมนตรีสมเด็จฮุนเซ็นว่า กำลังพยายามใช้เล่ห์เพทุบายเพื่อเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อพรรคการเมืองของตนในการเลือกตั้ง และทำลายโอกาสของพรรคฝ่ายค้าน นอกจากนี้ความขัดแย้งระหว่างพรรคของนายสม รังษีกับพรรคของสมเด็จฮุนเซ็นแล้ว ยังมีความขัดแย้งระหว่างพรรคพุนซินเปคของเจ้ารณฤทธิ์กับพรรคบีเอสดีพีด้วย ซึ่งนายสม รังษีอ้างว่าเป็นฝีมือการกำกับของฮุนเซ็นเช่นกัน อนึ่งนายสมรังษี อดีตเคยเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง แต่ได้หลบหนีออกนอกประเทศหลังจากการปฏิวัติเมื่อเดือนกรกฎาคม ปีที่ผ่านมา และได้กลับมายังกัมพูชาอีกครั้ง เพื่อลงแข่งขันในการเลือกตั้งทั่วไป และได้พยายามเป็นตัวกลางในการเจรจาหยุดยิงระหว่างกองกำลังของฮุนเซ็นกับเจ้ารณฤทธิ์ และเขาได้ขู่ว่าจะคว่ำบาตรการเลือกตั้ง ถ้าฮุนเซ็นไม่พัฒนาบรรยากาศทางการเมืองให้ดีขึ้น นอกจากนี้กษัตริย์สีหนุยังได้วิพากษ์ การให้เงินช่วยเหลือของสหภาพยุโรปโดยไม่มีเงื่อนไขในเบื้องต้นด้วยว่า เป็นการทอดทิ้งเจ้ารณฤทธิ์ ในขณะที่เจ้ารณฤทธิ์เองก็ยังไม่เสด็จกลับกัมพูชาเพราะฮุนเซ็นได้ขู่ว่าจะจับพระองค์และฟ้องดำเนินคดี

วิเคราะห์ ข่าวนี้อาจไม่ได้มีแต่ความเป็นจริงของเหตุการณ์เท่านั้น แต่ได้มีการนำเอาความคิดเห็นส่วนตัวของกษัตริย์สีหนุที่วิพากษ์การทำงานของสหภาพยุโรปใส่ไว้ด้วย รวมไปถึงความคิดเห็นต่อการเลือกตั้งของนายสม รังษีด้วยที่ว่า "...completely perverted and said the july 26th elections will not be free and fair."

ข่าววันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - ANGKOR (BKG)

เนื้อหาโดยสรุป เนื้อหาเกี่ยวกับนครวัดในกัมพูชา ซึ่งเป็นโบราณสถานที่สำคัญของโลก ผู้สื่อข่าวได้เขียนถึงที่มาที่ไปของความยิ่งใหญ่ของนครวัดในอดีต และได้รายงานให้เห็นถึงบรรยากาศความงดงาม ประกอบกับการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวบางราย แต่ก็ได้พูดถึง ความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยที่เกิดขึ้น จากการขายของกินและของที่ระลึกให้กับนักท่องเที่ยว รวมไปถึงเศษขยะต่างๆ และยังได้พูดถึงนครชม เมืองเก่าแก่ที่อยู่คู่กับนครวัด และได้กล่าวเปรียบเทียบไว้ถึงความยิ่งใหญ่ของอารยธรรมอันเก่าแก่ของมนุษยชาติกับพลังแห่งธรรมชาติ

ข่าววันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - TOURISM (BKG)

เนื้อหาโดยสรุป กัมพูชาไม่ได้เป็นจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยว เนื่องจากสงครามภายในประเทศ เพราะเมื่อพูดถึงกัมพูชา ผู้คนจะจำได้แต่พาดหัวข่าวที่เป็นเรื่องไม่ดีๆ เสียหมด ไม่ได้นึกถึงประวัติศาสตร์ของประเทศนี้เลย แต่หลังจากการเลือกตั้งครั้งใหญ่เมื่อปี ค.ศ.1993 กัมพูชาจึงได้พยายามพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะการท่องเที่ยว เพื่อนำเงินตราเข้าประเทศ ด้วยจุดขายของนครวัด นครชม แต่ก็ต้องมาหยุดชะงักลงอีกจากเหตุการณ์รัฐประหารเมื่อเดือนกรกฎาคม ค.ศ.1997 แต่ปัจจุบัน (ณ.เวลาที่รายงานข่าว) รัฐบาลกำลังพยายามที่จะลบภาพความไม่ดีเหล่านั้นออกไปเสีย และเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวกลับมาอีกครั้งหนึ่ง ไค้ชาวเบลเยี่ยมคนหนึ่งกล่าวว่า มันเป็นการยาก

มากที่จะขายทัวร์นี้เพราะคนส่วนใหญ่คำนึงถึงเรื่องของความปลอดภัยมากกว่า นอกจากนี้ยังรายงานถึงการเข้ามาลงทุนในกิจการโรงแรมของชาวสิงคโปร์ ในเมืองเสียมราฐด้วยว่ามีความเสี่ยงสูง แต่นักลงทุนก็มั่นใจว่าจะสามารถรองรับนักท่องเที่ยวที่มีอำนาจซื้อสูงได้ แต่ผู้สื่อข่าวก็ได้ทิ้งท้ายข่าวด้วยการโยงเรื่องการท่องเที่ยวเข้าไปเกี่ยวกับการเมือง คือการเลือกตั้งที่จะมีขึ้นในเดือนกรกฎาคมว่าจะเป็นดัชนีชี้วัดว่านักท่องเที่ยวจะกลับมายังกัมพูชาอีกถ้าการเมืองในกัมพูชามีเสถียรภาพหลังการเลือกตั้ง

วิเคราะห์ข่าวทั้ง 2 ชิ้นของวันที่ 6 กุมภาพันธ์ ข่าวทั้ง 2 เรื่องนอกเหนือจากมีการนำบทสัมภาษณ์มาใส่ไว้ ซึ่งเป็นส่วนของความคิดเห็นที่เสริมเข้ามา เช่นในข่าว CAMBODIA - ANGKOR มีคำสัมภาษณ์ของนักท่องเที่ยวซึ่งมีความประทับใจอย่างมากในนครวัด หรือในข่าว CAMBODIA - TOURISM มีคำสัมภาษณ์ของผู้ประกอบการท่องเที่ยว ของนักท่องเที่ยว รวมทั้งของผู้ประกอบการโรงแรม เพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่ผู้สื่อข่าวเขียน แล้วนั้น รายงานข่าวนี้อาจมีส่วนที่เป็นมุมมองของผู้สื่อข่าวอยู่ค่อนข้างมาก เช่น “The guards are supposed to keep vendors out of Angkor..” “..But what is left is impressive..” “...many visitors – including this reporter – prefer the monastery and temple of TA PROHM,…” “...it is a magical moment, inspiring wonder and awe..” เพราะเขาเขียนในฐานะผู้ที่เดินทางไปชมเช่นเดียวกับนักท่องเที่ยวคนอื่นๆ ถึงแม้ว่าสิ่งต่างๆ จะถูกถ่ายทอดออกมาตามที่เห็นก็ตาม แต่ก็ไม่ใช่ทั้งหมดที่เขาเห็นอย่างแน่นอน แต่ได้ถูกเลือกสรรมาแล้ว

ข่าววันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - POL (L)

เนื้อหาโดยสรุป นักการเมืองฝ่ายค้านนายสม รังษี ชูที่จะถอนตัวออกจากการเลือกตั้งที่จะมีขึ้น เว้นแต่ว่าจะมีสัญญาณที่บ่งชี้ว่าบรรยากาศทางการเมืองมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นกว่าเดิม นอกจากนี้เขายังต้องการเห็นการเสด็จนิวัติกลับกัมพูชาของเจ้ารณฤทธิ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และปลอดภัย อีกทั้งต้องมีการให้ใช้สื่อมวลชนที่เป็นวิญญูและโทรทัศน์ได้อย่างเสรี รวมไปถึงปรับปรุงกฎหมายเลือกตั้ง บรรยากาศทางการเมืองในกัมพูชาได้เริ่มอุ่นวามมาตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ปีที่แล้ว หลังจากสมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เสด็จขึ้นใน วันที่ 26 กรกฎาคม 2541 นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ด้านสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติยังแสดงความวิตกกังวลว่า การเลือกตั้งจะบริสุทธิ์ยุติธรรมได้ก็ต่อเมื่อมีการสนองตอบต่อเงื่อนไขทางการเมือง รวมไปถึงสอบสวนเหตุการณ์ที่ให้การสนับสนุนเจ้ารณฤทธิ์หลังเหตุการณ์ปฏิวัติด้วย นายสม รังษี ยังได้กล่าวอย่างมีความหวังว่า การหยุดยิงระหว่างกองกำลังของสมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี อาจเป็นไปได้ เพราะไทยจะเป็นตัวกลางในการเจรจา

วิเคราะห์ ข่าวชิ้นนี้ ผู้สื่อข่าวได้โทรศัพท์สัมภาษณ์นายสม รังษี หลังจากที่เขาได้ออกมาให้ข่าวเรื่องการถอนตัวออกจากการเลือกตั้งในกัมพูชา ซึ่งเป็นการนำความคิดเห็นส่วนตัวของนายสม

รังมิมาใส่ไว้เพื่อเพิ่มน้ำหนักให้ข่าวน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น แต่ถือได้ว่าเป็นการนำความคิดเห็นมารวมเข้าไว้ นอกเหนือไปจากข้อเท็จจริง อีกทั้งในส่วนนำของข่าวผู้สื่อข่าวก็ได้ตั้งข้อสังเกตไว้ว่าคำขู่ของนายสม รังมิเป็นการเพิ่มความไม่แน่นอนของหมายกำหนดการเลือกตั้งด้วย ซึ่งเป็นข้อคิดส่วนตัว

ข่าววันที่ 23 มกราคม 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - RIGHTS (L)

เนื้อหาโดยสรุป เจ้าหน้าที่ระดับสูงของสหประชาชาติได้พบกับนายกรัฐมนตรีฮุนเซ็น เพื่อหารือในเรื่องของปัญหาสิทธิมนุษยชน ซึ่งทั้งสองฝ่ายต่างแสดงความพึงพอใจต่อการหารือครั้งนี้ ในขณะเดียวกันเจ้าหน้าที่ของสหประชาชาติที่ประจำอยู่ในกัมพูชาได้ออกมาแสดงความวิตกกังวลต่อความล้มเหลวในการไต่สวนหาสาเหตุของการฆาตกรรมที่เกิดขึ้นหลังเหตุการณ์ปฏิวัติรัฐประหาร นอกจากนี้สมเด็จพระฮุนเซ็นยังได้แสดงความอัดอั้นต่อนางโรบินสันในการพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่สหประชาชาติที่ประจำอยู่ในกัมพูชาด้วย และในระหว่างการประชุม กลุ่มพิทักษ์สิทธิมนุษยชนก็ได้ออกมาสะท้อนความกังวลว่าบรรยากาศในกัมพูชายังคงน่าหวาดกลัวอยู่ เพราะผู้ที่ละเมิดสิทธิของผู้อื่นยังคงลอยนวล ไม่ได้รับการลงโทษ ทางด้านเจ้ารณฤทธิ์ซึ่งพำนักอยู่ในกรุงเทพมหานครก็ได้เสนอแผนการหยุดยิงระหว่างกองกำลังของพระองค์กับของรัฐบาลที่สู้รบกันอยู่ทางตอนเหนือของกัมพูชาด้วย

วิเคราะห์ ข่าวนี้ถึงแม้จะไม่ได้มีการนำบทสัมภาษณ์มาใส่ไว้ แต่ก็มีการนำเอาเหตุการณ์ที่ไม่ได้เกิดขึ้นที่เกี่ยวข้องกับการหารือครั้งนี้มาใส่ไว้ด้วย เช่นคำวิจารณ์ของเจ้าหน้าที่สหประชาชาติ ซึ่งเป็นข้อคิดเห็นที่นำมาเชื่อมโยงกับเหตุการณ์หารือในครั้งนี้ อีกทั้งการวิจารณ์รัฐบาลของกลุ่มพิทักษ์สิทธิมนุษยชนที่นำมาใส่ไว้ก็ถือเป็นส่วนหนึ่งของการคิดเห็นเช่นกัน

ข่าววันที่ 21 มกราคม 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - CEASE FIRE (S)

เนื้อหาโดยสรุป เจ้ารณฤทธิ์ได้ให้สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวของเสียดอเมริกา ประจำภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ว่าเขาได้ผ่านข้อเสนอในการเจรจาหยุดยิงของเขาไปยังสมเด็จพระฮุนเซ็น โดยให้มีการส่งตัวแทนของทั้งสองฝ่ายมาเจรจาที่กรุงเทพมหานคร และยังบอกด้วยว่าข้อเสนอของเขาไม่ได้หมายความว่าเขายอมรับข้อเสนอของสมเด็จพระฮุนเซ็นก่อนหน้านี้ แต่ในการเจรจาดังกล่าวจำเป็นต้องมีการเลือกตั้งรวมถึงการรับรองความปลอดภัยในการเดินทางกลับกัมพูชาของพระองค์มารวมไว้ด้วย

วิเคราะห์ ข่าวนี้เป็นการรายงาน การให้สัมภาษณ์พิเศษของเจ้ารณฤทธิ์ว่าพระองค์มีข้อเสนอใดในการเจรจาหยุดยิง ถึงแม้จะมีการใส่บทสัมภาษณ์ไว้ด้วย แต่ก็ไม่นับว่าเป็นข้อคิดเห็น แต่สิ่งที่ไม่ใช่ข้อเท็จจริงในข่าวนี้ก็คือ ความคิดเห็นที่ผู้สื่อข่าวได้ใส่ไว้ในย่อหน้าสุดท้ายที่ว่า “However, the talks, if they do take place. Could immediately get bogged down,...” ซึ่งเป็นการคาดการณ์เอาเองของผู้สื่อข่าว

ข่าววันที่ 21 มกราคม 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - CEASE FIRE (L)

เนื้อหาโดยสรุป เจ้ารณฤทธิ์ได้ให้สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวของเสียงอเมริกา ประจำภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ว่าเขาได้ผ่านข้อเสนอในการเจรจาหยุดยิงของเขาไปยังสมเด็จพระสันตะปาปาผ่านทางนายสม รังษี ซึ่งเป็นคนกลางในการเจรจา โดยให้มีการส่งตัวแทนของทั้งสองฝ่ายมาเจรจาที่กรุงเทพมหานคร และยังย้ำด้วยว่าข้อเสนอของเขาไม่ได้หมายความว่าเขายอมรับข้อเสนอของสมเด็จพระสันตะปาปาแต่ก่อนหน้านั้น แต่ในการเจรจาต้องมีการนำประเด็นการเลือกตั้งรวมถึงการรับรองความปลอดภัยในการเดินทางกลับกัมพูชาของพระองค์มารวมไว้ด้วย เพราะเรื่องของทางทหารนั้นมีความเกี่ยวพันกับเรื่องทางการเมือง ทางด้านสมเด็จพระสันตะปาปาได้พูดว่าบรรดานักการเมืองที่หนีออกนอกประเทศหลังจากเหตุการณ์ปฏิวัติในเดือนกรกฎาคม มีอิสระที่จะเดินทางกลับประเทศได้รวมถึงเจ้ารณฤทธิ์ด้วย แต่เจ้าต้องถูกนำตัวขึ้นศาลเพื่อพิจารณาพิพากษา ซึ่งเจ้ารณฤทธิ์เองได้กล่าวว่า เขาตัดสินใจเลื่อนการเดินทางกลับประเทศเพราะว่า กษัตริย์สีหนุไม่ได้ประทับอยู่ในประเทศเนื่องจากเดินทางไปประเทศจีน

วิเคราะห์ ข่าวนี้เป็นการรายงานการให้สัมภาษณ์พิเศษของเจ้ารณฤทธิ์ว่าพระองค์มีข้อเสนอใดในการเจรจาหยุดยิง ถึงแม้จะมีการใส่บทสัมภาษณ์ไว้ด้วย แต่ก็ไม่นับว่าเป็นข้อคิดเห็น แต่มีส่วนที่ไม่ใช่ข้อเท็จจริงในเหตุการณ์สัมภาษณ์อยู่เช่น “...some diplomatic analyst have suggested this demonstrates an erosion of support for Prince Ranariddh. ...” หรือแม้แต่ข้อคิดเห็นของเจ้ารณฤทธิ์ต่อการกระทำของสหภาพยุโรป “Prince Ranariddh expressed unhappiness at the E-U move, saying that his return represents a principle of democratic choice.”

นอกจากนี้เช่นเดียวกับในข่าวสั้นที่ผู้สื่อข่าวได้ประเมินสถานการณ์ไว้ซึ่งเป็นข้อคิดเห็นส่วนตัวที่ว่า “But Prince Ranariddh’s proposal for talks may run into trouble, since....”

ข่าววันที่ 19 มกราคม 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - SITREP (L)

เนื้อหาโดยสรุป เป็นการรายงานสถานการณ์ทางการเมืองต่างๆ ไปในกัมพูชา เกี่ยวกับการเลือกตั้งที่จะมีขึ้น ผู้แทนของสหประชาชาติในกัมพูชา นายโทมัส แฮมมาเบอร์ก ได้ให้สัมภาษณ์ว่า เขาไม่มีความเชื่อมั่นว่าการเลือกตั้งที่จะมีขึ้นจะเป็นไปด้วยความบริสุทธิ์และยุติธรรม เพราะความรุนแรงในกัมพูชายังคงมีอยู่ โดยเฉพาะถ้ารัฐบาลไม่มีการสอบสวนอย่างจริงจังในเหตุการณ์รุนแรงที่เกิดขึ้นที่ผ่านมา ในขณะที่เดียวกันสมเด็จพระสันตะปาปาได้กล่าวว่า เขาจะตอบโต้ต่อการวิพากษ์วิจารณ์ใดๆ ถ้ายังไม่หยุดการกล่าวหาในเรื่องสิทธิมนุษยชน ในขณะที่การต่อสู้ระหว่างกองกำลังของสมเด็จพระสันตะปาปาของเจ้ารณฤทธิ์ ก็ยังคงดำเนินอยู่ตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา โดยที่สมเด็จพระสันตะปาปายามที่จะทำลายฐานที่มั่นสุดท้าย

วิเคราะห์ รายงานข่าวนี้ผู้สื่อข่าวได้โทรศัพท์ติดต่อสัมภาษณ์นายโทมัส แสมมาเบร์ก เกี่ยวกับสถานการณ์ทางการเมือง โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งที่จะมีขึ้นในวันที่ 26 กรกฎาคม 2541 โดยได้ป้อนคำถามทั้งในเรื่องของการเลือกตั้ง สิทธิมนุษยชน ซึ่งเป็นการถามนำ โดยที่ย่อมจะทราบได้ว่า นายแสมมาเบร์กจะตอบอย่างไร ในฐานะที่เป็นตัวแทนพิเศษด้านสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติประจำกัมพูชา ผู้วิจัยวิเคราะห์ข่าวนี้แล้วต้องของแสดงความคิดเห็นไว้ว่า เป็นข่าวที่ขาดข้อเท็จจริงอย่างมากในรูปแบบของการนำเสนอ เพราะได้นำบทสัมภาษณ์มาเป็นตัวชูโรงในรายงานข่าวนี้ จะมีก็เพียงส่วนที่กล่าวถึงการสู้รบเท่านั้น ที่รูปแบบการนำเสนอเป็นข้อเท็จจริงล้วนๆ ปราศจากข้อคิดเห็น

ข่าววันที่ 16 มกราคม 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA / E-U/ ELECTIONS (L)

เนื้อหาโดยสรุป สหภาพยุโรปได้ให้เงินช่วยเหลือ เพื่อการเลือกตั้งในกัมพูชากว่า 11 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยปราศจากเงื่อนไขเบื้องต้นใดๆ ทำให้ฝ่ายค้านคือเจ้ารณฤทธิ์ออกมาต่อต้านต่อขบวนการกระทำของสหภาพยุโรป เป็นการทำให้ประชาธิปไตยในกัมพูชาถอยหลังไปอีก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่ไม่ตั้งเงื่อนไขให้สมเด็จพระสันเข็นรับรองความปลอดภัยในการเลือกตั้งกลับกัมพูชาของเจ้ารณฤทธิ์ ซึ่งทางสหรัฐรวมถึงรัฐบาลของหลายๆ ประเทศ ก็ได้ออกมาบอกว่า การเลือกตั้งจะไม่มีทางเป็นไปได้ไปอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรม เว้นแต่เจ้ารณฤทธิ์จะได้รับการรับรองความปลอดภัยในการเลือกตั้งกลับประเทศ เพื่อร่วมแข่งขันในการเลือกตั้งด้วย นอกจากนี้แล้วนับตั้งแต่การทำรัฐประหารโดยสมเด็จพระสันเข็น ทำให้ชาติต่างๆ ยุติและระงับการให้ความช่วยเหลือด้านการเงินต่อกัมพูชา

วิเคราะห์ ในเนื้อหาที่มีการนำเอาความคิดเห็นของหลายๆ คนเข้ามาปนอยู่ด้วย เช่นความคิดเห็นของนายคอง วินูลย์ ผู้สนับสนุนใกล้ชิดเจ้ารณฤทธิ์ ที่ออกมาวิจารณ์การตัดสินใจของสหภาพยุโรป หรือแม้แต่การตั้งข้อสังเกตของสหรัฐในเรื่องการเดินทางกลับประเทศกัมพูชาของเจ้ารณฤทธิ์ และรวมถึงความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่อาวุโสของสหภาพยุโรปต่อการให้ความช่วยเหลือด้านการเงิน สำหรับการเลือกตั้งด้วย ซึ่งประเด็นที่แท้จริงก็คือการให้ความช่วยเหลือด้านการเงินอย่างเดียว

ข่าววันที่ 6 มกราคม 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - POL POT (L)

เนื้อหาโดยสรุป หนังสือพิมพ์ Bangkok Post ได้รายงานข่าวว่า นายพอลพต ผู้นำเขมรแดง ยังคงถูกควบคุมตัวไว้ในเมืองอันลองเวง ทางตอนเหนือของกัมพูชา อันเป็นการลบข่าวลือที่ว่าเขาได้เดินทางออกนอกประเทศไปแล้ว ผู้สื่อข่าวของ Bangkok Post นายประสิทธิ์ยังรายงานด้วยว่า อดีตผู้นำเขมรแดงได้บอกกับเขาว่า ชีวิตทางการเมืองของเขาได้จบสิ้นลงแล้ว ก่อนหน้านี้มีรายงานข่าวที่ยืนยันไม่ได้กล่าวว่า พอลพตได้เดินทางออกจากกัมพูชาเพื่อไปรักษาตัว ซึ่งบางกระแสก็บอกว่าไปรักษาที่ประเทศจีน แต่เจ้าหน้าที่ของจีนได้ออกมาปฏิเสธข่าวนั้น ชะตากรรมของนายพอลพตได้

เป็นหัวข้อที่ได้รับการสงสัยอย่างมากรวมทั้งข่าวลือในช่วงปีที่ผ่านมา สองปีก่อนมีรายงานข่าวว่าเขาได้ตายลง และในปีถัดมาก็มีข่าวว่านายทหารระดับสูงของเขาได้จับตัวและกักขังเขาไว้ ต่อมาผู้สื่อข่าวของ FAR EASTERN ECONOMIC REVIEW ได้รับเชิญไปเป็นสักขีพยานในการตัดสินใจให้นายพลพลตถูกจองจำตลอดชีวิต นอกจากนี้พลตยังได้ปฏิเสธข้อกล่าวหาที่ว่าเขาเป็นต้นเหตุที่ทำให้มีการสังหารชาวกัมพูชากว่า 1-2 ล้านคน นอกจากนี้ตามม็อก ทหารคนสนิทของพลตก็ได้ออกมาปฏิเสธความรับผิดชอบเช่นกัน โดยบอกว่าพลตเท่านั้นที่มีอำนาจสั่งการและเป็นผู้ที่ต้องรับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียว

วิเคราะห์ มีการนำความคิดเห็นของหลายๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับนายพลต นำเสนอไว้ในรายงานข่าวนี้ด้วย เช่น “...Ta Mok, who was Pol Pot’s closet associate.. also denied any blame for the deaths of his countrymen, saying that only Pol Pot had the power of command and...” “..the Khmer Rouge officials said they have formed a “National Unity Party” to replace the ..” ทำให้ไม่ใช่เฉพาะแต่ประเด็นเรื่องความสงสัยในตัวพลตเท่านั้นที่ถูกนำเสนอ

ข่าววันที่ 5 มกราคม 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - POL POT (L)

เนื้อหาโดยสรุป มีข่าวลือมากมาย เกี่ยวกับตัวนายพลต อดีตผู้นำเขมรแดง ผู้ซึ่งเป็นที่ต้องการตัวของหลายๆ ฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นรัฐบาลกัมพูชา หรือนานาชาติ ข่าวลือล่าสุดก็คือเขาได้หลบหนีออกจากกัมพูชาไปยังประเทศจีนเพื่อรักษาตัว แต่ทางการจีนก็ได้ออกมาปฏิเสธข่าวนี้ แต่นักข่าว Mr.Nate Thayer ได้ให้สัมภาษณ์เสี้ยวอเมริกาว่า เขาไม่เชื่อว่านายพลตจะหนีออกนอกประเทศ และยังคงถูกควบคุมตัวอยู่ที่เมืองอันลวงเวง ทางตอนเหนือของกัมพูชา เพราะไม่มีใครมีหลักฐานที่นำมายืนยันได้ว่าเขาหนีออกนอกประเทศ ข่าวลือต่างๆ นั้นได้รับการพิสูจน์ว่าไม่จริง ด้วยการที่นักข่าว Mr.Thayer ได้เดินทางไปยังเมืองอันลวงเวง และเห็นกับตาว่านายพลตยังคงอยู่ที่นั่น ภายใต้การควบคุมตัวไว้ของเขมรแดง อีกทั้งเขาก็มีท่าทางอิดโรยและสุขภาพไม่สู้ดีนัก ข่าวลือต่างๆ นี้อาจจะยังคงมีต่อไป จนกว่าที่นายพลตจะเสียชีวิต ซึ่งเมื่อถึงเวลานั้น อาจจะไม่มีใครบอกได้ว่าเขาเสียชีวิตจริงๆ ก็ได้

วิเคราะห์ ข่าวนี้เกี่ยวข้องกับตัวนายพลต แต่ข้อมูลส่วนใหญ่ได้มาจากแหล่งอื่นๆ ไม่มีแหล่งข้อมูลที่มาจากตัวนายพลตโดยตรง ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นข้อคิดเห็นทั้งนั้น โดยเฉพาะการสัมภาษณ์นักข่าว Mr.Nate Thayer ผู้ซึ่งผู้สื่อข่าวเสี้ยวอเมริกาให้นำหน้าหน้าว่าเขาเป็นบุคคลที่น่าเชื่อถือที่สุด เพราะเป็นผู้เดียวที่เคยได้ไปเห็นและสัมภาษณ์พลตมาแล้วด้วยตนเอง และผู้สื่อข่าวเองก็ได้ใส่ความคิดเห็นไว้ในย่อหน้าสุดท้ายเช่นกัน ที่ว่า “ Given the secrecy of Khmer Rouge, the mystery surrounding Pol Pot is likely to continue until he dies – which may not even be independently confirmed when it actually happens.” ทำให้ข้อมูลนั้นค่อนข้างจะขาดข้อเท็จจริงเสียเป็นส่วนใหญ่

6. NEUTRALITY (ความเป็นกลางในรูปแบบของการนำเสนอรายงานข่าว)

ข่าว วันที่ 10 พฤษภาคม 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA / REFUGEES (BKG)

เนื้อหาโดยสรุป เหตุการณ์นี้ ผู้สื่อข่าวได้เดินทางไปยังจังหวัดศรีสะเกษ เพื่อรวบรวมข้อมูลของผู้อพยพชาวกัมพูชา ที่เดินทางข้ามพรมแดนมายังฝั่งประเทศไทย เพื่อหนีภัยสงครามระหว่างกองกำลังของรัฐบาลกับฝ่ายตรงกันข้าม (เขมรแดง) โดยได้รายงานถึงสาเหตุที่ทำให้ประชาชนกัมพูชาส่วนหนึ่งต้องอพยพเข้ามายังประเทศไทย มีการบรรยายถึงสภาพของพื้นที่และของค่ายผู้ลี้ภัยที่จัดหาไว้โดยหน่วยงานทหาร รวมถึงมีการสัมภาษณ์ ผู้ที่เกี่ยวข้องในการให้ความช่วยเหลือด้านการแพทย์ที่เป็นชาวเยอรมัน อีกทั้งมีการรายงานด้วยว่าบรรดาผู้อพยพเหล่านี้ไม่ใช่แค่พลเรือนเท่านั้น หากแต่ยังมีกองกำลังของเขมรแดงปะปนมาด้วย ซึ่งทหารไทยได้ปฏิเสธ แต่จากการสัมภาษณ์ชาวเขมรผู้หนึ่งได้บอกในสิ่งที่ตรงกันข้าม

วิเคราะห์ รายงานข่าวนี้มีการนำเสนอไปในทางที่สร้างให้เกิดความเข้าใจว่าค่ายผู้อพยพที่ทางทหารไทยจัดหาให้มีสภาพไม่เหมาะสมหรือมี facility ไม่ครบถ้วนที่ควรจะเป็นค่ายสำหรับผู้อพยพในสภาพแวดล้อมนั้นๆ ด้วยการใช้ประโยคที่ว่า "The term "CAMP" may be a bit misleading และในย่อหน้าที่ว่า "... The term "CAMP" may be a bit misleading. For there is as yet very little for the refugees on this hot, dusty plain on the Thai side of the border. Plastic sheets provide elementary shelter. There is little natural shade. Water must be trucked in. A few vendors sell food and clothing. What sanitary facilities there are of the most rudimentary kind..."

ข่าววันที่ 7 พฤษภาคม 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA / HUN SEN (L)

เนื้อหาโดยสรุป นายกรัฐมนตรีคนที่สองของกัมพูชา สมเด็จฮุนเซน ได้เดินทางมายังประเทศไทย และได้เปิดแถลงข่าวเกี่ยวกับประเด็นการเลือกตั้งที่จะมีขึ้น รวมถึงเรื่องนิรโทษกรรมต่อบรรดาผู้นำของเขมรแดง ซึ่งเป็นไปไม่ได้

วิเคราะห์ ผู้สื่อข่าวใช้คำว่า "Threatened" ในย่อหน้าที่ว่า "Cambodian co-prime minister Hun Sen Thursday ruled out any postponement in the upcoming elections, and threatened to hang onto to power for five more years if they are not held on July 26th as scheduled." ซึ่งจากการแถลงของสมเด็จฮุนเซนไม่ได้บอกว่าเป็นการข่มขู่ว่า เพียงแต่บอกว่าถ้าไม่เลือกตั้งตามกำหนด เขาจะอยู่ในอำนาจต่อไปอีก 5 ปี ซึ่งผู้สื่อข่าวได้ใช้คำนี้เสริมเข้าไปในประโยคเพื่อแสดงน้ำหนักของคำกล่าวของสมเด็จฮุนเซน

ข่าว วันที่ 6 พฤษภาคม 2541 หัวเรื่อง THAILAND - HUN SEN (S & L)

เนื้อหาโดยสรุป รายงานการเดินทางมาเยือนประเทศไทยของนายกรัฐมนตรีคนที่สองของกัมพูชา สมเด็จฮุนเซ็น ว่ามีวัตถุประสงค์เพื่อลงนามในสนธิสัญญาทวิภาคีว่าด้วยการปราบปรามยาเสพติด และรายงานข่าวยังได้กล่าวถึงสถานการณ์ทางการเมืองก่อนการเลือกตั้งด้วย

วิเคราะห์ มีการใช้คำเพื่อเสริมน้ำหนักให้เข้าใจว่าเกี่ยวกับสถานการณ์ทางการเมืองในกัมพูชาไปในทิศทางลบ คือ “Touchy” ในประโยคที่ว่า “But it is expected they will deal with the touchy political situation in Cambodia...” ในข่าวสั้น และในข่าวยาวใช้คำว่า “Extremely delicate” ในประโยค “Cambodia is an extremely delicate political situation, with elections scheduled for July...” โดยที่บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการเมืองในกัมพูชาโดยตรงคือสมเด็จฮุนเซ็น ไม่ได้กล่าวเช่นนั้นเลยในการเดินทางมาเยือนประเทศไทยครั้งนี้

ข่าววันที่ 28 เมษายน 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - HUN SEN (BKG)

เนื้อหาโดยสรุป รายงานการปรากฏตัวของสมเด็จฮุนเซ็นเป็นครั้งแรกต่อสาธารณชน หลังจากที่มีการดาบของเขาเสียชีวิต และพูดถึงบรรยากาศทางการเมืองต่างๆ ไป

วิเคราะห์ ในประโยคที่รายงานว่า มีการปะทะกันระหว่างกลุ่มผู้ชุมนุมที่ให้การสนับสนุนเจ้ารณฤทธิ์ กับ สมเด็จฮุนเซ็นว่าเป็นกลางไม่ดีทางการเมือง ซึ่งการใช้คำว่า “เป็นกลางไม่ดี (Ominous)” แสดงถึงความเป็นกลางในการนำเสนอเพื่อให้เกิดความเข้าใจในทางลบ “... But, in a ominous sign, Pro-Hun Sen demonstrators clashed with Prince Ranariddh’s supporters in the streets of Phnom Penh.”

ข่าววันที่ 23 เมษายน 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - KHMER ROUGE (L)

เนื้อหาโดยสรุป รายงานถึงความเคลื่อนไหวของผู้นำทางทหารของเจ้ารณฤทธิ์และผู้นำทางทหารของกลุ่มเขมรแดงที่ว่าจะมีการรวมกองกำลังกัน โดยได้ปฏิเสธรายงานข่าวที่เสียของอเมริกาได้ รายงานข่าวไปเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2541 ว่าไม่เป็นความจริง

วิเคราะห์ มีการใช้คำบางคำเพื่อเป็นการก่อให้เกิดภาพในทางลบต่อกลุ่มเขมรแดง คือที่กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงชื่อของกลุ่มเขมรแดงเป็นเสมือนการคิดประดิษฐ์ตัวตนขึ้นมาใหม่ (Reinvented themselves) “... The remaining Khmer Rouge elements have reinvented themselves under a new name calling themselves the “National Solidarity Party”” และยังเขียนด้วยว่า จากการเปลี่ยนชื่อใหม่ในทางเทคนิคแล้วก็เพื่อบอกว่าเราไม่ใช่เขมรแดง “...-- and are therefore, in a technical sense, not “Khmer Rouge.” อันอาจทำให้ผู้รับสารเข้าใจหรือเกิดความรู้สึกได้ว่า การ

เปลี่ยนชื่อก็คือการหลอกลวงต่อประชาชนและต่อสังคมโลก ทั้งๆ ชื่อใหม่ของกลุ่มนั้น ทางพลเอก เนียก บุญชัยบอกว่าเป็นการเปลี่ยนในทางการเมือง ไม่ใช่ทางทหาร เพื่อก่อตั้งพรรคไว้ในการเลือกตั้งที่จะมีขึ้น

ข่าววันที่ 22 เมษายน 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - RANARIDDH (L)

เนื้อหาโดยสรุป รายงานถึงบรรยากาศและความเคลื่อนไหวทางการเมืองก่อนที่จะมีการเลือกตั้ง โดยกล่าวถึงเฉพาะความเคลื่อนไหวของเจ้ารณฤทธิ์ และของกลุ่มเขมรแดง และในข่าวยังพูดถึงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มของเจ้ารณฤทธิ์กับกลุ่มของเขมรแดงด้วย รวมถึงบทบาทของประเทศญี่ปุ่นในการเข้ามามีส่วนให้เจ้ารณฤทธิ์สามารถเข้าร่วมในการเลือกตั้งได้

วิเคราะห์ ในตอนเริ่มต้นของรายงานข่าว ผู้สื่อข่าวได้ให้ภาพของบรรยากาศทางการเมืองในประเทศกัมพูชาไว้ด้วยการใช้คำว่า “muddy” และคำว่า “murkier” ในประโยคที่ว่า “Cambodia’s already muddy political picture got murkier Wednesday with contradictory statements by Prince Ranariddh and his top commander” อันเป็นการชี้แนะหรือต้องการให้ผู้รับสารเข้าใจไปได้ว่า บรรยากาศทางการเมืองในกัมพูชาคลุมเครือมากขึ้นจากที่เดิมก็ไม่แน่นอนอยู่แล้ว โดยที่ผู้สื่อข่าวตีความเองจากความขัดแย้งในแถลงการณ์ของเจ้ารณฤทธิ์กับผู้บัญชาการกองกำลังของเจ้ารณฤทธิ์ และยังคงให้ภาพที่เป็นลบต่อกลุ่มเขมรแดงอีก ในประโยคที่ว่า “... But Khiek Bun Chaay and Prince Ranariddh’s other military commanders, who have been making a stubborn stand in northern Cambodia, were not part of the deal ” มีการอธิบายให้ผู้รับสารเข้าใจไปว่าการไม่ยอมอ่อนข้อให้กับรัฐบาลเป็นการคือรัน เสริมเข้าไปในใจความหลักว่า กลุ่มนี้ไม่ได้อยู่ในข้อตกลงที่เสนอโดยประเทศญี่ปุ่นกับรัฐบาลกัมพูชา

ข่าววันที่ 22 เมษายน 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - RANARIDDH UPDATE (S)

เนื้อหาโดยสรุป เจ้ารณฤทธิ์ ได้เดินทางกลับกัมพูชาเป็นครั้งที่สอง เพื่อเข้าเฝ้ากษัตริย์สีหนุ ในการขอความช่วยเหลือให้จัดการกับความวุ่นวายทางการเมืองที่มีอยู่ในขณะนี้สำหรับการเลือกตั้งที่จะมีขึ้น นอกจากนี้พระองค์ยังทรงปฏิเสธว่ามีความสัมพันธ์กับเขมรแดงที่เหลืออยู่ด้วย และมีความประสงค์จะให้กองกำลังของพระองค์ที่เหลืออยู่เข้าไปรวมกับกองกำลังของรัฐบาลกัมพูชาด้วย

วิเคราะห์ ในบทนำ ผู้สื่อข่าวได้เขียนโปรยหัวให้เห็นว่าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ไม่เจ้ารณฤทธิ์ หรือเนียก บุญชัย ที่พูดโกหก แต่เขาเขียนด้วยประโยคที่ว่า แถลงการณ์ของทั้งสองคนขัดแย้งกัน ซึ่งไม่เป็นกลางในรูปแบบของการนำเสนอข่าว นอกจากนี้ในตัวเนื้อหาผู้สื่อข่าวเขียนขยายความในประโยคที่ว่า “... The General said Ta Mok – a Khmer Rouge commander with a reputation for brutality – would be his chief advisor.” ทั้งๆ ที่เป็นการเขียนอ้างคำกล่าวของพลเอก เนียก บุญชัย

ว่าตามืออาจจะเป็นเสนาธิการ แต่พลเอกเนียบ บุญชัย ไม่ได้ให้คำจำกัดความว่าตามือผู้ที่มีชื่อเสียงในทางเหี้ยมโหด ซึ่งเป็นการใช้คำเพื่อสร้างและตอกย้ำในทางลบต่อเขมรแดง

ข่าววันที่ 21 เมษายน 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - ELECTIONS (L)

เนื้อหาโดยสรุป เป็นข่าวเกี่ยวกับความเคลื่อนไหว ในการให้ความช่วยเหลือทางการเงินของสหภาพยุโรปต่อการเลือกตั้งในกัมพูชา

วิเคราะห์ เนื้อหาข่าวเริ่มต้นด้วยการนำเสนอความเคลื่อนไหวของสหภาพยุโรป ในการให้ความช่วยเหลือด้านการเงินในการเลือกตั้ง และในตอนท้ายๆ มีการโยงไปถึงเรื่องของความบริสุทธิ์ ยุติธรรมในการเลือกตั้งด้วย แต่ในตอนท้ายสุดมีการนำเอาข้อคิดเห็นของนักการทูตตะวันตกและนักเจ้าหน้าที่อาวุโสของอาเซียนเข้ามาปิดท้ายเพื่อเป็นการตอกย้ำให้เห็นว่าการเลือกตั้งที่จะมีขึ้นในวันที่ 26 กรกฎาคม 2541 นั้นไม่สามารถดำเนินไปได้อย่างบริสุทธิ์ยุติธรรมแบบที่เรียกว่า 100 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งถือได้ว่าผู้สื่อข่าวไม่มีความเป็นกลาง เพราะได้พยายามสร้างให้ผู้รับสารเกิดความเข้าใจไปในทำนองนั้น

ข่าววันที่ 19 เมษายน 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA POL (L)

เนื้อหาโดยสรุป เป็นข่าวที่เกี่ยวข้องกับการประชุมของเจ้าหน้าที่ระดับสูงของหลายฝ่ายไม่ว่าจะเป็นสหรัฐ สหภาพยุโรป และอาเซียน เกี่ยวกับการเลือกตั้งในกัมพูชาว่าจะทำอย่างไรให้ดำเนินไปได้อย่างบริสุทธิ์และยุติธรรม รวมไปถึงการให้ความช่วยเหลือด้านการเงินในการจัดการเลือกตั้งด้วย

วิเคราะห์ ในย่อหน้าที่สอง ในที่ประชุมได้แสดงความเป็นห่วงต่อบรรยากาศทางการเมืองก่อนการเลือกตั้ง โดยเฉพาะการข่มขู่ ผู้สื่อข่าวได้นำเอาเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อปีที่ผ่านมา (2540) ซึ่งเกี่ยวกับการกระทำรัฐประหารโดยสมเด็จฮุนเซ็น ต่อเจ้ารณฤทธิ์ มาเป็นส่วนขยาย ความเป็นห่วงในการข่มขู่ทางการเมือง ซึ่งในความเป็นจริงแล้ว เรื่องรัฐประหารเป็นอดีต ที่ไม่ได้เกี่ยวข้องโดยตรงในทางการเมืองปัจจุบัน หากแต่ผู้สื่อข่าวต้องการชี้ให้เห็นถึงข้อเสียเปรียบของเจ้ารณฤทธิ์ต่อสมเด็จฮุนเซ็น ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นการรายงานข่าวเข้าข้างเจ้ารณฤทธิ์ ถือได้ว่าไม่เป็นกลางในการรายงานข่าว แต่ถ้าฟังผ่านๆ ไปแล้วก็จะไม่สามารถรู้ได้ถึงวัตถุประสงค์แอบแฝงนี้

ข่าววันที่ 17 เมษายน 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA KHMER ROUGE (BKG)

เนื้อหาโดยสรุป เป็นการรายงานเกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นของกองกำลังเขมรแดง หลังจากการเสียชีวิตของผู้นำเขมรแดง นายพอล พต

วิเคราะห์ ย่อหน้าสุดท้ายเป็นยกเอาการวิเคราะห์ ของนักวิเคราะห์ทางการเมืองมาปิดท้าย ข่าวบอกว่าแม้แต่ทางฝ่ายรัฐบาลกัมพูชาเองก็ไม่อยากที่จะดำเนินคดีกับเขมรแดงเท่าไรนัก เพราะพวกเขาเหล่านั้นก็เคยเป็นเขมรแดงมาก่อน จึงกลัวว่าข้อมูลเท็จจริงบางอย่างอาจจะถูกเปิดเผยก็ได้

ซึ่งอาจจะทำให้เกิดความเสียหายอย่างมาก ตรงคำพูดที่ทิ้งท้ายข่าวนี้เอง ที่ชี้ให้เห็นว่าผู้สื่อข่าวตั้งใจที่จะให้คำว่า “very damaging” มาสร้างภาพให้ผู้รับสารเข้าใจหรือเกิดความรู้สึกในทางไม่ดีต่อคนบางคนรัฐบาลกัมพูชา เป็นการไม่มีความเป็นกลางในส่วนของการนำเสนอ

ข่าววันที่ 17 เมษายน 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA-POL (S)

เนื้อหาโดยสรุป เป็นการรายงานความคืบหน้าในการพิสูจน์การเสียชีวิตของผู้นำเขมรแดง พอล พต โดยฝ่ายไทย

วิเคราะห์ รายงานข่าวชิ้นนี้ผู้สื่อข่าวได้รายงานด้วยความเป็นจริงทุกประการ โดยไม่มีการสอดแทรกความคิดเห็นส่วนตัวเข้าไป หรือมีการใช้คำเพื่อให้ผู้รับสารเกิดความเข้าใจไปในทางใดทางหนึ่ง แต่ผู้สื่อข่าวใช้เทคนิคในการเขียนข่าวอันแสดงให้เห็นความไม่เป็นกลางในการนำเสนอ ในประโยคที่ว่า “ The team – which did not include a medical doctor – shot new photographs and took hair and fingerprint samples from the body,...” ผู้สื่อข่าวได้เขียนเน้นว่า ทีมของทหารไทยที่ไปตรวจสอบศพของพอล พต นั้น ไม่มีหมอร่วมอยู่ด้วย ซึ่งตรงประโยคนี้เองเวลาบันทึกเสียง ผู้สื่อข่าวก็จะเน้นการอ่าน เพื่อสื่อความหมายอะไรบางอย่าง

ข่าววันที่ 16 เมษายน 2541 หัวเรื่อง OBITUARY: POL POT (BKG)

เนื้อหาโดยสรุป เป็นข่าวการเสียชีวิตของพอล พต โดยรายงานถึงประวัติส่วนตัวและความเป็นมาของพอล พต รวมไปถึงประวัติทางการเมือง และสิ่งที่เขาได้ทำไว้ต่อประเทศกัมพูชา

วิเคราะห์ การนำเสนอไม่มีความเป็นกลาง เพราะได้มีการใช้วลีเพื่อตอกย้ำความไม่ดีที่ผู้นำเขมรแดง พอล พต ทำไว้ ในประโยคที่ว่า “ Pol Pot and his comrades took control of Cambodia – and began their terrible experiment in remaking the country into a pure, marxist, agrarian society.” วลีเสริมที่ว่า “began their terrible experiment” มาเป็นส่วนขยายในประโยคการนำพาประเทศไปสู่ระบบมาร์กซิสต์

ข่าววันที่ 16 เมษายน 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA- POL POT (S)

เนื้อหาโดยสรุป เป็นข่าวการตายของนายพอล พต ผู้นำเขมรแดง บริเวณชายแดนไทยกัมพูชา ซึ่งเป็นรายงานที่ยังไม่สามารถหาแหล่งข่าวยืนยันได้ว่า นายพอล พต ตายจริง หากแต่มีความน่าเชื่อถือได้ว่าจะเป็นการจริง

วิเคราะห์ ในรายงานข่าวสั้นนี้ มีการใช้วลี who led Cambodia into a dark revolution มาแสดงถึงความไม่เป็นกลางในการนำเสนอ ในประโยคที่ว่า “ Reports from a variety of sources say Pol Pot, who led Cambodia into a dark revolution, died of....” เพราะต้องการให้ผู้รับสารเข้าใจถึงภาพลักษณ์ของพอล พต ในส่วนที่ไม่ดี

ข่าววันที่ 8 เมษายน 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - ELECTIONS (S & L)

เนื้อหาโดยสรุป เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งที่จะมีขึ้น แต่ยังคงมีความเป็นห่วงในเรื่องจากเลขานุการองค์การสหประชาชาติในเรื่องปัญหาต่างๆ ที่อาจจะมีผลทำให้การเลือกตั้งไม่บริสุทธิ์และยุติธรรม รวมไปถึงความเคลื่อนไหวของฝ่ายเจ้ารณฤทธิ์และสมเด็จฮุนเซ็นด้วย นอกจากนี้มีการนำเอาบรรยากาศการเลือกตั้งครั้งก่อนนำมาเปรียบเทียบด้วย เพื่อแสดงให้เห็นความแตกต่างกับการเลือกตั้งที่จะมีขึ้น โดยเฉพาะในประเด็นการสนับสนุนจากต่างชาติ

วิเคราะห์ มีการใช้วลีเช่นเคยในการนำเสนอให้เข้าใจไปในทางลบต่อสมเด็จฮุนเซ็น ในประโยคที่ว่า “ Co-Prime Minister Hun Sen forcibly toppled his rival. Prince Ranariddh, from power last July in what was effectively a coup. ...” เป็นวิธีที่ผู้สื่อข่าวเขียนเพื่อนำเสนออย่างแบบยลด้วยการชี้ให้เห็นว่าการใช้กำลังขับไล่ของสมเด็จฮุนเซ็น เป็นสิ่งที่เรียกว่า ปฏิวัติรัฐประหารนั่นเอง ซึ่งได้ถึงความรู้สึกมากกว่าการพูดตรงๆ มาเลยว่า สมเด็จ ฮุนเซ็นทำการปฏิวัติต่อเจ้ารณฤทธิ์

ข่าววันที่ 1 เมษายน 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - MEDIA (BKG)

เนื้อหาโดยสรุป เป็นรายงานข่าวเกี่ยวกับการเข้าถึงในการใช้สื่อมวลชนเป็นเครื่องมือในการหาเสียง สำหรับการเลือกตั้งที่จะมีขึ้น โดยฝ่ายค้านอย่างเจ้านโรดม รณฤทธิ์เห็นว่า เสียเปรียบเพราะไม่มีอะไรรับประกันได้ว่าจะได้ใช้สื่อมวลชนอย่างเท่าเทียมกัน อีกทั้งนักวิเคราะห์ได้มองด้วยว่าแหล่งข่าวสารในกัมพูชาที่สำคัญสำหรับประชาชนก็คือ วิทยู ทั้งวิทยูท้องถิ่น หรือแม้แต่วิทยูระหว่างประเทศอย่างเสียงอเมริกา และโทรทัศน์ สำหรับผู้ที่อยู่ในเมืองหลวง ส่วนสื่อสิ่งพิมพ์นั้นถูกควบคุมค่อนข้างมาก ไม่มีเสรีภาพในการนำเสนอข่าวสาร นอกจากนี้จิตวุฒิสมาชิกสหรัฐ ที่เดินทางมาจับเจ้ารณฤทธิ์ในครั้งนี้ก็ได้ ก็ได้ใช้ประเด็นนี้ มาเป็นดัชนีชี้ให้เห็นถึงความหวังของการเลือกตั้งอย่างบริสุทธิ์และยุติธรรมด้วย

วิเคราะห์ ในส่วนนำของรายงานข่าว ผู้สื่อข่าวก็ได้ตั้งเป็นประเด็นคำถามไว้ว่า ผู้สมัครแข่งขันในการเลือกตั้งครั้งนี้ที่เป็นคู่แข่งกับรัฐบาลจะได้มีโอกาสใช้สื่อมวลชนเป็นประโยชน์ในการรณรงค์หาเสียงหรือไม่ ซึ่งถือได้ว่าเป็นการใส่ความคิดเห็นส่วนตัวเข้าไปและดูไม่มีความเป็นกลางในการนำเสนอ เพราะเสนอในประเด็นที่สอดคล้องกับข้อเรียกร้องของเจ้ารณฤทธิ์ ซึ่งถ้าผู้สื่อข่าวพูดว่า ในรายงานข่าวนี้นี้เราจะมาดูเกี่ยวกับสื่อมวลชนกับการหาเสียง ก็ยังจะดูเข้าที่กว่า

ข่าววันที่ 24 มีนาคม 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - THAILAND (L)

เนื้อหาโดยสรุป รายงานข่าวเกี่ยวกับ การเดินทางมาเยือนประเทศไทย ของรัฐมนตรีร่วมกลาโหมกัมพูชา นายเตียบัน เพื่อหารือข้อราชการหลายประการ และหนึ่งในนั้นก็คือ การรับรองความปลอดภัยในการเดินทางกลับกัมพูชาของเจ้านโรดม รณฤทธิ์ โดยรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ มรว. สุชุมพันธ์ บริพัตร ได้ให้สัมภาษณ์เชื่อมั่นว่า การเดินทางกลับกัมพูชาของเจ้ารณ

ฤทธิ์จะเป็นส่วนทำให้การเลือกตั้งนั้น บริสุทธิ์และยุติธรรมได้ แต่อย่างไรก็ตามยังคงมีเรื่องราวอีกหลายประการที่น่าเป็นห่วง นอกเหนือไปจากการเสด็จกลับกัมพูชาของพระองค์

วิเคราะห์ มีประโยคหนึ่งที่ผู้สื่อข่าวใช้มาขยายความหวังในการลงสมัครเลือกตั้งของเจ้ารณฤทธิ์ เพื่อปกป้องการสูญเสียอย่างไม่เป็นธรรมจากการถูกระงับการลงสมัครโดยสมเด็จพระสันตะปาปา คือ “.. hoping to regain through the ballot what he lost through the gun.” อันเป็นการชี้ชัดให้เห็นว่า ฝ่ายใดถูกฝ่ายใดผิด ฝ่ายใด หรือให้เห็นความไม่เป็นธรรมที่เกิดขึ้นกับเจ้ารณฤทธิ์ ซึ่งนับว่าไม่เป็นกลางในการนำเสนอข่าว

ข่าววันที่ 23 มีนาคม 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - RANARIDDH (L)

เนื้อหาโดยสรุป รายงานข่าวพูดถึงการพบปะกันระหว่างเจ้ารณฤทธิ์ กับทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทย เกี่ยวกับการเสด็จกลับกัมพูชาของพระองค์หลังจากที่ได้รับนิรโทษกรรมจากรัฐบาล ตามแผนสันติภาพของญี่ปุ่น แต่ในขณะที่เดียวกันผู้สนับสนุนที่ใกล้ชิดกับเจ้ารณฤทธิ์ก็ยังคงเป็นกังวลในเรื่องของความปลอดภัยในการเสด็จกลับกัมพูชา อีกทั้งการเตรียมพร้อมในการเลือกตั้งในอีกหลายๆ ประการที่บรรดาชาติต่างๆ ที่ให้ความช่วยเหลือในการเลือกตั้งยังคงเป็นห่วงอยู่ ไม่ว่าจะเป็นการลงทะเบียนในการมีสิทธิ์ออกเสียง การส่งผู้อพยพที่อยู่ในไทยกลับไปยังกัมพูชา นอกจากนี้ยังได้รายงานด้วยว่ากลุ่มเขมรแดงได้ปฏิเสธแผนการสันติภาพของญี่ปุ่นด้วย และคว่ำบาตรการเลือกตั้ง

วิเคราะห์ ข่าวนี้ขาดความเป็นกลาง เพราะในรายงานพูดถึงความเคลือบไหวโดยรวมในแผนสันติภาพของญี่ปุ่น และการเลือกตั้งที่จะมีขึ้น แต่ในส่วนนำของรายงานข่าว ผู้สื่อข่าวได้เน้นประเด็นไปที่ความปลอดภัยของเจ้ารณฤทธิ์แทน ซึ่งถือว่าเป็นเพียงประเด็นหนึ่งในแผนสันติภาพเท่านั้น

ข่าววันที่ 18 มีนาคม 2541 หัวเรื่อง RANARIDDH - REACT (L)

เนื้อหาโดยสรุป รายงานถึงการตัดสินใจของศาลในกรุงพนมเปญ ตามข้อกล่าวหาของสมเด็จพระสันตะปาปาว่าเจ้ารณฤทธิ์สมรู้ร่วมคิดกับเขมรแดงในการพยายามยึดอำนาจรัฐประหาร ในขณะที่เจ้ารณฤทธิ์ก็ได้เตรียมขอพระราชทานอภัยโทษจากกษัตริย์สีหนุ และยังได้กล่าวปฏิเสธข้อกล่าวหาด้วย นอกจากนี้ยังได้รายงานถึงการวิจารณ์ซ้ำแล้วซ้ำอีกของเจ้าหน้าที่ด้านสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติถึงการที่รัฐบาลกัมพูชาไม่ดำเนินการสอบสวนอย่างจริงจังในกรณีการสังหารบุคคลที่เป็นพันธมิตรกับเจ้ารณฤทธิ์ หลังจากเหตุการณ์ปฏิวัติเมื่อเดือนกรกฎาคม ปีที่ผ่านมา

วิเคราะห์ ข่าวนี้มีความไม่เป็นการในรูปแบบที่น่าเสนอ จะเห็นได้จากในย่อหน้าที่สาม ที่กล่าวว่าในการดำเนินคดีพบว่าเจ้ารณฤทธิ์มีความผิดจริง ในฐานะที่สมรู้ร่วมคิดกับเขมรแดงในความพยายามที่จะโค่นล้มนายกรัฐมนตรีสมเด็จพระสันตะปาปา ซึ่งการรายงานเพียงเท่านี้ก็อาจจะพอเพียงต่อความเป็นจริงของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในวันนั้น แต่ผู้สื่อข่าวกลับเขียนขยายความให้เห็นว่า “ As

it turned out, it was Hun Sen who toppled Prince Ranariddh last July...” คือการที่เขียนว่า แต่กลับกลายเป็นว่า สมเด็จฮุนเซ็นต่างหากที่โค่นล้มอำนาจเจ้ารณฤทธิ์ ซึ่งเป็นเสมือนการตัดสินใจให้เสร็จสรรพ ว่าคนผิดที่แท้จริงคือสมเด็จฮุนเซ็น ถึงแม้ว่า ในทางปฏิบัติ นานาชาติจะยอมรับว่า สมเด็จฮุนเซ็นกระทำรัฐประหารก็ตาม แต่นี่เป็นวิธีการเขียนที่เข้าข้างเจ้ารณฤทธิ์

ข่าววันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - POL (L)

เนื้อหาโดยสรุป รายงานถึงความวุ่นวายที่เกิดขึ้นระหว่างการประชุมสภาว่าด้วยเรื่องงบประมาณระหว่างฝ่ายที่สนับสนุนเจ้ารณฤทธิ์กับฝ่ายสนับสนุนสมเด็จฮุนเซ็น เมื่อรองประธานสภาได้กล่าวถึงเหตุการณ์เดือนกรกฎาคม ปีที่แล้ว ว่าเป็นการทำปฏิวัติ ฝ่ายพรรค BDLP ที่สนับสนุนสมเด็จฮุนเซ็น ได้ลุกขึ้นประท้วงและต้องการให้รองประธานสภาถอนคำพูดเสีย จากนั้นก็ได้มีการพูดถึงเรื่องเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ที่ว่าด้วยการลงคะแนนของพรรคการเมือง และท่าทีของสมเด็จฮุนเซ็นต่อเจ้ารณฤทธิ์ และความเคลื่อนไหวของเจ้ารณฤทธิ์ในต่างแดนด้วย

วิเคราะห์ ข่าวนี้ผู้สื่อข่าวถึงแม้จะไม่ได้เขียนนำเสนอให้เห็นในทางบวกหรือลบต่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง แต่ตอนขึ้นต้นของย่อหน้าแรกที่ว่า “ Old but still unhealed wounds ...” ก็เป็นการจงใจดักใจให้ผู้รับสารเข้าใจในภาพความขัดแย้งทางการเมืองในกัมพูชา ว่าเป็นเสมือนบาดแผลที่ยังไม่ได้รับการเยียวยา ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์ของผู้สื่อข่าวที่ต้องการจะสื่อสารออกมาในรูปแบบนั้น

ข่าววันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - ANGKOR (BKG)

เนื้อหาโดยสรุป เนื้อหาเกี่ยวกับนครวัดในกัมพูชา ซึ่งเป็นโบราณสถานที่สำคัญของโลก ผู้สื่อข่าวได้เขียนถึงที่มาที่ไปของความยิ่งใหญ่ของนครวัดในอดีต และได้รายงานให้เห็นถึงบรรยากาศความงดงาม ประกอบกับการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวบางราย แต่ก็ได้พูดถึง ความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยที่เกิดขึ้น จากการขายของกินและของที่ระลึกให้กับนักท่องเที่ยว รวมไปถึงเศษขยะต่างๆ และยังได้พูดถึงนครชม เมืองเก่าแก่ที่อยู่คู่กับนครวัด และได้กล่าวเปรียบเทียบไปถึงความยิ่งใหญ่ของอารยธรรมอันเก่าแก่ของมนุษยชาติกับพลังแห่งธรรมชาติ

ข่าววันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - TOURISM (BKG)

เนื้อหาโดยสรุป กัมพูชาไม่ได้เป็นจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยว เนื่องจากสงครามภายในประเทศ เพราะเมื่อพูดถึงกัมพูชา ผู้คนจะจำได้แต่พาดหัวข่าวที่เป็นเรื่องไม่ดีๆ เสียหมด ไม่ได้นึกถึงประวัติศาสตร์ของประเทศนี้เลย แต่หลังจากการเลือกตั้งครั้งใหญ่เมื่อปี ค.ศ.1993 กัมพูชาจึงได้พยายามพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะการท่องเที่ยว เพื่อนำเงินตราเข้าประเทศ ด้วยจุดขายของนครวัด นครชม แต่ก็ต้องมาหยุดชะงักลงอีกจากเหตุการณ์รัฐประหารเมื่อเดือนกรกฎาคม ค.ศ.1997 แต่ปัจจุบัน (ณ.เวลาที่รายงานข่าว) รัฐบาลกำลังพยายามที่จะลบภาพความไม่ดีเหล่านั้นออกไปเสีย

และเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวกลับมาอีกครั้งหนึ่ง ไค้ชชาวเบลเยียมคนหนึ่งกล่าวว่า มันเป็นการยากมากที่จะขายทัวร์นี้เพราะคนส่วนใหญ่คำนึงถึงเรื่องของความปลอดภัยมากกว่า นอกจากนี้ยังรายงานถึงการเข้ามาลงทุนในกิจการโรงแรมของชาวสิงคโปร์ ในเมืองเสียมราฐด้วยว่ามีความเสี่ยงสูง แต่นักลงทุนก็มั่นใจว่าจะสามารถรองรับนักท่องเที่ยวที่มีอำนาจซื้อสูงได้ แต่ผู้สื่อข่าวก็ได้ทิ้งท้ายข่าวด้วยการโยงเรื่องการท่องเที่ยวเข้าไปเกี่ยวกับการเมือง คือการเลือกตั้งที่จะมีขึ้นในเดือนกรกฎาคมว่าจะเป็นการเลือกตั้งที่นักท่องเที่ยวยังกลับมาอีกกับพูชาอีกถ้าการเมืองในกัมพูชามีเสถียรภาพหลังการเลือกตั้ง

วิเคราะห์ ข่าวนี้เมื่ออ่านโดยรวมแล้วเห็นได้ชัดว่าเป็นการรายงานคล้ายกับการทำประชาสัมพันธ์ อาจจะไม่เด่นชัดว่าทำให้ใคร แต่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นสายการบิน บางกอกแอร์ ผู้ประกอบการท่องเที่ยว หรือแม้แต่ประชาชนกัมพูชาเอง ย่อมได้รับประโยชน์ทางอ้อม ไม่น่าจะน้อย จึงไม่มีความเป็นกลางของรูปแบบการนำเสนอรายงานข่าว

ข่าววันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - POL (L)

เนื้อหาโดยสรุป นักการเมืองฝ่ายค้านนายสม รังษี ชูที่จะถอนตัวออกจากการเลือกตั้งที่จะมีขึ้น เว้นแต่ว่าจะมีสัญญาณที่บ่งชี้ว่าบรรยากาศทางการเมืองมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นกว่าเดิม นอกจากนี้เขายังต้องการเห็นการเสด็จนิวัติกลับกัมพูชาของเจ้ารณฤทธิ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและปลอดภัย อีกทั้งต้องมีการให้ใช้สื่อมวลชนที่เป็นวิทย์และโทรทัศน์ได้อย่างเสรี รวมไปถึงปรับปรุงกฎหมายเลือกตั้ง บรรยากาศทางการเมืองในกัมพูชาได้เริ่มอุ่นวามมาตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ปีที่แล้ว หลังจากสมเด็จฮุนเซ็นทำการปฏิวัติ และกำหนดวันเลือกตั้งทั่วไปขึ้นในวันที่ 26 กรกฎาคม 2541 นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ด้านสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติยังแสดงความวิตกกังวลว่า การเลือกตั้งจะบริสุทธิ์ยุติธรรมได้ก็ต่อเมื่อมีการสนองตอบต่อเงื่อนไขทางการเมือง รวมไปถึงสอบสวนเหตุฆาตกรรมผู้ให้การสนับสนุนเจ้ารณฤทธิ์หลังเหตุการณ์ปฏิวัติด้วย นายสม รังษี ยังได้กล่าวอย่างมีความหวังว่า การหยุดยิงระหว่างกองกำลังของสมเด็จฮุนเซ็นกับฝ่ายเจ้ารณฤทธิ์ อาจเป็นไปได้ เพราะไทยจะเป็นตัวกลางในการเจรจา

วิเคราะห์ มีการใช้คำว่า “PESSIMISM” (มองโลกในแง่ร้าย) มาขยายทัศนคติของนายสม รังษี ซึ่งเป็นการให้นิยามโดยผู้สื่อข่าวเอง ทำให้รูปแบบการนำเสนอมีความไม่เป็นกลาง

ข่าววันที่ 23 มกราคม 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - RIGHTS (L)

เนื้อหาโดยสรุป เจ้าหน้าที่ระดับสูงของสหประชาชาติได้พบกับนายกรัฐมนตรีฮุนเซ็น เพื่อหารือในเรื่องของปัญหาสิทธิมนุษยชน ซึ่งทั้งสองฝ่ายต่างแสดงความพึงพอใจต่อการหารือครั้งนี้ ในขณะที่เดียวกันเจ้าหน้าที่ของสหประชาชาติที่ประจำอยู่ในกัมพูชาได้ออกมาแสดงความวิตกกังวลต่อความล้มเหลวในการไต่สวนหาสาเหตุของการฆาตกรรมที่เกิดขึ้นหลังเหตุการณ์ปฏิวัติรัฐประหาร

นอกจากนี้สมเด็จพระสันตะปาปาได้แสดงความอัดอั้นใจต่อนางโรบินสันในการพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่สหประชาชาติที่ประจำอยู่ในกัมพูชาด้วย และในระหว่างการประชุม กลุ่มพิทักษ์สิทธิมนุษยชนก็ได้ออกมาสะท้อนความกังวลว่าบรรยากาศในกัมพูชายังคงน่าหวาดกลัวอยู่ เพราะผู้ที่ละเมิดสิทธิของผู้อื่นยังคงลอยนวล ไม่ได้รับการลงโทษ ทางด้านเจ้ารณฤทธิ์ซึ่งพำนักอยู่ในกรุงเทพมหานครก็ได้เสนอแผนการหยุดยั้งระหว่างกองกำลังของพระองค์กับของรัฐบาลที่สู้รบกันอยู่ทางตอนเหนือของกัมพูชาด้วย

วิเคราะห์ ในส่วนนำของข่าว ผู้สื่อข่าวได้เกริ่นนำและตั้งเป็นคำถามไว้ว่า การเลือกตั้งที่จะมีขึ้นจะน่าเชื่อถือได้มากเพียงใด เพราะเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนยังไม่ได้รับการแก้ไข ซึ่งเป็นการโยงเรื่องสิทธิมนุษยชนเข้ากับการเลือกตั้ง อันเป็นการรับลูกต่อบรรดากลุ่มต่างๆ ที่ดำเนินการด้านสิทธิมนุษยชนอยู่ในกัมพูชา ซึ่งขาดความเป็นกลางในรูปแบบของการนำเสนอ

ข่าววันที่ 19 มกราคม 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - SITREP (L)

เนื้อหาโดยสรุป เป็นการรายงานสถานการณ์ทางการเมืองต่างๆ ไปในกัมพูชา เกี่ยวกับการเลือกตั้งที่จะมีขึ้น ผู้แทนของสหประชาชาติในกัมพูชา นายโทมัส แฮมมาเบิร์ก ได้ให้สัมภาษณ์ว่า เขาไม่มีความเชื่อมั่นว่าการเลือกตั้งที่จะมีขึ้นจะเป็นไปด้วยความบริสุทธิ์และยุติธรรม เพราะความรุนแรงในกัมพูชายังคงมีอยู่ โดยเฉพาะถ้ารัฐบาลไม่มีการสอบสวนอย่างจริงจังในเหตุการณ์รุนแรงที่เกิดขึ้นที่ผ่านมา ในขณะที่เดียวกันสมเด็จพระสันตะปาปาได้กล่าวว่า เขาจะตอบโต้ต่อการวิพากษ์วิจารณ์ใดๆ ถ้ายังไม่หยุดการกล่าวหาในเรื่องสิทธิมนุษยชน ในขณะที่การต่อสู้ระหว่างกองกำลังของสมเด็จพระสันตะปาปาของเจ้ารณฤทธิ์ ก็ยังคงดำเนินอยู่ตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา โดยที่สมเด็จพระสันตะปาปายามที่จะทำลายฐานที่มั่นสุดท้าย

วิเคราะห์ ข่าวนี้ขาดความเป็นกลางในรูปแบบของการนำเสนอ อย่างเช่นในการที่ผู้สื่อข่าวเขียนว่า "...Prince Ranariddh's supporters were killed after the coup that left Hun Sen firmly entrenched in power and left Prince Ranariddh in exile..." การใช้คำ entrench มาขยายความมั่นคงของอำนาจของสมเด็จพระสันตะปาปานั้น เป็นการตอกย้ำให้เห็นว่า อำนาจของสมเด็จพระสันตะปาปาที่ได้มาโดยการทำรัฐประหารนั้น มีความมั่นคงอย่างยิ่งราวกับจุดสนามเพลาะไว้เลยทีเดียว

นอกจากนี้ในประโยค "It is the latest in a series of sharply worded attacks by Hun Sen on U-N criticism." การที่บอกว่า เป็นการกล่าวโจมตีที่เป็นชุดๆ อย่างต่อเนื่องของสมเด็จพระสันตะปาปา ก็ทำให้เห็นภาพได้ว่า สมเด็จพระสันตะปาปาเป็นผู้ที่กล่าวโจมตีสหประชาชาติมาโดยตลอด ทำให้ได้ภาพลบ ในขณะที่แท้จริงแล้วการออกมากล่าวโจมตีนั่น เกิดขึ้นก็ต่อเมื่อเจ้าหน้าที่สหประชาชาติออกมาวิพากษ์สมเด็จพระสันตะปาปา ซึ่งผู้สื่อข่าวไม่ได้รายงานให้เห็นภาพที่เป็นลำดับของเหตุการณ์

ข่าววันที่ 16 มกราคม 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA / E-U/ ELECTIONS (L)

เนื้อหาโดยสรุป สหภาพยุโรปได้ให้เงินช่วยเหลือ เพื่อการเลือกตั้งในกัมพูชากว่า 11 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยปราศจากเงื่อนไขเบื้องต้นใดๆ ทำให้ฝ่ายค้านคือเจ้ารณฤทธิ์ออกมาต่อว่าต่อขานการกระทำของสหภาพยุโรปว่าเป็นการทำให้ประชาธิปไตยในกัมพูชาด้อยลงไปอีก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่ไม่ตั้งเงื่อนไขให้สมเด็จฮุนเซ็นรับรองความปลอดภัยในการเลือกตั้งกลับกัมพูชาของเจ้ารณฤทธิ์ ซึ่งทางสหรัฐรวมถึงรัฐบาลของหลายๆ ประเทศ ก็ได้ออกมาบอกว่า การเลือกตั้งจะไม่มีทางเป็นไปได้ไปอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรม เว้นแต่เจ้ารณฤทธิ์จะได้รับการรับรองความปลอดภัยในการเลือกตั้งกลับประเทศ เพื่อร่วมแข่งขันในการเลือกตั้งด้วย นอกจากนี้แล้วนับตั้งแต่การทำรัฐประหารโดยสมเด็จฮุนเซ็น ทำให้ชาติต่างๆ ยุติและระงับการให้ความช่วยเหลือด้านการเงินต่อกัมพูชา

วิเคราะห์ ในย่อหน้าแรกของเนื้อหา ผู้สื่อข่าวเขียนขึ้นต้นรายงานว่าเป็นเคราะห์ร้ายของฝ่ายค้านที่อยู่ในต่างแดน เมื่อสหภาพยุโรปไม่กำหนดเงื่อนไขใดๆ ในการให้ความช่วยเหลือด้านการเงินในการจัดการเลือกตั้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งความปลอดภัยในการเลือกตั้งกลับประเทศของเจ้ารณฤทธิ์ การขึ้นต้นรายงานข่าวเช่นนี้ ก็ทำให้เห็นได้ชัดเจนว่า ขาดความเป็นกลางในรูปแบบของการนำเสนอข่าว เพราะให้น้ำหนักไปที่ข้อเรียกร้องของฝ่ายค้าน แทนที่จะมุ่งประเด็นไปที่เรื่องการให้ความช่วยเหลือด้านการเงินเพราะเป็นเหตุการณ์ปัจจุบันที่เกิดขึ้น

ข่าววันที่ 6 มกราคม 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - POL POT (L)

เนื้อหาโดยสรุป หนังสือพิมพ์ Bangkok Post ได้รายงานข่าวว่า นายพอลพต ผู้นำเขมรแดง ยังคงถูกควบคุมตัวไว้ในเมืองอันลองเวง ทางตอนเหนือของกัมพูชา อันเป็นการลบข่าวลือที่ว่าเขาได้เดินทางออกนอกประเทศไปแล้ว ผู้สื่อข่าวของ Bangkok Post นายประสิทธิ์ยังรายงานด้วยว่า อดีตผู้นำเขมรแดงได้บอกกับเขาว่า ชีวิตทางการเมืองของเขาได้จบสิ้นลงแล้ว ก่อนหน้านี้มีรายงานข่าวที่ยืนยันไม่ได้กล่าวว่า พอลพตได้เดินทางออกจากกัมพูชาเพื่อไปรักษาตัว ซึ่งบางกระแสบอกว่าไปรักษาที่ประเทศจีน แต่เจ้าหน้าที่ของจีนได้ออกมาปฏิเสธข่าวนั้น ฆะตกรรมของนายพอลพตได้เป็นหัวข้อที่ได้รับการสงสัยอย่างมากรวมทั้งข่าวลือในช่วงปีที่ผ่านมา สองปีก่อนมีรายงานข่าวว่า เขาได้ตายลง และในปีถัดมาก็มีข่าวว่านายทหารระดับสูงของเขาได้จับตัวและกักขังเขาไว้ ต่อมาผู้สื่อข่าวของ FAR EASTERN ECONOMIC REVIEW ได้รับเชิญไปเป็นสักขีพยานในการตัดสินคดีให้นายพอลพตถูกจองจำตลอดชีวิต นอกจากนี้พอลพตยังได้ปฏิเสธข้อกล่าวหาที่ว่าเขาเป็นต้นเหตุที่ทำให้มีการสังหารชาวกัมพูชากว่า 1-2 ล้านคน นอกจากนี้ตามีอีก ทหารคนสนิทของพอลพตก็ได้ออกมาปฏิเสธความรับผิดชอบเช่นกัน โดยบอกว่าพอลพตเท่านั้นที่มีอำนาจสั่งการและเป็นผู้ที่ต้องรับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียว

วิเคราะห์ รายงานข่าวนี้อาจความเป็นกลางในรูปแบบการนำเสนอ ในย่อหน้าแรกผู้สื่อข่าวขึ้นต้นด้วยการให้นิยามพอลพตว่า “..the architect of Cambodia’s killing fields ...” นอกจากนี้ได้มี

การคัดเลือกคัดถอนความคิดเห็นที่กล่าวหาว่าพอลพตเป็นคนที่ต้องรับผิดชอบต่อการตายของคน
เขมรหลายล้านคนของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับพอลพต มานำเสนอด้วย ซึ่งสะท้อนให้เห็นได้ว่าผู้สื่อ
ข่าวต้องการสื่ออะไรบางอย่าง อันทำให้รูปแบบการรายงานนั้นไม่มีความเป็นกลาง

ข่าววันที่ 5 มกราคม 2541 หัวเรื่อง CAMBODIA - POL POT (L)

เนื้อหาโดยสรุป มีข่าวลือมากมายเกี่ยวกับตัวนายพอลพต อดีตผู้นำเขมรแดง ผู้ซึ่งเป็นที่ต้องการตัว
ของหลายๆ ฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นรัฐบาลกัมพูชา หรือนานาชาติ ข่าวลือล่าสุดก็คือเขาได้หลบหนีออก
จากกัมพูชาไปยังประเทศจีนเพื่อรักษาตัว แต่ทางการจีนก็ได้ออกมาปฏิเสธข่าวนี้นี้ แต่นักข่าว
Mr.Nate Thayer ได้ให้สัมภาษณ์เสียงอเมริกาว่า เขาไม่เชื่อว่านายพอลพตจะหนีออกนอกประเทศ
และยังคงถูกควบคุมตัวอยู่ที่เมืองอันลวงเวง ทางตอนเหนือของกัมพูชา เพราะไม่มีใครมีหลักฐานที่
นำมายืนยันได้ว่าเขาหนีออกนอกประเทศ ข่าวลือต่างๆ นั้นได้รับการพิสูจน์ว่าไม่จริง ด้วยการที่
นักข่าว Mr.Thayer ได้เดินทางไปยังเมืองอันลวงเวง และเห็นกับตาว่านายพอลพตยังคงอยู่ที่นั่น
ภายใต้การควบคุมตัวไว้ของเขมรแดง อีกทั้งเขาก็มีท่าทางอิดโรยและสุขภาพไม่สู้ดีนัก ข่าวลือ
ต่างๆ นี้อาจจะยังคงมีต่อไป จนกว่าที่นายพอลพตจะเสียชีวิต ซึ่งเมื่อถึงเวลานั้น อาจจะไม่มีใคร
บอกได้ว่าเขาเสียชีวิตจริงๆ ก็ได้

วิเคราะห์ การที่ผู้สื่อข่าวได้ใส่ความคิดเห็นส่วนตัวปิดท้ายเช่นนั้น ถือได้ว่าไม่เป็นกลางใน
รูปแบบการนำเสนอ เพราะเป็นการเน้นย้ำให้ผู้รับสารเกิดความคล้อยตามได้ว่า นายพอลพตอย่างไร
เสียก็เป็นบุคคลมีแต่ความไม่แน่นอน เหมือนกับเป็นภาพลวงตานั่นเองดังที่เกรินไว้ในตอนนำ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

นายปรัชชัย ศตะตฺข เกิดวันที่ 20 ธันวาคม พ.ศ.2509 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จากคณะวิทยาศาสตร์ ภาควิชาวิทยาศาสตร์ทางทะเล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ.2529 จนกระทั่งในปีพ.ศ.2538 ได้เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ภาคนอกเวลาราชการ คณะนิเทศศาสตร์ สาขาการสื่อสารมวลชน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปัจจุบันทำงานที่สำนักข่าวเสียงอเมริกา ประจำภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย